

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljem, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasedenem Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI
SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

Hranilna pisma
10% na 19 mesecev
8,75% neto

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

PONEDELJEK, 4. SEPTEMBRA 1995

**Da bi
Sarajevo
prosto
zadihalo**

IVAN FISCHER

Krščanski etos s središču zadnjega dne Drage 95

TRST - S predavanjem ljubljanskega psihiatra dr. Huberta Pozarnika so se sinoči v parku Finzgarjevega doma na Opčinah zaključili 30. studijski dnevi DSI Draga 95. Dr. Pozarnik je govoril o duhovni stiski danasnega slovenskega in sploh evropskega človeka ter izrazil prepričanje, da je mogoče duhovno zdravje doseči le z v-

nitvijo h krščanskemu etosu. V razpravi se je med drugimi oglašil tudi predsednik SKD Lojze Peterle. Zadnji dan jubilejne Drage pa se je pričel z maso ter nato s predavanjem duhovnika dr. Jožeta Marketza iz Celovca, ki je govoril o sožitju med različnimi narodi in kulturami v katoliški Cerkvi.

Na 2. strani



Revija Poleta

Na dvorišču Prosvetnega doma na Opčinah je SD Polet sinoči priredilo kotalkarsko revijo. Pred številnim občinstvom je nastopilo kakih 40 društvenih članov, svoje veščine pa so pokazali tudi gostje iz Pirana. (Foto KROMA)

SARAJEVO / ULTIMAT ZAPADE DREVI OB 23. URI

Poseg letal NATO le vprašanje ur

SARAJEVO - Predstavniki OZN Vernon je včeraj potrdil, da poteče skrajni rok, do katerega bodo preučili, če so Srbi izpolnili vse pogoje, ki sta jih postavili Nato in svetovna organizacija, drevi ob 23. uri. Na vprašanje, če je to res zadnji rok, po katerem bodo letala Nato posegla, je Vernon dejal, da tega ne more zagotoviti, saj bo položaj treba proučiti po 23. uri. Vsekakor pa je glede morebitnih Natovih letalskih napadov potrdil, da gre za vprašanje ur, ne za vprašanje dni.

Enote ZN so včeraj brez privolitve Srbov odprle cesto v oblegano Sarajevo in tako prodrle skozi srbski obroč. Tako imenovana »modra cesta«, ki pelje čez Igman mimo letališča, je bila odprta včeraj tudi za osebni promet. Po njej je že včeraj popoldne v spremstvu vozila ZN v mesto pripeljal enajst tovornjakov s človekoljubno pomočjo.

Ameriški mirovni posrednik Richard Hol-



brooke nadaljuje medtem diplomatsko dejavnost za rešitev balkanske krize: s Carlom Bildtom sta včeraj pripotovala v Beograd, kjer se bosta spet pogovarjala s predsednikom

Milosevičem. Iz Beograda pa so včeraj odpotovali v Madrid opazovalci Evropske unije, ki so jih med Natovimi letalskimi napadi zajeli Srbi in so sprva veljali za mrtve, ni pa

se nobenih novic o pilotih sestreljenega francoskega mirage.

Na sliki AP: francoski topovi na Igmanu varujejo komaj odprto cesto.

Na 6. strani

CERNOBBIO

Dinijev ugled raste, volitve pa se oddaljujejo

Predsednik senata: »Prej bi morali spremeniti ustavo«

CERNOBBIO - Čeprav je bil uradni del včerajšnjega sklepne dne zasedanja v Cernobbiu posvečen domačim gospodarskim temam, je bila glavna pozornost udeležencev in se bolj opazovalcev posvečena politični situaciji in usodi Dinijeve vlade. S Cemskega jezera je prislo novo, soglasno priznanje za delo vlade, ki je ne kaže kar tako odsloviti, se posebno glede na pomembne gospodarske in mednarodne obveznosti, ki jim bi bila Italija brez Dinija le težko kos. Če pa je že treba na volitve, potem bi bilo treba za predsednika senata Carla Scognamiglia, prej spreminiti ustavo, s čemer se strinja tudi predsednik republike, ki je v

Benetkah prav tako postavil institucionalne reforme pred volilno preizkušnjo. Predsednik Confindustrie Abete je zanj določil dva »tehnična« roka: ali po sprejemu finančnega zakona 1996 in pred začetkom italijanskega predsedovanja EU, ali pa po njem in pred sprejemom finančnega zakona 1997. Gospodarski ministri Dinijeve vlade so potrdili ugodni ekonomski trenutek, ki omogoča uspešno poseganje na področje javnih financ, medtem ko v političnih krogih se naprej odmeva Berlusconijev nastop v Cernobbiu, ko je oznanil svojo »kandidaturo« za vodstvo bodoče predsedniške republike.

Na 2. strani

TOTOCALCIO
21X XX1 1X1 X211

Dobitki: 13 - 159.124.000 lir
12 - 5.633.000 lir

DANES NA SPORTNIH STRANEH

Ily v osmini finala

V povratni tekmi šestnajstine finala italijanskega košarkarskega pokala je tržaški Ily s 70:69 premagal Il Menestrella iz Modene in se uvrstil v osmino finala.

Stran 8

Derbi pripadel Sovodenjcem

Pred velikim številom gledalcev so nogometaši Sovodenj v derbiju za italijanski nogometni pokal z 2:0 premagali standresko Juventino.

Stran 9

Triestina brez golov

V krstnem nastopu v nogometni C2 ligi je Triestina proti Vis Pesaru igrala neodločeno 0:0. Z igro, ki jo je prikazala v prvem polcasu, vsekakor ni razočarala.

Stran 10

V Fukuoki kolajna za Slovenijo

V Fukuoki na Japonskem se je končala 19. univerziada. Prav v zadnjem dnevu je do kolajne, po zaslugi skakalca v daljavo Gregorja Cankarja (3.), prisla tudi Slovenija.

Stran 10

Sabatinijska v četrtfinalu

Na odprtem teniskem prvenstvu ZDA se je med zenskimi kot prva v četrtfinale uvrstila Argentinka Gabriela Sabatini. Premagala je Svicarko Hingisovo.

Stran 11

ŽENEVA / KAŽE, DA ŠPANEC NI POVSEM URAVNOVEŠEN

»Ekolog« preusmeril letalo



ŽENEVA (AFP) - Triintridesetletni, »neuravnoteženi« Španec, ki nasprotuje francoskim jedrskim poskusom, je včeraj v protest ugrabil francosko letalo družbe Air Inter, ki je le-

telo med Palmo de Majorco in Parizom. Čeprav ni imel orožja, je posadki, ki je morala spremeniti smer poleta, grozil z daljinskim sproženjem v letalu skritega eksplo-

ziva. Ko se je po 25-minutah predal švicarski policiji in so vsi potniki izstopili, se je izkazalo, da je imel možak pri sebi običajno telefonsko slusalko, nanjo pa privezane baterije.

Ultimat, ki so ga Združeni narodi in Nato dali Karadžićevim oz. bolje rečeno Mladićevim Srbom, ki že štiri leta oblegajo Sarajevo, zapade danes ob 23. uri, in Nato-va letala in topništvo britansko-francoske sile za hitro posredovanje se ni so posegli. V vsej Bosni je občutiti napetost, ki se je zadnje dni stopnjevala. Kazalo je, da so Srbi razumeli nauk, ki jim je prišel prejšnji teden v edinem jeziku, ki ga očividno razumejo, v jeziku sile. Kljub odgovornosti, ki jih Mladić ima do civilnega prebivalstva, ki zaupa vanj, je trdovratni general postavil kot kaže nesprejemljive pogoje za umik težkega orožja na razdaljo najmanj 20 km od obleganega Sarajeva, mesta, prebivalcem katerega (Muslimanom, Hrvatom in Srbom) njegove čete že štiri leta odrekajo pravico do obstoja in do sožitja. Mladićeva soldateska, ki razpolaga z vso oborožitvijo stare JLA, je odrezala vse dohodne poti, po katerih je mednarodna skupnost oskrbovala prebivalstvo mesta s hrano in zdravili. Srbske sile so onemogotile celo pristaneke letal s humanitarno pomočjo na sarajevskem letališču. V tem času je svetovna skupnost prepustila mesto na milost in nemilost srbskih topničarjev in ostrostrelcev. Njihov ogenj je pokončal stotisoče Sarajevčanov, od tega več tisoč otrok.

Potem pa je nenadoma zadnja granata, ki je zadela sarajevsko tržnico in povzročila skoraj 40 mrtvih, pomenila prelom v odnosu svetovne organizacije do vojne v Bosni. Letala Nata so vzletela z italijanskih oporišč in z letalonosilke Roosevelt na Jadranu, topovi sile za hitro posredovanje so začeli tolči po vrstah srbskih vojakov in kazalo je, da bo Sarajevo končno zadihalo. Pa ni bilo tako, general Mladić, ki mu mednarodna preiskovalna komisija pripisuje vrsto vojnih zločinov, je se enkrat odrekel sodelovanja in zavrnil zahteve Združenih narodov, da umakne svoje težko orožje na razdaljo 20 km od mesta. V prihodnji urah bo razvidno, koliko je svet pripravljen pokazati ljudem kot je Mladić, da ni mogoče teptati najosnovnejših človeških norm ne kaznovano in upati je, da bodo tokrat letala Nata res omogočila Sarajevu in vsej Bosni, da končno prosto zadihajo.



NOVICE

Roparska tolpa hudo ranila dva policista

BENETKE - Blizu Porta Marghere je včeraj ponoči član roparske tolpe z brzostrelko hudo ranil dva policista, ki ležita zdaj v bolnišnici v Trevisu in se borita s smrtjo. To sta 23-letni Mirko Schio iz Me-ster, ki so mu morali med takojšnjim kirurškim posegom odstraniti vranico in ledvico, ter Silvio Busato iz Ballòja di Mirano, ki mu je krogla poškodovala srce. Zgodilo se je pri nadvozu sredi industrijske cone, kjer sta nesrečnika patroljirala skupaj s kolegom Massimom Zagom. Ker se jim je neka al-fetta zazdela sumljiva, so jo ustavili, brz nato pa je iz nje stopil srednjevisok brkat možki, ki je vihtel brzostrelko, in zacel streljati. Zaga ni zadel.

Ubil ženo in sina

GENOVA - Lorenzo Piva (52 let) je včeraj ponoči do smrti zabodel ženo Mario Vittorio Meloncelli (57) in sina Stefana (18), potem pa si prerezal žile na zapestjih in izkrmavel. Ženska je imela raka in ji ni bilo več pomoči, zato naj bi ji mož preprečil nadaljnje trpljenje. Če je ze to težko razumeti, pa je nerazumljivo, zakaj je ubil sina.

Storace (NZ) zahteva sodni pregon D'Aleme

RIM - Glasnik Finijevega Nacionalnega zavezništva Francesco Storace je zahteval sodni postopek proti voditelju DSL Massimu D'Alema, češ da je prišel do rimskega stanovanja, v katerem biva, na nepošten način. V stanovanju, ki je last generalne direktorije zakladnega ministrstva za skrbstvene ustanove, je bivala družina, ki je lastniku dolgovala 20 milijonov lir, direktor pa ji je po ugodnih pogojih ponudila drugo stanovanje, da bi se lahko v tega vselil D'Alema. Tako vsaj trdi Storace, ki dodaja, da direktor od prejšnjega najemnika ni zahtevala izplačila dolgova.

BENETKE / NJEGOV FILM SO PREDVAJALI IZVEN KONKURENCE

Antonioni v središču pozornosti

BENETKE - Michelangelu Antonioniju ne bo mogla nobena druga osebnost odvzeti vloge najbolj pomembnega gosta letošnje beneške Mostre. Premiera njegovega filma Onkraj oblakov (»Par dela les nuages«), seveda izven konkurenčnega sklopa, je bila najbolj pričakovan dogodek festivala, ki se je z njim vredno oddolžil stoletnici filma, tako da je botroval vrnitvi italijanskega mojstra in letošnjega oskarjevega nagrajenca za življenjsko delo med aktivne filmarje po trinajstih letih premora.

Na Lidu je pristala množica dodatnega občinstva, ki jo je privabila navzočnost režiserja in njegovih igralcev (prisli so Fanny Ardant, Chiara Caselli,

Irene Jacob, Vincent Perez, Kim Rossi-Stewart, Ines Sastre, Peter Weller; ni pa bilo Johna Malkovicha, Sophie Marceau, Jeana Rena, Marcella Mastroiannija in Jeanne Moreau). Prišel je tudi predsednik Scalfaro; v Mostrine anale bo zapisano kot drugi republiški predsednik na beneski razstavi filma. Priložnost je bila tokrat resnično izjemna. Nikomur ni bilo dano vedeti, ali je Antonioni se sposoben voditi izdelovanje filma, saj ga je pred desetimi leti bolezen onemela. Namesto režiserja, »najgloblje vezanega na podobe«, je na platnu spregovoril film, realiziran z dragocenim sodelovanjem Nemca Wima Wendersa (na Lidu z zvezdniskim vedenjem) in sce-

narista Tonina Guerra. Film nastaja iz nenavadne predloge - to je miselni dnevnik potujočega režiserja (samega Antonionija), ki si zamišlja zgodbe in presenčljiva in predvidljiva srečanja, željo in strah zanje. V Antonionijevi značilni poetiki počasnosti so besede utisane in se uredničuje alternativno sporocanje. Kraji in stavbe so prežeti z istim molkom, zato se na njih pogled ustavlja in splošno uveljavljeni televizijski čas je radikalno sprevržen. Čas duha sledi Antonionijevemu ritmu. Aplavzi so bili krepki zaradi hvaleznosti: to je avtor, za katerega snemanje filma predstavlja edino življenjsko opcijo; nihče drug ni dosegel tako radikalnega cilja v odgo-

varjanju na intimno nujnost, ki jo zanj predstavlja film. Wenders je izpovedal za oba veljavno resnico: »Najin privilegij je, da sva mogla uresničevati svoje sanje: ustvarjati filme.«

Včerajšnje festivalsko dogajanje pa je obubožal odklon avtorjev Ciprija in Maresca, da bi se predvajal njun sporni film, letošnji »casus belli«. »Lo zio di Brooklyn« (Stric iz Brooklyna), zaradi katerega je na Mostro padla kritika, da ji primanjkuje kulturnega poguma. Pontecorrov predlog, da bi film sprožil javno debato in prispeval k spreminjanju festivalskih statutov, je ostal brez odziva. Skoda za zamujeno priložnost.

Igor Devetak

CERNOBBIO / ZAKLJUČNI DAN ZASEDANJA POSVEČEN ITALIJI

Soglasna podpora Dinijevi vladi in graja politikom

Predsednik senata Scognamiglio: »Ni razloga za zamenjavo vlade«

Scalfaro: Brez pravil nič volitev

RIM - Napočil je čas, ko naj vsakdo prevzame breme odgovornosti. Volitve ne bodo mogoče vse dotlej, dokler ne bo natančnih pravil, dokler ne bomo vsem zagotovili enakih možnosti; kajti teza, da zmagovalac ukazuje porazencu, nima ničesar opraviti z demokracijo.

Takole je predsednik republike Scalfaro odgovoril Berlusconi, ki je je v Cernobbiu agitiral za predsedniško državo, se kandidiral na najvišji položaj in zahteval cimprenjske volitve.

Predsednik LS Bianchi je liderju FI priporočil malce ponižnosti in dodal, da je zdaj edini stvaren problem ta, s kakšno parlamentarno večino odobriti Dinijev finančni zakon. Napolitano

(DSL) je poudaril nujno po hitrem političnem razcisčenju, da se oblikuje takšna večina, ki bi Diniju omogočila še leto dni nemotenega vladanja, medtem pa bi se menili o ustavnih reformah. Za Finija (NZ) v zdajšnjem parlamentu ni mogoča nobena trdna večina, z razliko od Berlusconi pa ne zahteva cimprenjskih volitev za vsako ceno.

Tudi nastop Antonia Di Pietra v Cernobbiu ni ostal brez odmeva. Splošna ocena je ta, da res hoče v politiko, kako, pa se ne ve. Bossi (SL) je skeptičen: »Stranke ni mogoče ustanoviti čez noč, če pa jo on bo, potem razpolaga s strukturo, ki je lahko samo del starega rezima.«

CERNOBBIO - Po dveh dneh razprav o italijanskem in mednarodnem političnem in gospodarskem položaju, je bil včerajšnji zaključni dan zasedanja v Cernobbiu posvečen samo notranjim temam, v prvi vrsti koledarju, po katerem bi se morala ravhati Italija v naslednjih dvanajstih mesecih. Kot se je pokazalo, bi bilo ta koledar le težko izvajati brez Dinijeve vlade, kar je potrdil tudi predsednik senata Carlo Scognamiglio. »Slisali smo predsednika Confindustrie, veliko gospodarstvenikov in liderja pomembne sindikalne organizacije, za katerega ne verjamem, da je govoril v osebnem imenu,« je dejal Scognamiglio, »in vsi so rekli, da ta vlada dela zelo dobro in da zato ni videti razloga, zaradi katerega bi ji preprečili nadaljevanje dela. Konec koncev pa tudi evropski razlogi, ki jih je navedel kancler Kohl, silijo v to smer.«

Na vprašanje, ali domnevna »odsostnost« politike pušča prostor drugim »močnim oblastem«, je predsednik senata odgovoril, da tisti, ki želijo, da bi Dini nadaljeval delo, niso močne sile, ampak sile civilne in urejene družbe. »Jasno je, da ce se tisti, ki jim je ljudstvo poverilo zakonodajno oblast, izgubljajo v razpravah, kdo naj »komandira«, potem te razprave gotovo ne služijo dejanskim interesom države.«

Te interese je postavil nad politiko tudi predsednik Confindustrie Luigi Abete, ki je dejal, da »če ze volitve morajo

biti, potem naj bodo v dveh tehnično mrtvih rokih«: v času po sprejetju finančnega zakona 1996 in pred začetkom italijanskega semestra na krmilu EU, ali v obdobju po koncu tega semestra in pred sprejemom finančnega zakona za leto 1997. O samem finančnem zakonu pa so se Dinijevi ministri v Cernobbiu vzdržali konkretnjših komentarjev. Proračunski minister Masera, finančni minister Fantozzi in podtajnik v zakladnem ministrstvu Giarda so se tudi v uradnih poročilih omejili le na splošna načela, čeprav so vsi trije poudarili, da je gospodarski trenutek zelo ugoden za javnofinančne posege. »V nasprotju s tem, kar se je dogajalo zadnjih šest let,« je izjavil Giarda, »bo lahko proračunska politika v prihodnjem letu računala na ugodna ekonomska predvidevanja.« Tudi Fantozzi je potrdil, da je koledar »podjetja Italija« obetajoc: cena denarja se bo znižala, nadaljevala se bo rast zaposlenosti, izboljšal se bo izkupicek javnih računov, življenjski stroški pa se bodo znižali. Vse to seveda pod pogojem, je dodal Fantozzi, da bodo socialne strani tudi v prihodnjih mesecih pokazale odgovornost, ki je omogočila dokončanje ekonomskega programa Dinijeve vlade. Minister Masera pa je zagotovil, da je italijanska javna financa končno na pravi poti, čeprav je izrazil bojazen, da bi to pot utegnile ustaviti potrebe ozke politične računice.

OPČINE / 30. ŠTUDIJSKI DNEVI DRUŠTVA SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV



S poudarkom na krščanskem etosu sklenjena Draga 95

Na njej je včeraj požel aplavz tudi predsednik SKD Lojze Peterle

TRST - Onesnaževanje naravnega okolja je v dobrisni meri odraz notranje onesnaženosti sodobnega evropskega cloveka. Recept za duševno zdravje pa je treba iskati v krščanskem etosu. Tako je povedal psihater dr. Hubert Pozarnik iz Ljubljane, ko je včeraj popoldne nastopil kot zadnji izmed predavateljev na 30. študijskih dnevih Društva slovenskih izobražencev Draga 95 v parku Finzgarjevega doma na Opčinah.

Dr. Pozarnik je govoril na temo »Kako je z duhovno ekologijo?«. Uvodoma je nanaizal kopico statističnih podatkov, ki kažejo na slabšanje duševnega zdravja Slovencev v zadnjih desetletjih. Ce so konec preteklega stoletja ob odpiranju umobolnice v Ljubljani nasteli na Kranjskem komaj 55 umsko bolnih, pa danesne statistike pravijo, da se redno zateka po zdravniško pomoč zaradi duševne oboletosti skoraj 10 tisoč Slovencev, tako ali drugače duševno motenih pa je okrog 10 odstotkov prebivalstva Republike Slovenije. Ob tem strmo raste splošen in se zlasti mladinski kriminal, siri se alkoholizem in zasvojenost

z mamili, nataliteta pada, skratka vse bolj se kopirajo znamenja globokega nelagodja sodobnega slovenskega cloveka. Toda Slovenija pri tem ni nikaka izjema. Podobne pojave poznajo domala vse »razvitejše« družbe. Po mnenju dr. Pozarnika je treba vzroke za to iskati v enostranosti razsvetljenskega projekta, ki je nekritično absolutiziral razum ter locil cloveka od narave in od tradicije. Toda nerazumno je ne poznati meja razuma. Resitve ni mogoče iskati v praznem pragmatizmu, v nihilističnem liberalizmu. Po mnenju dr. Pozarnika pot do njih lahko pokaže le krščanski etos.

Z izvajanjem predavatelja se je strinjala glavnina sodelujočih na daljši razpravi, s katerimi se je zaključila jubilejna Draga 95. Udeležence na njej je med drugimi se pred začetkom zadnjega predavanja pozdravil predsednik SKD Lojze Peterle. »Ce nas napadajo z leve in desne je znak, da smo na pravi poti,« je dejal, nanašajoč se tudi na številne puscice, ki so proti njemu letele v sobotni razpravi po predavanju Danila Slivnika. In ce je v soboto pu-

blika pokazala veliko simpatijo do Janse, pa je včeraj tudi Peterle doživel topel aplavz.

Sicer pa se je včerajšnji dan na Dragi pričel z maso, ki jo je daroval ravnatelj papeškega zavoda Slovenik v Rimu dr. Maksimilijan Jezernik ob somaševanju dr. Stanka Janežica iz Maribora in dr. Jozeta Marketza iz Celovca. Slednji je bil tudi dopoldanski predavatelj. Govoril je na temo »Sožitje med etnijami na verskem področju« ter pri tem razgrnil svoje poglede in izkušnje kot zupnik in odgovoren za pastoralo na južnem Koroskem. Dr. Markez je dejal, da je mogoče Boga srečati v temelju vsake pristne kulture, zaradi cesar je narodnostna in sploh kulturna raznolikost tudi s krščanskega vidika dragoceno bogastvo. Po drugi strani pa morajo različne kulture sobivati ob medsebojnem odpiranju in oplajanju. V verskem življenju bi to na narodnostno mešanih območjih moralo priti do izraza tudi in predvsem v večjezičnem obhajanju verskih obredov. Ti pogledi dr. Marketza so izzvali živahno razpravo.



NA POBUDO DOLINSKIH ORGANIZACIJ

Ekološka akcija bogato obrodila

Očistili in uredili razne predele vasi

Na pobudo vaških organizacij in s sodelovanjem občinske uprave so v soboto in včeraj v Dolini vodili ekološko akcijo, s katero so počistili in uredili izgled vasi in okolice v vidiku skorajšnjih prireditvev ob 50-letnici Zveze slovenskih kulturnih društev, ki se bodo odvijale od petka po vseh vaseh občine, se posebej pa v Dolini, kjer bo prihodnjo nedeljo osrednja proslava.

Najprej so očistili in uredili razne predele vasi, ulice, trg, staro pralnico, »skalce pod turnom« itd, včeraj pa so bile na vrsti bodo vpadnice, predvsem pod vasjo v bližini obrtniške cone, pa tudi vse do Tovarne velikih motorjev.

Ekoloske akcije se je udeležilo približno 50 vasčanov, ki jim je do ujejenega izgleda okolice, v kateri živijo, se zlasti v vidiku pomembne prireditve, ki bo prihodnji konec tedna priklicala v Dolino tako številne obiskovalce.

Na sliki (foto KROMA): Čiščenje številnih dolinskih stopnic ni lahka zadeva



VČERAJ-DANES

Danes, PONEDELJEK,
4. septembra 1995
ZALA

Sonce vzide ob 6.29 in
zatone ob 19.38 - Dolžina
dneva 13.09 - Luna vzide
ob 16.17 in zatone ob 2.06.

Jutri, TOREK,
5. septembra 1995
LOVRENC

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka
19,7 stopinje, zračni tlak
1008,8 mb narasča, brezve-
trje, vlaga 71-odstotna,
padlo je 15,2 mm dežja,
nebo oblačno, morje mir-
no, temperatura morja 21
stopinj.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 4. do
NEDELJE, 10. septembra 1995
Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte od
13.00 do 16.00
Istrska ulica 33 (tel.
638453), Ul. Belpoggio 4
(tel. 306283), Zavljje - Ul.
Flavia 89 (tel. 232253).

FERNETICI (tel.
416212) - samo po telefo-
nu za najnujnejše primere.
Lekarne odprte od
19.30 do 20.30
Istrska ulica 33, Ul. Bel-
poggio 4, Trg Giotti 1,

Zavljje - Ul. Flavia 89..
FERNETICI (tel.
416212) - samo po telefo-
nu za najnujnejše primere.
NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od
20.30 do 8.30
Trg Giotti 1 (tel.
635264).

Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 -
TELEVITA

Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.
Urad za informacije
KZE deluje od ponedeljka
do petka od 8. do 13. ure. -
tel. 573012.

Zdravstvena dežurna
služba

Nocna služba od 20. do
8. ure, tel. 118, predpraz-
nična od 14. do 20. ure in
praznična od 8. do 20. ure.
Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

DAROVE in PRISPEVKI

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvo Uredništva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-
tičije) tel. 360072, s sledečim ur-
nikom: 9.00-13.00 in 14.00-17.00
od ponedeljka do petka.

KINO

ARISTON - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »Sce-
mo e più scemo«, i. Jim
Carrey, Jeff Daniels.

EXCELSIOR - 17.15,
18.55, 20.35, 22.15 »Fer-
mo posta Tinto Brass«, r.
Tinto Brass, prepovedan
mladini pod 18. letom.

EXCELSIOR AZZUR-
RA - 16.15, 18.10, 20.05,
22.00 »Il terrore dalla se-
sta luna«, i. Donald
Sutherland.

AMBASCIATORI -
16.15, 18.15, 20.15, 22.15
»Bad Boys«.

NAZIONALE 1 -
16.30, 18.20, 20.15, 22.15
»Un amore tutto suo«, i.
Sandra Bullock.

NAZIONALE 2 -
16.00, 17.30, 19.00 »L'in-
cantesimo del lago« risa-
ni film; 20.30, 22.15 »Pic-
coli omicidi tra amici«.

NAZIONALE 3 -
16.30, 18.20, 20.15, 22.15
»Free Willy 2«.

NAZIONALE 4 -
16.00, 18.00, 20.05, 22.15
»Carrington«, i. Emma
Thompson.

MIGNON - 16.00 -
22.00 »Dal profondo anal...«, prepovedan mla-
dini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.00,
18.40, 20.20, 22.10
»Tommy Boy«, i. Chris
Farley, Bo Derek.

ALCIONE - 18.00,
20.00, 22.10 »Ed Wood«
r. Tim Burton, i. Johnny
Depp, Martin Landau,
Rossana Arquette.

LUMIERE - 18.45,
20.30, 22.15 »Il pretek«, r.
Antonia Bird, prepove-
dan mladini pod 14. le-
tom.

PRIREDITVE

ARS NOVA v sodelo-
vanju s SK Brdina organi-
zira PRAZNIK HAPPY
DAY v Bazovici se da-
nes.Nocoj vas bo zabaval
ansambel Agropop.

ZADRUGA BAN IN
SKD GRAD vabita na že
tradicionalno SAGRO
POD KOSTANJI, ki je pri
Banih se danes, 4. sep-
tembra. Danes bo igral
ansambel Kraski kvintet z
Bracon Korenom.

STRANKA KOMUN-
STICNE PRENOVE vabi
na PRAZNIK TISKA NA
KRMENTKO. Danes, sep-
tembra ples z ansambлом
Long Slunk.

KD LIPA iz Bazovice
prireja v četrtek 7. sep-
tembra: ob 19. uri v Ba-
zovskem domu otvoritev
razstave fotografij MA-
RIJA MAGAJNE iz leta
1945, ob 20. uri v kinod-
vorani ponovitev RECI-
TALA OB 50- LETNICI
OSVOBODITVE BAZO-

VICE v izvedbi mladinskega krožka iz Bazovice, ob 21.30 prizig KRESA "pri kalu". Vabljeni!

ZSKD - 50 LET KULTURE: petek, 8., sobota, 9. in nedelja, 10. septembra. V petek ob 18. uri v Babni hiši v Ricmanjih otvoritev razstave mladih likovnikov iz Trsta, Gorice in Benečije, ob 19.30 v Dolini na K'luzi in v gale-riji Torkla koncert Pihalnega orkestra Breg, odprtje fotografske razstave posvečene Sasi Ota in predstavitve 3 knjižnih novosti Aceta Mermolje, Micheleja Obita in Ignacija Ote; v soboto ob 20. ure dalje v parku na Gornjem Plehneku v Prebenegu dobrodelni rock koncert za sožitje; v nedeljo, ob 18. uri na Gorici v Dolini OSREDNJA PROSLAVA 50-LETNICE ZSKD.

OBVESTILA

KRUT obvešča, da se začnejo v torek, 3., sredo, 4. in petek, 5.10. plavalne ure v bazenu v Strunjanu in Gradezu. Vpisovanje in informacije na sedežu krožka v Ul. Cicerone, tel. s. 3720062 ali 360072 v uradnih urah.

KRUT prireja zdravljenje v Smarjških toplicah v dveh izmenah in sicer od 27.9. do 6.10. in od 6. do 16.10. Vpisovanje in informacije na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8, tel. s. 3720062 vsak dan, razen sobot od 9. do 13. ure in od 14.30 do 17.30.

MoPZ V. Mirk Prosek - Kontovel vabi vse stare in nove pevce na prvo vajo za sezono 1995/96, ki bo jutri, 4. t. m., ob 20.30 v Soscevi hiši na Proseku.

ZBOR JACOBUS GAL-LUS je prišel z vajami! Prihodnji teden se srečamo v torek, 5. in v petek, 8. t. m., ob 20. uri v Gal-lusovi dvorani na Glasbe-ni matici. Pričakujemo vse stare in nove člane.

SZ SLOGA ponovno organizira, zaradi velikega povpraševanja, celodnevni (9.-16.30) tečaj minidobolke od torka, 5. do torka, 12. t. m. namenjen otrokom letnika 83 in mlajšim. Tečaj bo potekal na Opcinah pod strokovnim vodstvom profesorjev in usposobljenih vadiateljev. Cena tečaja 120.000 lir. Zbirališče bo v torek pred telovadnico srednje sole S. Kosovel na Opcinah. Interesenti naj tel. na urad ZSSDI od 9. do 14. ure, tel. st. 635627.

DEKLISKI PEVSKI ZBOR VESNA začneja novo sezono v četrtek, 7. t. m., ob 20.30 v domu A. Sirka v Krizu. Vabimo vse pevke, stare in se posebno nove.

DOLINSKA OBCINSKA UPRAVA obvešča, da bo načrtovano leto-vanje za starejše občane v hotelu Blumen v Viserbi pri Riminiju ob jutri, 4. do ponedeljka, 11. sep-tembra. Odhod avtobusa

jutri, 4. septembra, ob 7. uri izpred zupanstva v Dolini, iz Boljunca ob 7.10, iz Borsta ob 7.20. Avtobus se bo nato usta-vil se na pokrajinski cesti nad Ricmanji. Vrnitev je predvidena proti večeru v ponedeljek, 11. t. m. Za podrobnejše informacije se udeleženci lahko obr-nejo na tajništvo občine.

GLASBENA SOLA PIHALNEGA ORKE-STRRA BREG sprejema vpisovanje za glasbeno solo pihal, trobil in tolkal. Informacije po te-lefonu na st. 228642 - Mitja, 228333 - Jadran ali vsak cetrtek na sedežu orkestra v Dolini od 20.30 dalje.

CE SI LETNIK 55 in si obiskoval srednjo solo S. Kosovel na Opcinah javi se v soboto, 9. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem do-mu na Opcinah na infor-mativnem sestanku, kjer se bomo pogovorili kako praznovati našo stiri-de-setletnico.

MALI OGLASI

PRODAJAM knjige: DZS Anorganska kemija 1 in 2, Organska kemija 1, Fizika 1 in Matema-tika: integral in odvod, Latinska slovnica in vad-nica 1 in 2. Tel. 302748.

PRODAM novo pod-vodno puško znamke Omer, rabljeno samo dvakrat. Cena po dogovo-ru. Tel. st. 822225 v večernih urah.

PRODAJAM do-voljenje trgovine sadja in zelenjave z dobrim pro-metom, prostor ob-novljen. Tel. st. 040/633412 od 8. do 14. ure.

V NABREZINI pro-dajam hišo potrebno po-pravil. Tel. st. 200620.

TOVORNJAK Leonci-no OM 34 prodajam. Tel. st. 228519.

FORD TAUNUS 1600 GL, letnik '80, plave bar-ve, garaziran v dobrem stanju, 70.000 km pro-dajam. Tel. na st. 228519.

DOMACE slive za marmelado ugodno pro-dajamo. Tel. st. 420604 po 20. uri ali sporočilo telefonski tajnici.

PRODAMO po ugodni ceni biološke slive in fi-ge. Tel. st. 910140.

PRODAM knjige za vse razrede znanstvenega liceja. Tel. st. 226452.

PRODAM knjige za vse razrede znanstvenega liceja B oddelka. Tel. st. 417253 ob večernih urah

21-LETNI FANT, do-polnjen vojaški rok, isce resno zaposlitev. Tel. 200882.

BASISTA isce harmo-nikar. Tel. na st. 272667 - Corrado od 14. do 17. ure.

ISCEM resno kuhinj-sko pomočnico s prakso za delo v središču mesta. Tel. st. 229234 - ura obe-dov.

ISCEM resno in zane-sljivo gospo ali gospodi-cno z izkušnjami za celod-nevno varstvo dveinpol-letnega otroka v Gorici

za stiri dni v tednu. Inte-resentke naj ne bi bile iz prevec oddaljenih krajev. Tel. st. 0481/530295 v ur-niku poslovanja trgovin.

ISCEM enkrat teden-sko, po možnosti ob so-botah, hišno pomočnico. Tel. st. 44631.

ISCEM motor transalp honda 600 v dobrem stanju. Tel. st. 381794 ali 228456.

V DOBERDOBU, na Vrtni ulici 6, ima Drejce Ferfolja osmico. Toci be-lo in crno vino ter nudi domač prigrizek.

OSMICO sta odprla Magda in Slavko Skerlj, Zgonik 15/A. Vabljeni!

OSMICO ima Srečko Stofa, Salez 46. Toci be-lo in crno vino.

PRISPEVKI

V spomin na Angelo Rupel darujeta Nataša in Paolo Bukavec 30.000 lir za MoPZ Vasilij Mirk.

Namesto cvetja na grob Boga Visintina darujeta Irena in Stefi Gru-den 20.000 lir za Godbe-no društvo Nabrezina.

V spomin na Renata Marcona daruje Jaromira Trtnik 100.000 lir za Sk-lad Mitja Cuk.

V spomin na Ninota Sossi darujeta Irena in Stefi Gruđen 20.000 lir za Godbeno društvo Na-brezina.

V spomin na Boga Vi-sintina darujeta Daria in Igor Skerl 25.000 lir za Godbeno društvo Na-brezina.

V spomin na Ninota Sossija darujeta Daria in Igor Skerl 25.000 lir za Godbeno društvo Na-brezina.

V spomin na Angela Veljaka daruje Orlanda z družino 15.000 lir za MoPZ upokojencev z Brega in 15.000 lir za KD Fran Venturini.

Namesto cvetja na gro-bove Ane Mozina Kralj, Stanota Kralja in Elia Cuka darujejo Marcela in Orlanda z družino 30.000 lir za Godbo na pihala Viktor Parma, 10.000 lir za Mladinsko skupino KD Primorec in 10.000 lir za osnovno solo Pinko Tomazic.

V spomin na Janka Mi-lica daruje Kristina 20.000 lir za spomenik padlim v Salezu.

V spomin na Janka Mi-lica darujejo Stana, Sonja in Ivanka z družinami 60.000 lir za spomenik padlim v Salezu.

V spomin na Karla Ru-deza darujejo starsi 50.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na prof. Egi-dija Košuta daruje Nada Zetko 20.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na Silvestra Berdona, ob 6. obletnici smrti, darujeta Laura Gro-pazzi in Gracijela Vörus 50.000 lir za SKD Slavec.

Milka in Berto Svab darujeta 50.000 lir za Ljudski krožek Brin.

OBVESTILO

Sporočamo, da se **PUBLIEST Srl**
oglasna služba Primorskega dnevnika
danes, 4. septembra preseli v nove urade v

ulici Valdirivo št. 36 / I. nadstropje
NOVA TELEFONSKA ŠTEVILKA 361888
faks 768697 (nespremenjen)

Urn timer sprejemanja obvestil, osmrtnic in malih oglasov:
od ponedeljka do petka

od 8.30 do 12.30 (do 15.00 samo osmrtnice)

Ob sobotah, nedeljah in praznikih sprejema
samo osmrtnice uredništvo Primorskega dnevnika
v ulici Montecchi 6 / II. nadstropje.

ADRIA

ADRIA AIRWAYS
SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

IZ LJUBLJANE V
BARCELONO, FRANKFURT,
LONDON, MÜNCHEN,
ISTANBUL, MOSKVO,
KOPENHAGEN, PARIZ,
PRAGO, RIM, SKOPJE, SPLIT,
TIRANO, DUNAJ, ZÜRICH

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/131-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512

ZAHVALA

Ob izgubi drage

Marije Kablar
vd. Košuta

se iskreno zahvaljuje-mo darovalcem cvetja in vsem, ki so pokojnico po-spremili na zadnji poti.

SVOJCI

Kriz, 4. septembra 1995



KRMIN / ZAČETEK TRADICIONALNIH SEPTEMBRSKIH PRIREDITEV

Renesančni sprevod privabil tisoče gledalcev

Na predvečer odigrali partijo šaha z živimi figurami

V pričakovanju praznika grozja in razglasitve letosnjega Vina miru prihodnjo nedeljo, so v Krmini že včeraj začeli s tradicionalnimi septembrskimi praznovanji. Osrednji del programa je bil včerajšnji renesančni sprevod, ki je kljub deževnemu vremenu privabil na tisoče gledalcev. Več kot dvesto nastopajočih, članov skupin iz Spilimberga, Humina, Pustje vesi, Krmina, Mosa in Palmanove, je v zgodovinskih kostumih poosebljalo sprevod s cesarjem Maksimilijanom I. Na glavnem trgu so po nastopih metalcev, zastav in godbe obnovili spomin na cesarjev odlok iz leta 1518, ki je Krminčanom priznal mestne pravice in



jih za šest let oprostil davkov.

Veliko zanimanje je priedsinoci pritegnila tudi partija šaha z živimi figura-

mi. Zmagali so beli v 27 potezah, tako kot v pravem dvoboju izpred 120 let med ruskima mojstroma, katerih partijo so organizatorji iz-

brali za ponovitev na "živi" sahovnici.

Na sliki (Fotostudio Reportage) prizor z renesančnega sprevoda

NOVICE

Sen. Romoli noče beguncev

Goriski senator Ettore Romoli je vložil ministru za notranje zadeve interpelacijo v zvezi z nacrtom za namestitvev 2.257 beguncev iz nekdanje Jugoslavije po raznih krajih države, večinoma pa v Furlaniji - Julijski krajini, kjer naj bi sprejeli približno polovico teh beguncev. Po tem nacrtu naj bi 150 beguncev sprejeli tudi v opuščeni vojašnici v Slovencu. Romoli trdi, da bi namestitvev tolikih beguncev v majhni občini povzročila težave in konflikte, obenem pa bi se begunci s težavo vključili v stvarnost, kjer ni delovnih možnosti ne primernih storitev.

Vaje na strelišču pri Doberdobu

Iz zupanstva v Doberdobu so nam poslali sporočilo o aktivnostih na vojaškem strelišču nad Selcami. Vojaške vaje bodo v septembru v dneh od 5. do 7., nadalje od 12. do 14., od 18. do 22. in nato se od 25. do 28. septembra. Vsakdo bodo vaje v času od 8.30 do 17.30. V omenjenem času bo prepovedan dostop na širše in ozje območje strelišča, ki bo zavarovano in tudi označeno z rdečimi zastavicami. Proti krsilcem bodo ukrepali.

ŠTANDREŽ / RAJONSKI SVET ZA PRERAZPOREDITEV INDUSTRIJSKE CONE

Zeleni pas med cono in vasjo

Rajonski svet v Standrežu je na svoji zadnji seji pred nekaj dnevi spet razpravljal o možnosti sprememb zazidalnega nacrtu za območje industrijske cone. Gre za vprašanje, ki je na dnevnem redu že več časa, vendar pa doslej se ni našlo pravega odgovora. V zadnjem času pa je prišlo do pomembnih novosti, pravi predsednik rajonskega sveta Božidar Tabaj. »Gre za novosti, ki odpirajo, seveda če bo za to dovolj politične volje, zeleno luc tudi za naše predloge«.

Po opustitvi nacrtu za gradnjo zahodne obvoznice, kar pomeni tudi odpravo velikega prometnega vozlišča predvidenega znotraj industrijske cone na levem bregu Soče, je sedaj mogoče površine, ki so bile prej rezervirane za cestne in druge

infrastrukture, nameniti gradnji proizvodnih obratov, hkrati pa sprostiti druge površine. Ureditev industrijske cone bo torej mogoče prerazporediti, ne da bi s tem zmanjšali možnost pozidave oziroma število zazidalnih enot.

Rajonski svet si namreč prizadeva, da bi za industrijsko cono predvideno območje, ki danes sega takorekoc na dvorišča zadnjih vaskih hiš, odmaknili od naselja, gradnja novih industrijskih obratov pa naj bi se zaustavila pod naplavinso teraso. Kar je prostih površin med teraso in železnico (za boljše razumevanje naj povemo, da gre za zemljišča na skrajnem jugozahodu Standreža, ob ulici sv. Mihaela) naj bi jih opremili kot zelene površine.

Tako nekako bi lahko povzeli sta-

lisce, ki so ga opredelili na seji, kjer je bil prisoten tudi funkcionar občinskega urbanističnega urada.

Bodo predlog standreskega rajonskega sveta na občini upoštevali? Predsednik Tabaj nima dokončnega odgovora, pač pa poudarja, da je predlog smiseln in izvedljiv v sklopu preureditve zazidalnega nacrtu in nikakor ne zahteva postopka, ki bi trajal nekaj ali celo več let. V prihodnjih dneh se bo Tabaj sestal z odbornikom za urbanistiko inž. Alessio Rosellijem in mu pojasnil problematiko.

Na seji rajonskega sveta so nadalje sestavili seznam pomembnejših del, ki naj bi jih opravili v prihodnjem letu in ki naj bi jih zato upoštevali ob pripravi osnutka občinskega proračuna.

GORICA / PRIPRAVE NA DEŽELNO SREČANJE

Demonstracija civilne zaščite

Potapljači šprtnega krožka Adria predstavili svoje delovanje



Potapljači športnega in rekreativnega krožka Adria (na sliki - Fotostudio Reportage) so včeraj pri ljudskem vrtu v Gorici uprizorili zanimivo demonstracijo svojih veščin, pri čemer so predstavili opremo in dejavnosti, ki pridejo v postev pri reševalnih akcijah. Demonstracija sodi v pripravo na veliko deželno manifestacijo civilne zaščite, ki bo na goriskem letališču v

soboto in nedeljo, 9. in 10. septembra. Poleg vsakoletnega srečanja, vezbanja prostovoljcev in demonstracij za občinstvo bo spored dvodnevne manifestacije obsegal tudi srečanje delovne skupine skupnosti Alpe Jadran za varstvo pred naravnimi nevarnostmi in, v sodelovanju s sociološkim institutom ISIG, posvet o osveščanju občanov na področju civilne zaščite.

GRADEŽ / KINO CRISTALLO

Teden filmov Pier Paola Pasolinija

Danes ob 17. uri bodo v kinu Cristallo Gradežu priceli z enotedenskim predvajanjem filmov, katerih avtor in režiser je bil znan furlanski vsestranski umetnik, pesnik, pisatelj, filmski delavec Pier Paolo Pasolini. Zakaj Gradež in zakaj prav v času filmskega festivala v Benetkah? Odgovor je enostaven. Na začetku 70. let je Pasolini prisel navzkriž s pobudniki festivala v Benetkah. Njegovih filmov tam niso hoteli, on si ni zelel v Benetke. In vendar so njegovi filmi imeli veliko umetniško vrednost. Zaradi tega je izbral Gradež kot kraj protifestivala: sem je s svojimi filmi prisel kar tri leta zapovrstjo. Njegov festival se je pričel dan pred otvo-

ritivju beneskega, zato so vsi kritiki prihiti v Gradež in o njegovi pobudi tudi poročali. Gradež je Pasolini izbral, ker je nekaj let prej v laguni snemal film Medeo, v katerem je glavno vlogo imela znana operna pevka Maria Callas.

V Gradežu bodo, na pobudo letoviscarske ustanove, v dneh od 4. do 10. septembra, predvajali vse Pasolinijeve filme. Predvajali pa bodo tudi, v sodelovanju s centrom "Cinemazero" iz Pordenona, vrsto filmov drugih avtorjev, ki so jih že takrat predvajali v Gradežu kot tudi druge, ki so, čeprav tudi politično kontroverzni, odraz kontrastov v svetovni kinematografiji.

Marko Waltritsch

KINO

GORICA
VITTORIA 18.00-20.00-22.00 »Un amore tutto suo«. Igrata Sandra Bullock in Bill Pullham. Ozvočenje Dolby stereo.
CORSO 18.00-20.00-22.00 »Scemo e più scemo«. Igrata Jim Carrey in Jeff Daniels.

ŠOLSKE VESTI

ZAVODSKI SVET nizje srednje sole Ivan Trinko vabi profesorje, starše in vse zainteresirane na razgovor o selitvi sole. Razgovor bo na sedanjem sedežu v Kapucinski ulici v četrtek, 7. septembra, ob 18.30.

RAVNATELJSTVO PEDAGOGSKEGA LICEJA S. GREGORČIČ obvešča, da se bo pouk za vse dijake prišel v četrtek, 7. septembra. Dijaki vstopijo v solo ob 8.30.

SDZPI prireja v s. l. 1995/96 naslednje tečaje: windows office (windows, winword in excel) 100 ur (dva tečaja), zacetniški tečaj angleščine (100 ur), knjigovodstvo (80 ur), tečaj o telesni zaznavi in govorici (30 ur), tehnike prodaje (30 ur) in marketing za obrate v vinogradništvu (20 ur). Vpisovanje in podrobnejše informacije do 15. septembra na sedežu zavoda v Gorici, ul. della Croce 3, tel. 81826, vsak dan razen sobote od 9. do 13. ure.

GLASBENA MATICA - GORICA sporoča, da se nadaljuje vpisovanje gojencev za solsko leto 1995/96. Sprejemajo prijave za: klavir, harmoniko, violino, violoncelo, violo, kontrabas, kitaro, blok flavto, flavto, klarnet, trobento, rog, pozavno, tolkala, solopetje in predolsko glasbeno vzgojo. Informacije v tajništvu sole v Ul. della Croce 3 (tel. 531508) od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro. Prijave bodo sprejemali do 8. septembra.

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO EMIL KOMEL GORICA obvešča starše in učence, da je vpisovanje v solsko leto 1995/96 na sedežu v Gorici, drev. XX. Septembra 85, tel. 532163 od 1. do 8. septembra v uradnih urah od 8.30 do 12.30 in od 15. do 19. ure.

OBVESTILA

MESANI PEVSKI ZBOR OTON ŽUPANČIČ sporoča, da bo prva redna vaja nocoj ob 20.30 v kulturnem domu Andreja Budala v Standrežu.

GODBA KRAS IZ DOBERDOBA nudi brezplačne tečaje za trobila, pihala in tolkala. Vpisovanje ob ponedeljkih in četrkih ob 20. uri v glasbeni sobi v Doberdobu (tel. 78077).

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg S. Francesco 4, tel. 530124.
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
OBCINSKA 1, Ul. Terenziana 26, tel. 482787.
DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
AL LAGO - PRI JEZERU, Vrtna ul. 2, tel. 78300.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo tržanskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.d. - Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publiet SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad.
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, visina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT
Naročnina za Italijo 430.000 LIT
Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopišnih založnikov FIEG



ROMSKE
ČRNE
GRADNJEPremalo pristojnosti
za ureditev razmer

Čedalje več črnih gradenj in škode na poljih

NOVO MESTO - Vse dolensko-belokranjske občine se srečujejo z romsko problematiko. Največ Romov, večina se jih je ob popisu opredelila kot Slovenci, živi na območju stare novomeske občine, in sicer 862. Po razdelitvi v tri nove občine pa jih je v petih romskih naseljih v občini Sentej 138, v enem naselju v občini Skocjan 99, v desetih naseljih novomeske občine pa živi 625 Romov. Več kot polovica romske populacije je mladih - do 15. leta starosti jih je 362, do 18. leta pa jih je se sto več.

Največje romsko naselje v novomeski občini je Zabjak pri Novem mestu, kjer prebiva 309 Romov, le trije od njih pa so zaposleni. Pred kratkim so krajani Potocne vasi, Hudega, Muhaberja in Bučne vasi, ki so v neposredni bližini tega naselja, novomeskega župana opozorili na nevarnost razmere, ki jim jih povzročajo Romi. Največ škode povzročijo s krajo kmetijskih pridelkov, dodatno pa z vožnjo neregistriranih vozil brez vozniških izpizov po njivah in travnikih. Tako se namreč izognejo pogostim nadzorom novomeskih policistov. Romi pogosto ustrahujejo osamljene ženske na njivah ali pa pridejo na dom in ob groznih prošnjah. Iz romskega naselja pa je v večernih urah pogosto slišati streljanje, tudi rafalno. Krajani, ki živijo v bližini, se upravičeno pritožujejo, da so zaradi tega ogroženi, ta nered pa bi radi koncali.

Na sestanku pri novomeskem županu Franciju Konciliji s predstavniki različnih ustanov se je pokazalo, da te delujejo v skladu z zakoni in v okviru pooblastil, vendar pa so njihove pri-

stojnosti omejene. Prav zaradi tega tudi ni pričakovati, da bi se stvari kmalu uredile. Tako med drugim policisti ne smejo odvzeti neregistriranih in dotrajanih vozil, ki sodijo samo se na odpad, in lahko podajo le predlog sodniku za prekrške. Organizirali so tudi več akcij iskanja orožja, pri tem so ga nekaj zasegli, vendar ga je v lasti Romov verjetno še veliko. Da pa le ni vse tako nai-

vno, povedo zgodbe iz crnih kronik, saj so bile ob strelnine že večkrat posledica streljanja, enkrat pa naj bi streljali tudi proti novomeski vojašnici (ta je v neposredni bližini Zabjaka), vendar na srečo brez posledic. Veliko težav povročajo tudi romski psi, ki prosto tekajo okoli, in ker je romsko naselje v gozdu in na njegovem robu, je nevarnost okužbe s steklino velika.

V zadnjem času pa se je pojavil še en romski problem, ki se bolj tiče ustreznih inspekcijskih služb kot pa krajanov. Čedalje več je namreč crnih gradenj. V novomeski občini je le polovica od desetih naselij zgrajenih z dovoljenji. Ta naselja so: novi del v Zabjaku -

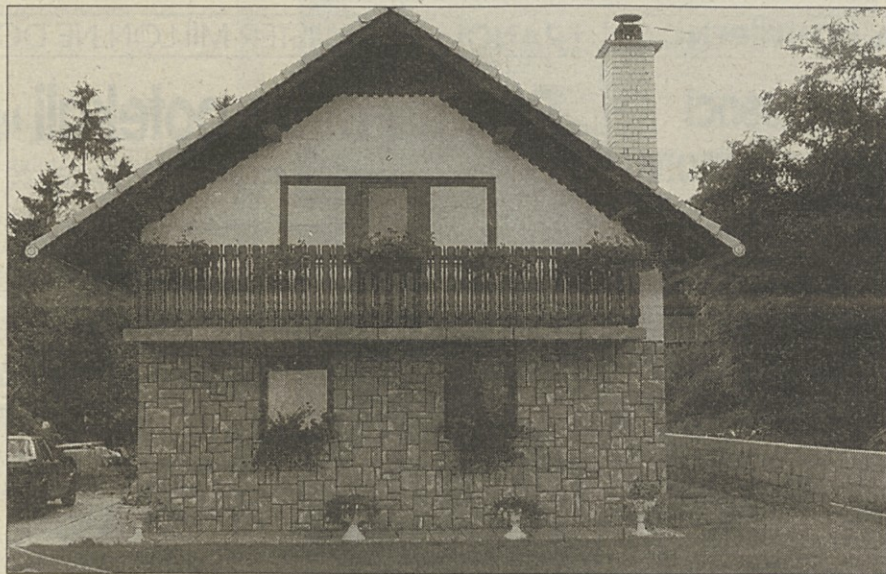
imenovan Brezje, Smihel, Ruperč vrh, Ob potoku v Gotni vasi in na Otočcu. Na Brezju je zgrajenih 19 hiš, se tri so v gradnji, nezasedenih pa je še 20 parcel. Novomeska občina Romom zagotovi parcelo in material ter z javnimi deli zgradi 7 krat 8 metrov veliko hišo do tretje gradbene faze, instalacije in opremo pa si uredijo Romi sami. Vrednost taksnega objekta, ki ostane lasti občine, znaša po besedah Mirana Riflja, v novomeski občinski upravi zadolženega za romska vprašanja, od 1, 2 do 1, 8 milijona tolarjev. Kljub tem ugodnim pogojem pa je v starih romskih naseljih devet crnih gradenj. Med njimi so tudi takšne, ko so Romi od lastni-

kov odkupili zemljo in si na njej zgradili dom oziroma si ga se gradijo. Mnogi med njimi gradijo na boljših lokacijah, ki so večkrat na nikogaršnji zemlji - v postopku denacionalizacije, upravičenci pa zahtevajo odškodnino in ne vrata v naravi. Ena od rešitev je odobritev romskih naselij. Na zadnji novinarski konferenci novomeske mestne občine je vodja županovega kabineta zatrdil, da naj bi postopek za pridobitev dovoljenja pospešili v starem delu Zabjaka (če je res tako, bo lahko tudi Bojan Brajdič v svojem prebivališču (na posnetku), ki stoji na zemlji Ministrstva za obrambo, priklopil elektriko in vodo).

Problem je tudi zaposlenost. Pred več leti začeta akcija načrtnega zaposlovanja Romov je zaradi različnih vzrokov padla v vodo. Zdaj večina romskih družin dobiva socialno pomoč, ki lahko zaradi številčnosti in raznih dodatkov znaša tudi do 100 tisoč tolarjev. Prav zaradi tega se Romi za redno delo ne zanimajo.

Kljub nastetim težavam pa se Romi čedalje bolj vključujejo v normalno življenje. Ze nekaj let v naselju Brezje deluje romski vrtec Pikapolonica, ki je vsako leto bolj poln, soloobvezni otroci redno obiskujejo pouk, dejavno je tudi kulturno-umetniško društvo Rom, tako da le ni vse tako črno, kot je morda videti.

Jože Zura



Hiša Bojana Brajdiča stoji na zemlji obrambnega ministrstva (Foto: Jože Žura)

LJUBLJANA / NOVA BLAGOVNICA

Evropska ponudba

V petek se je v prostorih nekdanjega Supermarketa v pasazi Evropa uradno odprla nova blagovna hiša Marcus, s čimer je Ljubljana bogatejša se za eno pridobitev po evropskem vzoru.

Kot je povedal Miladin Ostojic, direktor podjetja Micom iz Kopra, ki je stoo odstotni vlagatelj v obnovo blagovne hiše, nova blagovna hiša razpolaga s 6.400 kvadratnimi metri površin, od katerih je prodajni namenjenih 4.500. Investicija je vredna 2, 5 milijona nemških mark pri samem investiranju obnove stavbe pa je podjetje Micom naletelo na številne težave in nezainteresiranost domačih vlagateljev, predvsem bank. Edini banki, ki sta bili pripravljeni sodelovati pri projektu sta bili banka Noricum ter Komercialna banka Triglav. In s čim se blagovna hiša Marcus ponasa? V kleti bodo potrošniki lahko kar na tisoč kvadratnih metrih izbirali med pestro ponudbo športne opreme številnih svetovnih in domačih proizvajalcev, v pritličju bodo strankam na voljo menjalnica, turistična agencija, parfumerija, zlatar, cvetličarna, urar, fotograf - skratka hitre usluge, prvo nadstropje bo namenjeno prodaji modne in ženske konfekcije visjega cenovnega razreda ter prodaji čevljev, v drugem nadstropju bo na voljo pohištvo za bolj zahtevne kupce, tretje nadstropje pa bo namenjeno modi za mlade. Za zejne bo skrbel lokal René v tretjem nadstropju, v pasazi pa bo pozno v noč z osvežilnimi pijacami, prigrizki in peštrim programom na voljo tudi Marcus Pub. Blagovna hiša Marcus bo na široko odprla svoja vrata danes, 4. septembra. Pridite in se prepričajte!

Bostjan Horjak



Paša za oči na 4500 m² prodajnih površin (Foto: B. Reya)

STAROSTNIKI / SREČANJE SORODNIKOV

Dom za ostarele pretesen

DRAVOGRAD - V Crnech pri Dravogradu je v soboto potekalo četrto tradicionalno srečanje oskrbovancev koroskega doma starostnikov Crnece s sorodniki in znanci, ki so se ga udeležili tudi nekateri predstavniki občinskih struktur ter upokojenskih in invalidskih društev Koroske. Dom je za zdaj edina ustanova te vrste na Koroskem in lahko sprejme 270 oskrbovancev, na sprejem pa vedno čaka približno sto starejših ljudi.

Na slavnosti, ki so pripravili ob dnevu odprtih vrat, je novi direktor doma dipl. psih. Srečko Mlačnik poudaril odprtost ustanove za ideje in ljudi v dobro oskrbovancev, za katere skrbi približno sto zaposlenih. Pohvalil je organiziranost zdravstveno-negovalne službe, prehrane in družabnega življenja; duhovno plat razvijajo v različnih skupinskih terapijah, na pogostih kulturnih prireditvah in s pomočjo duhovnikov dravogradske dekanije. Poleg različnih dejavnosti, kot so literarna, citalniska, pevska in rokodelska, zaposluje oskrbovance tudi urejanje parka pred domom, pomoč v kuhinji in pralnici



Koroški Dom starostnikov ima 270 stanovalcev, na vseletve pa že sedaj čaka sto ljudi (Foto: S. Šavc)

ter obdelovanje zelenjavnega vrta.

Oskrba znaša 37 tisoč tolarjev mesečno, nekaj denarja za pokritje dejanskih stroškov pa prispeva republiški zavod za zdravstveno zavarovanje, ki pa zaostruje merila financiranja. Direktor doma meni, da jim bo uspelo urediti taka pogodbeno razmerja, ki bodo zagotavljala opti-

malno oskrbo. Ker je dom pretesen, saj čaka na Koroskem na vselitev približno sto ljudi, narekuje prednost pri sprejemu vanj nujnost primera, je se povedal direktor Srečko Mlačnik. Sicer pa so v sosednji občini Ravne-Prevalje znova oživele starostne graditve doma starostnikov tudi v Meziški dolini.

Samo Šavc

Kritični naboj
gledališke
umetnosti

LEV KREFT



Naslov tega komentarja bi lahko bil tudi »Se pomnite, tovarisi?«. Ali sploh se kdo ve, kaj pomeni zgornja kratica? V osemdesetih letih, ko je začel nacionalizem divjati po Jugoslaviji, so jo poznali povsod, in označevala je gledališko dejavnost pod sifro. Deske, ki menda pomenijo življenje, je na več koncih združila v projekt »kazalište - pozorište - gledališče - teatar«.

Več ustvarjalcev na raznih koncih tedanje države se je povežalo, da bi gledališka umetnost presežla nastajajočo mejo ustvarjalnosti. Dusanu Jovanoviću in Ljubisi Ristiću, ki sta bila najvidnejša avtorska nosilca, bi že tedaj lahko očitali, da sta »jugoslovanska nostalgika«, čeprav je Jugoslavija takrat se kar obstajala in celo o armadno-partijski diktaturi se je najprej susljalo in nato tudi odkrito govorilo. Predstave, ki so nastajale v različnih gledaliških hišah in projektnih skupinah, so si dodajale oznako »KPGT« ne zato, da bi podprle tako diktaturo, ampak da bi ohranjale pri življenju univerzalno angazirano kritičnost gledališke umetnosti in njeno presega-nje meja, ki jih je vedno ostreje postavljala politika.

Clovek bi pomislil, da danes, ko ni več niti nekdanje države niti nekdanje groznje z diktaturo, lahko pač o teh gledaliških stvarih pišejo in razmišljajo gledališki zgodovinarji, in se sprašujejo, kam bi jih vmetili v nove nacionalne zgodovine, če sploh. Pa presenetljivo sploh ni tako.

Ljubisa Ristić je medtem postal visok funkcionar letos nastale jugoslovanske stranke, ki jo vodi Molosevičeva soproga (kljub feministični neprimernosti je to prav zaradi političnega namena verjetno najboljša oznaka). Gledališče pa je se vedno njegova poveljavna dejavnost, in pred kratkim je pripravil Jovanovičovo »Osvoboditev Skopja« v londonskem »Riverside Studiu« (tam je bila pred leti tudi celostna predstavitev Neue Slowenische Kunst), kjer kritikom, brez kakga izjemnega uspeha, in to predvsem zato, ker od londonskega občinstva ni bilo mogoče izvesti pravega razumevanja za starojugoslovanske situacije od vojne in stalinizma do sodobnih reminiscenc skozi otroške oči. V Beogradu pa se je Ristić na svoj značilno velikopotezni način lotil predelave nekdanje sladkorne tovarne v fascinantni scenski ambient - po naše bi ga lahko imenovali kar »Čukrama«.

Slovenski pisatelj in režiser Dusan Jovanović za zdaj ni pokazal političnih ambicij, čeprav je na prvih večstrankarskih volitvah s kandidacijo podprl takratno SDP. Njegovo sodelovanje z Bozom Sprajcem pri novem slovenskem filmu »Felix« pa je že spodbudilo prve napade politične javnosti, saj mu očitajo, da snema protislovenski film, ki smesi slovensko osamosvojitve in jo prikazuje v neherojski luči. Najbolj so se nad filmom pridusali prav tisti, ki sicer neoprestano nasprotujejo političnim pritiskom na nacionalne ustanove in ustvarjalce, pa naj gre za državnega telovilca ali za generalnega televizijca. Nacin, ki so ga uporabili, pa pomeni, da bi se KPGT lahko tudi pri nas s pridom nadaljeval. Obe komponenti sta prisotni: metode partijske diktature in postavljanje nacionalno-ideoloških plovov. Kritike lete na film, ki sploh se ni posnet. Njihov podton je, da bi morali s politično-ideoloških vidikov temeljito prečesati scenarij, preden bi kaj snemali, saj obstaja sum, da bo sicer film pomenil potvorbo velike herojske resnice o osvobodilni vojni. Se se spomnite razprav ob filmu »Nasvidenje v naslednji vojni«? Ocitki pravijo tudi, da so ustvarjalci segli preko nacionalnih meja in si pridobili s slovenskega stališča oporečne sodelavce, med drugim tudi francoski denar, za katerim naj bi stal kar Kusturica osebno.

Politični pritiski na ustvarjalce, ki so do snemanja »Felix« prisli po povsem zakoniti poti (gre za znameniti Jelincicev zakon v podporo nacionalni kinematografiji, ki je med drugim ministru za kulturo neposredno pokroviteljstvo nad filmanjem odvzel in ga dal filmskemu skladu), dokazujejo ravno nasprotno od tistega, kar bi radi dopovedali. Dokler film ni na voljo občinstvu, in s tem tudi filmski in politični kritiki, sicer o njem ne bi kazalo razpravljati. Zato pa moramo razpravljati o herojski nacionalni mitizaciji osamosvojitve, za katero pogosto uporabljamo oznako, da smo jo srečno odnesli. Politični Srečkoti se seveda temu postavljajo po robu in poudarjajo lastno spretnost, daljnovidnost in vsake vrste kandidacijo za nove grobnice herojev, kjer bi moralo biti zapisano tudi njihovo ime. V različnih spominih tistega časa, ki je vendar se tako blizu, skorajda več ne prepoznamo, tako veličastno in prizrvidnjeno se govori o njem in o lastni vlogi v zgodovini.

Kaj naj ob tem stori umetnost, ki so jo prej silili v snemanje partizanskih epopej? Posnajte po »Šutjeski« in »Neretvi«, in po propadli »Dražgoski bitki« se kak herojski film »Mladi janezi« (levi bi bilo ideološko napacno)? Ni vrag, da do česa takega ne bo slej ko prej prišlo, do takrat pa nam ostane, da pozivamo umetnike, naj bolje doumejo svojo narodno dolžnost do prikazovanja veličastja, in da prav po zdanovski kritiziramo vse, kar razen po pogumu disi tudi se po kakem strahu.

Ne vem, kaj sta Sprajc in Jovanović kanila posneti. Ampak zdaj, ko sta izbruhnili nacionalni herojski mit in politično nadzorovanje umetnosti, je vsekakor potrjeno, da bi nekdo moral posneti prav tak neherojski in nesposoben film, kot ga očitajo njima. Deloval bi zdravilno, kot je nedaj zdravilno deloval KPGT.



NOVICE

Eksplozija v središču Pariza



PARIZ (AFP, telefoto: AP) - Včeraj dopoldne je v središču mesta, na tržnici v bližini Bastilje, eksplodirala doma narejena bomba - lonec za hitro kuhanje, napolnjen z žebli - ki jo je neznanec pustil pod klopjo prodajalca zelenjave. Naprava k sreči ni delovala, kot so napadalci pričakovali, tako da so bile med eksplozijo le štiri osebe ranjene, sicer bi po izjavi župana 11. pariskega okrožja »prislo do pravega pokola«. Kraj eksplozije si je ogledal tudi notranji minister Jean-Louis Debré in obsodil za zdaj še neznane storilce. Preiskovalci domnevajo, da je treba odgovorne iskati med alžirskimi islamskimi skrajneži, ki so poleti izvedli vrsto atentatov v francoski prestolnici.

Islamski skrajneži pred sodiščem

BRUSELJ (Reuters) - Danes se v belgijskem glavnem mestu zacenja sojenje proti skupini islamskih skrajnežev, med katerimi je tudi deset Alžircev, ki naj bi bili člani Oborožene islamske skupine (GIA), odgovorne za nedavne teroristične napade v Parizu. Obtoženi so ilegalne posesti orožja in organiziranja teroristične skupine. Belgijska policija je že pred dnevi uvedla stroge varnostne ukrepe, med drugim je z oklepniški zaprla vse ulice v bližini sodišča. Po zagotovitvi notranjega ministra Johana Vande Lanotta ni nevarnosti, da bi med sojenjem prislo do terorističnih akcij v mestu, čeprav so teroristi zagrozili z njimi.

Izgon Palestincev iz Libije

GAZA (Reuters) - Libija je po besedah nekega palestinskega predstavnika izgnala prvo skupino od trideset tisoč palestinskih delavcev, ki se jih je libijski voditelj Gadafi prejšnji mesec nenadoma odločil izgnati ter pozval ostale arabske države, naj storijo podobno. Kar štiri milijone palestinskih delavcev živi in dela v arabskih in drugih državah. Prva skupina 450 izgnancev naj bi bila že več dni ujeta na libijsko-egiptovski meji, ker jih Egipt noče sprejeti. Moamer Gadafi je izjavil, da »bo izgon osvetlil neuspeh izraelsko-palestinskih pogajanj«. Palestinske oblasti so od Libije že v soboto zahtevale, naj prekliče izgon. Izraelske oblasti pa so včeraj dvema članoma Hamasa dovolile obisk pri zaprtem voditelju, sejkju Ahmedu Jasinu, z njim pa naj bi se sestal tudi PLO-jev pogajalec s Hamasom Hizam Razik. Namen pogajanj je odvrgiti Hamas od terorizma. Medtem je na zasedenih ozemljih prislo do novega spopada med izraelsko vojsko in demonstranti, med katerimi je vojska aretirala približno sto palestinskih protestnikov.

Izrael posodablja turška letala

JERUZALEM (Reuters) - Izraelska letalska industrija je s Turčijo sklenila pogodbo o posodobitvi stiriinpetdesetih turških letal F-4. Vrednost posla ocenjujejo na šeststo milijonov dolarjev. Pogodba predvideva vgradnjo moderne letalske opreme: radarjev, sistemov oborožitve in navigacijskih sistemov. Izraelsko-turško sodelovanje na obrambnem področju poteka že dobro desetletje, čeprav je do uradnih stikov prislo sele po začetku mirovnih pogajanj na Bliznjem vzhodu.

Čečenski borci zavračajo razorožitev

GROZNI (AFP) - Rusko-čečenski sporazum, sklenjen 30. julija, se ne izvaja po načrtih. Ker čečenski borci ustanavljajo obrambne bataljone, ostaja vračanje orožja nekaj sto čečenskih upornikov pravzaprav simbolično. Ruska stran je zato postavila dodatne pogoje v zvezi s številom vrnjenega orožja, kar pa Čečeni zavračajo. Tudi umik ruske vojske ne poteka po predvidenih načrtih. Doseg ciljev tega sporazuma je temelj za politično rešitev čečenske krize.

GRUZIJA / ŠEVARDNADZEJEVA ČISTKA

Predsednikovi politični nasprotniki obtoženi terorizma

TBILISI (AFP) - Gruzijska policija je v noci s sobote na nedeljo zaradi domnevne vpletenosti v teroristične akcije aretirala tri zagrizene politične nasprotnike gruzijskega predsednika Edvarda Ševardnadzeja.

Med priprtimi je tudi drugi človek državne varnostne službe Temur Kacisvili, ostala dva aretirana pa zasedata visok položaj v paravojaški skupini, zvesti Ševardnadzejevi mu največjemu nasprotniku Džabi Joseljaniju. Tiskovni predstavnik notranjega ministrstva je izjavil, da trojica ni bila aretirana zaradi sodelovanja v neuspelem torkovem atentatu na predsednika Ševardnadzeja, temveč za-

radi terorističnih dejanj, ki naj bi jih zagrešila aprila letos. Zaradi torkovega atentata se je začela v gruzinskih obveševalnih in varnostnih organizacijah obsežna čistka. Pred gruzijskim parlamentom je Ševardnadze, ki je že napovedal kandidaturu na naslednjih predsedniških volitvah, dejal, da bodo kmalu vse posebne enote gruzijske vojske in policije neposredno pod njegovim poveljstvom.

BIH / ZN VZTRAJAJO PRI ZAHTEVAH

Skrajni rok za Mladića

Natova letala na preži

SARAJEVO (Reuters, AFP) - Združeni narodi so včeraj bosanskim Srbom postavili skrajni rok za deblokado Sarajeva. Tiskovni predstavnik ZN Chris Vernon je povedal, da bodo ZN danes ob 23.00 preučili, do kakšne mere je srska vojska izpolnila pogoje, ki sta jih postavili svetovna organizacija in Nato. Na vprašanje, ali bo morebitna srska zavrnitev zahtev sprožila novo akcijo Nata, je Vernon odgovoril: »Tega ne bi mogel zatrditi, raje počakajmo do ponedeljka zvečer.«

Po izjavi admirala Leighton Smitha se bodo bosanski Srbi izognili nadaljnjemu »kaznovanju« le, če bodo prenehali obstreljevati Sarajevo in druga »varovana območja« in ne bodo onemogočili odprtja letališča ter dovoza človekoljubne pomoči v Sarajevo in druga bosanska mesta. »Pokazati morajo pripravljenost za uresničevanje zahtev, zato je le od njih samih odvisno, če bo prislo do novih bombnih napadov,« je pou-

daril Smith. Po sobotnem srečanju poveljnikov srske vojske Mladića in modrih celad v Bosni Janvierja je generalni sekretar Nata Willy Claes včeraj izjavil: »Zaradi Mladićevega odgovora ne moremo zagotoviti, da ne bo več novih Natovih napadov.«

Medtem so enote za hitro posredovanje enostransko, brez srske privolitve, odprle cesto v oblegano Sarajevo, in tako predrle srbski obroč. Tako imenovana »modra cesta«

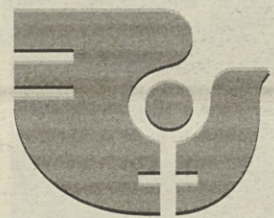
SVETOVNA ŽENSKA KONFERENCA

Začetek srečanja v senci kulturno-civilizacijskega spora

PEKING (Reuters) - Danes se bo v Pekingu začela četrta svetovna konferenca ZN o vprašanju zensk. Dvanajst dnevnega srečanja se udeležuje 10.335 udeleženek (in udeležencev), vključujoč vladne in nevladne organizacije. Pri delu konference bo sodelovalo sto petinosemdeset delegacij. Oblikovali naj bi dokument, ki bo odslej predstavljal vodilo pri reševanju zenskega vprašanja.

V Hairuju pa že poteka kongres nevladnih ženskih organizacij. Tako imenovani ženski forum je kljub negotoljubnemu odnosu kitajskih oblasti do udeleženek sklenil nadaljevati delo kongresa. Forum je v petek kitajskim oblastem postavil 24-urni ultimatum, med katerim naj bi kitajska policija omilila preostre in nepotrebne »varovalne ukrepe«. Razmere naj bi se po izjavi udeleženek po ostem protestu izboljšale. Svoje pa je dodala tudi volja nadaljevati že začeto delo.

Udeleženke foruma upajo, da bodo s svojimi stalicami vplivale na uradno srečanje v Pekingu. Generalna sekretarka konference ZN Gertrude Mongella je vse delegacije pozvala,



naj preprečijo konservativni poskus obdržati ženske »tam, kamor so sodile doslej«. Opažovalci predvidevajo, da bodo podobno kot na konferenci ZN o prebivalstvu in razvoju lani v Kairu nekatere delegacije dosledno nasprotovale liberalnim predlogom (zlasti zahodnih držav. Vatikanska in delegacije islamskih držav so že vložile protest proti delu predlaganega delovnega načrta konference. Zanje so sporni zlasti predlogi, ki zadevajo kontracepcijo in splav. Vati-

kan in Iran naj bi sklenila nekakšno konservativno koalicio-

ne, katere cilj je zavreti proces večanja ženskih pravic in rasti vpliva žensk v družbi. Kljub že izraženemu nasprotovanju pa med udeleženci konference prevladuje optimizem. Po oceni generalne sekretarke Mongellove »svet po Pekingu ne bo več enak«.



Od srskega vodstva je odvisno, ali bodo na Igmanu spet odmevale eksplozije (Telefoto: AP)

čez Igman, ki pelje mimo letališča, je bila odprta tudi za osebna vozila. Po njej je že včeraj popoldne v spremstvu vozil ZN v mesto pripeljalo enajst tovornjakov s človekoljubno pomočjo.

Ameriski mirovni posrednik Richard Holbrooke nadaljuje diplomatsko dejavnost za rešitev balkanske krize: z evropskim pogajalcem Carlom Bildtom sta včeraj pripotovala v Beograd, kjer se bosta znova pogovarja-

la s predsednikom Miloševićem. Za zdaj se ni bilo odpovedano srečanje zunanjih ministrov Bosne, ZRJ in Hrvaške, napovedano za ta petek v Zenevi. Za pogajanja sta se med včerajšnjim srečanjem zavzela tudi ruski predsednik Jelcin in nemški kancler Kohl, čeprav se njuni stalisci glede Natovih letalskih napadov na položaje bosanskih Srbov razlikujeta.

Včeraj so iz Beograda v Madrid odpotovali tudi opa-

zovalci Evropske unije, ki so jih med Natovimi letalskimi napadi zajeli Srbi in so sprva veljali za mrtve. Se vedno pa ni novic o usodi dveh francoskih pilotov, ki sta se v sredo nad ozemljem pod nadzorom bosanskih Srbov izstrelila iz zadetega miragea. Srbi so se včeraj pohvalili tudi z uničenjem najodobnejšega Natovega brezpi-lotnega izvidniškega letala, vendar drugi viri novice o sestrelitvi niso potrdili.

FRANCIJA / MINISTER MILLON NE DOPUŠČA DVOMOV

Poskusi bodo potekali »po načrtih«

Prvo eksplozijo na Mururoi utegnejo sprožiti že ob koncu tega tedna

PARIZ (AFP, Reuters) - Potem ko so francoski komandosi zajeli Greenpeaceovi ladji Mavricni bojevniki II in MV Greenpeace, je pariski Journal de Paris včeraj objavil pogovor s francoskim obrambnim ministrom Charlesom Millonom, v katerem ta zatrjuje, da bodo napovedani podzemski jedrski poskusi v Polineziji »potekali po načrtu«, torej med letosnjim septembrom in koncem maja prihodnje leto.

Po nepreverjenih poročilih naj bi Francozi prvi poskus izvedli že do konca tega tedna. Iz diplomatskih virov

se je izvedelo, da je Washington Parizu predlagal, naj prvega poskusa na atolu Mururoa ne izvedejo

Ekološki terorizem na pohodu?

ZENEVA (Reuters, AFP) - Švicarska policija je včeraj na zenevskem letališču prišla spanskega državljana, ki je med letom airbusa 310 francoske družbe Air Inter med Palmo de Mallorco in Parizom nad Bordeauxom letalo ugrabil. Vseh 292 potnikov, predvsem turistov, in 10 članov posadke je v Zenevi brez zapletov zapustilo letalo. Po izjavi letalskega predstavnika ni izključeno, da se je ugrabitelj odločil za ta korak v protest proti napovedanim francoskim jedrskim poskusom, vendar so kmalu po dogodku predstavniki Greenpeacea zavrnili vsakršno vpletenost v ugrabitev.

V Bernu je v soboto ponoči neznanec obvestil lokalno televizijsko postajo DSR, da je v vlaku TGV med Parizom in Bernom nastavljen bomba. Policija je pregledala vagona, vendar eksploziva ni našla. Zaradi lažnega alarma je bil šest ur prekinjen promet na progi med Bernom in Neuchâtelom. Avgusta je bil že podtaknjen požar v prazni kompoziciji vagonov v bližini Berna; ker je bilo v obvestilu pristojnim zapisano, da gre za protest proti napovedanim francoskim jedrskim poskusom, ni izključeno, da je tudi zadnji incident protest proti odločitvi Pariza.

RUSKE STRANKE SE POSPEŠENO PRIPRAVLJAJO NA DECEMBRSKE VOLITVE

Generali so postali paradni konji kandidatnih list

MOSKVA - Različne politične stranke so pred napovedanimi splošnimi volitvami 17. decembra na svoje liste vpisale tako imena liberalcev kot konservativcev in generalov. Med imeni kandidatov, za katere se bodo lahko odločili volilci, zbujajo največjo pozornost nacionalisti Aleksander Lebed, nekdanji poveljnik 14. ruske armade v Moldovi, ki je postal ljubljene medijev. Zadnji rezultati anket so celo pokazali, da ima veliko možnosti za zmago v drugem krogu predsedniških volitev, celo več kot Jelcin. Stevilni opazovalci pa opozarjajo, da je Lebed le medijska zvezda, ki bo padla v pozabo tako hitro, kot je postala slavna.

Zanimivo je, da imajo na svojih seznamih prav vse stranke svoje »generale«.

Premier Viktor Cernomirdin je na tretje mesto svoje liste Nasa Rusija postavil generala Leva Roklina, »heroja« čečenske vojne, demokrati, člani Izbire

za Rusijo, pa so na četrto mesto strankinega seznama postavili Eduarda Vorobjeva, ki je zavrnil poveljevanje ruski vojski na začetku vojne v Čeceniji. Volilci bodo lahko obkrožili tudi ime generala Borisa Gromova, nekdanjega poveljnika ru-

ske vojske v Afganistanu, tudi nasprotniku posredovanja v Čeceniji. Če ne bo kandidiral na listi stranke predsednika dume Ivana Ribkina, bo nastopil kot neodvisni kandidat. Nekdanji podpredsednik Aleksander Ruckoj bo sestavil svojo listo. Njegovi neposredni tekmeci bodo skrajno konservativni nekdanji generali, združeni v »skupščino ruskih oficirjev«, ki ima svoje kandidate na več volilnih listah, tudi v komunistični partiji. Priljubljeni Moskovski komсомолец je zapisal, da zaradi velikega števila kandidatov, nekdanjih generalov, sestava dume podobna vojskemu stabu.

»Dandanašnji vse stran-

ke, od najpomembnejših do najmanj vplivnih, ocenjujejo, da je pametno v svoje vrste pritegniti vsaj enega generala.« meni Vladimir Asalov, član skupščine ruskih castnikov. Politične stranke upajo, da bodo z njihovimi imeni dobile glasove milijonov volilcev, ki bolj zaupajo vojskarnim institucijam kot družbi, ki je zadnje čase vse bolj kaotična.

Stevilni castniki so prepričani, da se bodo z vključevanjem v politiko resili tudi nezavidljive gmošne položaje. General Valention Varenikov, član prevratniškega gibanja proti nekdanjemu predsedniku Gorbačovu leta 1991, ki bo tudi na volilni listi, meni,

da je to povsem normalno.

»Sedanje razmere so značilne za razvijajočo se demokracijo. Nasi generali bodo svoje taktične sposobnosti lahko se dokazali.« meni Andrej Zobov, politični analitik ustanove Carnegie Endowment for Peace. Strokovnjak za vojska vprašanja Pavel Felguengauer je drugačnega mnenja: pametno je, da se vojska vključuje v politiko, saj tako obstaja manjša možnost vojskega udara. »Bolje, da so imena generalov na volilnih listah, kot da se nekega dne zberejo z oklepni pred parlamentom,« je zapisal novinar vplivnega dnevnika Sevodnja.

Boris Bachorz / Reuter



NOVICE

**The Ramones
pred razpadom**

Vodja skupine Joey Ramone se ne more odločiti, ali naj razpusti legendarno skupino ali ne. Pravi, da se glede tega počuti zmedeno, kar »se po eni strani se ni popolnoma spriznal s koncem nekega obdobja, po drugi strani pa nestrpnost pričakuje novih avantur, naslednjo stopnjo, kamor ga bo pripeljal glasbeni razvoj.« Ramones se svoje triakordne formule oklepajo že dvaindvajset let in na odru se vedno dajejo videz kompaktne skupine. Razlog za nesoglasja naj bi bil osebne narave.

**David Bowie
vihti čopič**

Osemindesetletni pop kameleon si je vzel krajši dopust s snemanja novega konceptualnega albuma Outside, na katerem dela skupaj z Brianom Enom, in se za par dni v družbi britanskega slikarja Damiena Hirsta poskusil v vizualni umetnosti. Bowie, ki je narisal tudi plakat za letošnji jazz festival v Montreauxu, si je tokrat omislil posebno abstrakten pristop k modernemu slikarstvu: s Hirstom sta trimetrsko okroglo slikarsko platno pripela na centrifugo in nanj metala barvo. »Kot otroška igra je,« pravi Bowie, »ti rises, centrifugalna sila pa razmaže barvo navzven.« Pevec je sicer strasten obcudovalec Hirstovih del. »Resnično sem bil sokiran ob spoznanju, da njegova umetnost res vpliva name. Nisem prepričan, da v resnici ve, kaj dela. Mislim, da je njegovo ustvarjanje v glavnem custveno.« Hirst je znan po mrtvi ovci v formaldehidu, ki jo je nekoč razstavil, pred kratkim pa je reziral uspešnico angleske pop skupine Blur z naslovom Countryhouse.

**Beastie Boys po
novem kvartetu**

Neuradni četrti član hip hop skupine Keyboard Money Mark je postal član skupine potem, ko je popravil vrata v prostore, ki jih imajo Beastie Boys v Los Angelesu v najemu. »Ko sem popravil vrata, so me povabili na zabavo, kjer so ugotovili, da znam igrati klaviature, Na albumu Check Your Head so me navedli kot klaviaturista in studijskega mizarja.«

**Michael Jackson naslednje
eto na svetovni turneji**

Michael, ki je v torek praznoval sedemindeseti rojstni dan, načrtuje globalno turnejo po uspehu dvojnega albuma History, ki so ga najprej odpisali kot popoln polom. Razprodani pevec je zadnjič obkrožil svet leta 1992, zdaj pa cuti, da je prisel čas za novo turnejo. Novico je potrdil tudi uradni govorec družbe Sony.

**Right Said Fred
v Gaultierovih oblekah**

Skupina je zaprosila znanega modnega obiskovalca, naj poskrbi za njihov javni izgled. Trio, v katerem imata glavno besedo brata Fred in Richard Fairbrass, se pripravlja na ponoven napad na glasbene lestvice sirom sveta. Oktobra naj bi namrec po dveletnem premoru izšla nova mala plošča in Right Said Fred upajo, da bodo lahko satelitskemu občinstvu predstavili dostojno obleceni. Kitarist Fred pravi, da se bo za njihov povratak slišalo daleč naokoli, ker »se lahko pohvalijo z novim, bolj rokerskim zvokom.«

**Dave Gahan
živ in zdrav**

Pevec tehpopop skupine Depeche Mode dave Gahan je prvič spregovoril o dogodkih, ki so vodili k poskusu samomora, zaradi katerega se je moral zagovarjati pred losangelesko policijo. Na rob smrti ga je spravila kombinacija steklenice vina in prgisca tablet Valium, ki jo je zaužil po seriji osebnih tragedij, malo pa je manjkalo, da bi izkrmavel, potem ko si je kemični omami prerezal žile na zapestjih. Dave se je za tako skrajni korak odločil potem, ko je po povratku iz rehabilitacijske klinike v Tucsonu nasel svoj dom v Los Angelesu popolnoma izprazen.

**Za INXS
ni prostora**

Michael Hutchence, pevec avstralske pop-rock skupine INXS, v tajnosti snema solo album, na katerem ne bodo nastopali njegovi dolgoletni kolegi. Hutchence, ki mu mnogi zamerijo, da je speljal zeno Live Aid heroju Bobu Geldofu, pravi, da bo novi album zvenel odločno kubansko. »Veliko casa sem preživel na Kubi. Spostujem tamkajšnje ljudi in njihovo kulturo in mislim, da sem se naučil dosti od njih.« Nova plošča bo izšla v prvih mesecih naslednjega leta, med glasbeniki in producenti pa ne bo manjkalo zvenecih imen.

SVET / ROCK NA KITAJSKEM

Punkerska vročica v Pekingu

PEKING - Tudi kitajska prestolnica ni varna pred punkerskim revoltom, ki mu je v zahodnih državah posla sapa že v zgodnjih osemdesetih. Punk se vrača - na zahodu kot velika marketinska prevara, ponovno oživljena v namen žetve dolarjev, na Kitajskem pa kot ost upora nezadovoljne »komunistične« mladine.

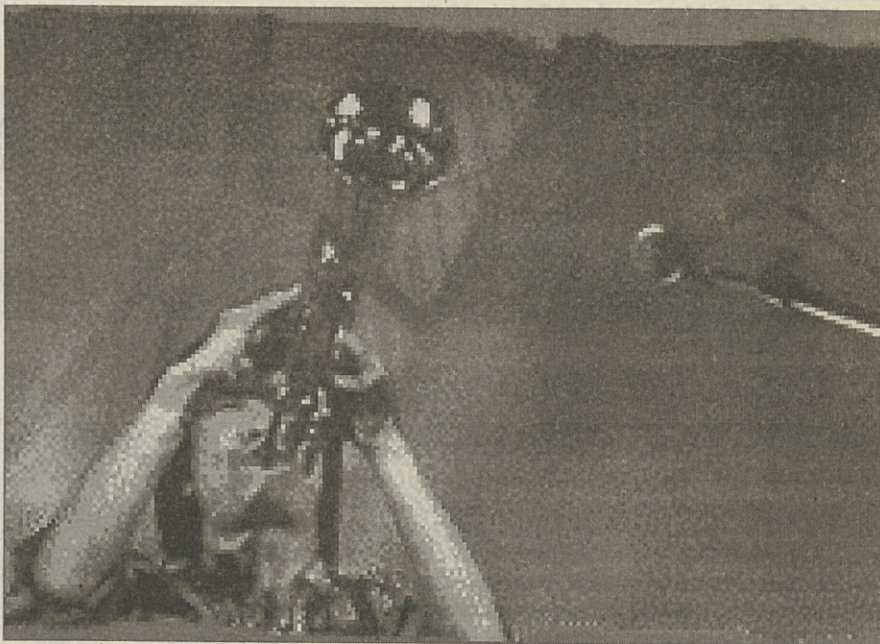
Tako, kot so v šestdesetih hipiji romali v Indijo in Nepal, se lahko zgodi, da bo Kitajska postala Meka punkerjev konca tega stoletja. Kitajska punk scena se namrec

pod vplivom ekonomske liberalizacije razvija vse hitreje in svobodneje.

Policisti obračajo glave v igrani nevednosti, ko se pisana množica, sestavljena iz motoristov



Kitajski punk zvezdnik He Yong



Punk folk izvajalec Zhang Chu

na težkih motorjih, obritoglavcev, dolgolascev in pankerjev, zbira na prizorišču najbolj vročega rock dogodka v soparnem pekinskem poletju. Nocojsnji koncert v Pekingu je nekaj posebnega: Naslednja generacija je zabava ob priložnosti izida albumov treh najbolj znanih mestnih rock izvajalcev.

Dou Wei je včasih igral pri hardrokerski skupini Black Panther, Zhang Chu je vezan na folk izročilo, prava pekinska zvezda pa je He Yong, virtuozni kitarist, znan po svojem umazanem stilu igranja na kitari, ki marsikaj povzema po zahodnih grunge skupinah. He Yong vključuje kitaro znamke Fender in sooč publiko s hitom Smetišče.

»Kraj, kjer živimo, je smetišče/Ljudje so insekti/Trudijo se in kradejo/Jemo svojo vest in serjemo ideologijo.«

Besedilo pri publiku vzge, saj so kitajski mladostniki podobnih misli kot njihovi nastopajoči rokerski idol. »Poglej okoli sebe,« pravi eden izmed njih, »ta kraj je res pravo smetišče.«

IZŠLO JE / CD PLOŠČE

**Axiom Funk - Funkchronomicon**

dvojni CD, funk, Prodaja Cosmopolis, Ljubljana. ena: 4790 sit.

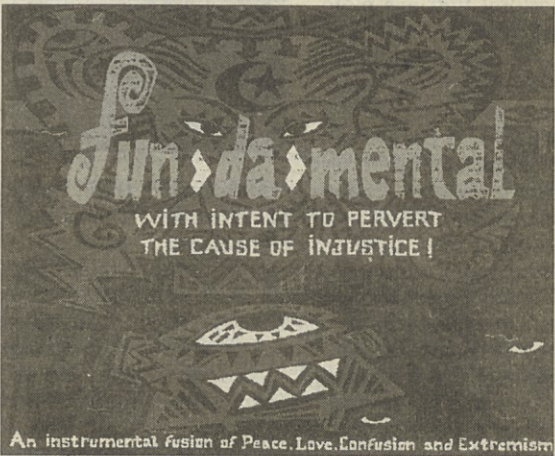
Opravka imamo z zvezdnisko zasedbo zalozbe Axiom, nekakšnim brezčasnim *all stars* projektom spiritus movensa te zalozbe, Billa Laswella. Medtem ko se znane rapperske zvezde z zahodne ameriske obale ukvarjajo s samplanjem starih posnetkov Funkadelic, je Laswell zbral okrog sebe prave ljudi in postal njihov most do resničnosti sredine devetdesetih. George Clinton, Bootsy Collins in Sly Stone so imena, ki so zaznamovala sedemdeseta s posebno umazaniam ritmičnim zvokom, znanim kot P-Funk. Bill Laswell si je njihovo vrnitev na sceno zadal za življenjsko nalogo, ki jo uresničuje z nepretrgano serijo albumov, na katerih posamezni "starci" v družbi sodobnih *funksterjev* podoživljajo razne vidike preteklosti, obcasno pa se v trgovine prikotali tudi plošča podobno zvezdniskega kalibra, kot tale dvojni Funkchronomicon. Vecina skladb na albumu je novih, nekaj pa jih izvira tudi iz zadnje petletke delovanja zalozbe Axiom. Vse skladbe, razen balade Tell The World, v kateri zapoje tudi Sly Stone, so izrazit, stoprocentni P-funk, predelan v kiberneticnem mlinu Laswellovega studia. Ze slišim pritozbe, kako je bil P-Funk nekaj, kar je pripadalo generaciji otrok cvetja, halucinacijam in ljubezni in da nihce nima pravice tako izkrivljeno, z ritom masinami argumentirano predelovati *stare muske*. Narobe, P-Funk je se vedno sinonim za eksperimentiranje, vendar se vedno v klasicnih okvirih. Znani Clintonov izrek pove vse: »Glasbenik ima na voljo le dve možnosti: bodisi piše hite ali je nori umetnik.«

**Fundamental - With Intent
To Pervert The Cause Of Injustice**

hip hop/etnicna glasba, prodaja Cosmopolis, Ljubljana. Cena 3190 sit.

Fundamental so bivši adut londonske zalozbe Nation, ena od treh skupin, ki so povzročile razmah vzhodnjasko etnicne glasbe, podložene z modernimi ritmi. Transglobal Underground in Loop Guru so že podpisali za multinacionalke, tako da so v službi pravice in, ce je treba, tudi oboroženega boja proti zatiralcem ostali le Fundamental v osebi Propa-ghandija in Ali Nawaza z obveznimi gostujočimi glasbeniki.

Propa-ghandijeva »alternativna« naravnost izvira iz casov, ko sta z Ianom Astburyem skupaj igrala v skupini Southern Death Cult, po Astburyevem odhodu in ustanovitvi skupine The Cult pa je moz za nekaj casa izginil v anonimnost, da bi se v zacetku tega desetletja vrnil z militantno-rapersko zasedbo Fun-da-mental. Raperji niso zdržali dolgo, zato je ta drugi album zgolj instrumentalen. Dvanajst skladb na albumu ni namenjenih glasbeni spremljavi popoldanskega klepeta na verandi. Bombardirale vas bodo z težkimi hip-hop ritmi, cez katere se s peklensko natančnostjo vrstijo vzorčni etnični zvoki iz pakistanskih mosej, indijskih porok in afganistanskih pogrebov. Ni cisto jasno, zakaj je nalbumu tudi par skladb s prejsnje plošče, vsekakor pa je album With Intent To Pervert The Cause Of Injustice za spoznavanje militantne strani vzhodnjasko narave dobra nalozba.



An instrumental fusion of Peace, Love, Confusion and Extremism



KOŠARKA / ŠESTNAJSTINA FINALA ITALIJANSKEGA POKALA

Tesna zmaga in slaba igra tržaškega Illyja

S težavo je izločil ekipo iz Modene - Jutri proti Cagivi

Illycaffè - Menestrello 70:69 (30:29)

Illycaffè: Gori (- p.m., 0:1 za 2 točki, 0:1 za 3 točke), Calbini 9 (5:6, 2:4, -), Gironi n.v., Tonut 11 (-, 1:4, 3:5), Guerra 14 (-, 4:10, 2:6), Zamberlan 7 (3:3, 2:2, 0:1), Pol Bodetto (0:2, 0:1, -), Shorter 19 (5:5, 7:14, 0:1), Piazza (-, -, 0:1), Foster 10 (2:2, 4:4, 0:1). Trener: Bernardi.

Il Menestrello: Sabatini 6 (2:2, 2:6, 0:2), Bulgheroni 6 (0:2, -, 2:4), Varisco n.v., Firić 17 (7:9, 5:8, -), Premier 5 (2:4, 0:1, 1:4), Zanus Fortes 17 (3:3, 7:8, -), Pellacani 4 (2:2, 1:2, -), Neri 4 (2:4, 1:3, -), Zaneli 10 (1:2, 3:6, 1:2), Farioli n.v.. Trener: Pillastrini.

Sodnika: Zancanella iz Esteja in Vianello iz Me-ster

Delni izidi: 4:10 (5), 12:10 (10), 18:21 (15), 44:35 (25), 62:56 (35)

5 ON: Foster (35)

TRST - Illycaffè je z veliko dozo sreče premagal Il Menestrello iz Modene in se uvrstil v osmino finala italijanskega pokala, kjer se bo že ta teden pomeril s Cagivo iz Vareseja. Prva tekma bo že jutri zvečer v tržaški športni palači.

Tržacani so sinoci le na trenutke pokazali, kaj znajo. Večji del tekme so imeli proti agresivnemu nasprotniku velike težave pri prenosu zoge na nasprotno stran igrišča, v napadu pa so ob povprečnem odstotku realizacije (igralci so večkrat improvizirali samostojne akcije in slabo izvajali igre) razen Shorterja slabo startali na odbite zoge. Prav tako so imeli težave pod lastnim kosem, kjer je Zan- nus Fortes redno prema-

goval Fosterja in Pol Bodetta.

Po slabem prvem polcasu so domačini v nadaljevanju le zaigrali bolje, nekoliko zvisali rit- em in si kaj kmalu prii- grali deset točk prednosti. Nato pa so gostje z učinkovito cono pres- topoma spet nadoknadi- li in najprej izenačili, na- to pa s trojko veterna Pre- miera osem sekund pred iztekom celo povedli z 69:68. Iz kaotičnega pre- singa v zadnji akciji pa se je izmuznil Guerra in po- polnoma sam tik pred si- reno dosegel zmagoviti kos.

Na podlagi včerajšnje tekme je torej zelo težko oceniti resnično moc eki- pe. Popravni izpit pa ima Illycaffè že jutri.

Marko Oblak



Illyjev »žepni« play maker Calbini

Brescialat se je do zadnjega upiral rimski ekipi, naposled pa je izgubil Na ostalih tekmah brez presenečenj

RIM - Kot je bilo pričakovati, go- riskemu Brescialatu ni uspel velik pod- vig, da bi izločil ekipo rimskega Virtu- sa. Goricani, ki so na prvi domači tek- mi izgubili s 15 točkami razlike, so se sinoci do zadnjega zelo poztvovno bo- rili. Naposled pa so tesno izgubili in so bili seveda tudi izločeni iz na- daljnega dela tega pokala. Za gorisko ekipo pa ostaja zadoščenje, da so se ca- stno poslovili od tega tekmovanja.

Na ostalih srečanjih ni prišlo do pre- senenjenj. V osmino finala so se uvrstili vsi favoriti. Prve tekme osmine finala bodo že jutri, ko bodo igrane tudi stiri ekipe, ki so bile v prvem krogu proste (obe bolonjski mostvi Buckler in Teamsystem ter milanski Stefanel in Benetton iz Trevisa).

OSTALI IZIDI ŠESTNAJSTINE FI- NALA: Montecatini - Rimini 74:74;

Siena - Floor Padova 92:72; Roma - Brescialat Gorica 95:93; Cagiva Varese - Costa Imola 89:57; Illy Trst - Il Mene- strello Modena 70:69; Aresium Milan - Ycoplastic Battipaglia 94:71; Olitalia Forlì - Caserta 83:85; Viola Reggio Ca- labria - Banco di Sardegna Sassari 96:82; Scavolini Pesaro - Auriga Trapa- ni 70:52; Mash Verona - Venezia 96:78; Madigan Pistoia - Turboair Fabriano 90:88; Reggiana - Polti Cantù 87:59.

(V mastnem tisku ekipe, ki so se uvrstile v osmino finala.)

Pari osmine finala so naslednji: Ri- mini - Buckler Bologna; Siena - Roma; Illy - Cagiva; Aresium - Stefanel Milan; Olitalia - Teamsystem Bologna; Viola - Scavolini; Madigan - Mash; Reggiana - Benetton - Treviso.

Prve tekme bodo jutri, povratne pa v cetrtek, 7. t.m.

INTERVJU / VALTER VATOVEC ODŠEL V TRŽIČ

»Do Jadrana sem bil korekten«

Pripravljen bi bil trenirati mladinska moštva, a Jadranova ponudba ni bila zadovoljiva

Valter Vatovec, ki je v zadnjih dveh sezonah nadvse uspešno vodil združeno košarkarsko eki- po Jadrana, je pred pričetkom letošnje sezone sprejel vabilo trziskega društva Pom, ki je lani na- predovalo iz D v C2 ligo. Valterjeva odločitev je marsikoga presenetila in vzbudila tudi določeno ne- godovanje, v intervjuju pa nam je pojasnil, zakaj se je odločil za ta koraka, pove- dal pa je se marsikaj druge- ga.

Poleti se je govorilo, da boš prevzel vodstvo mla- dinske in kadetske postave Jadrana, zatem pa je kot strela z jasnega prišla vest o od- ločitvi za pot v Tržič. Kako to?

»Z Jadranovim vodstvom smo se pred meseci res pogovarjali, da bi vodil obe starjši mladinski postavi, ko pa smo kasneje razpravljali o finančnem aspektu, so bile moje zahteve zelo drugačne od po- nudbe in ker je trenerstvo pač moje glav- no delo, se s ponujenim vsekakor nisem mogel zadovoljiti. Rad bi pa poudaril, da so govorice, ces, da sem bil nekorekten in da sem društvo pustil na cedilu, povsem odvec in skrajno nekorektne, saj nekoga pustiti na cedilu takrat, ko se odpoves ob- veznosti potem, ko si se že dokončno do- menil o vseh podrobnostih, od tega pa ni nikoli prišlo. Naj se dodam, da bi v na- sprotnem primeru zelo rad ostal pri Jadr- nu.«

Kakšen je prvi vtis, ki si ga ustvaril v Tržiču?

»Tam je bolj ali manj tako kot sem si predstavljal. Gre za ambiciozno društvo, ki si zeli, da bi s tistim, kar ima na razpo- lago zelo cim boljše rezultate. Povedal sem, da ne pristajam na to, da bi vodil že sestavljenega kolektiva, v katerem bi bil jaz navaden uslužbenec. Zal je v Italiji po- stala že tradicija, da trenerji nimajo nobe- ne besede pri izbiri igralcev in je to dome- na vodstva in raznih »mesetarjev«, ki oko- li plasirajo svoje varovance. Tako se do- gaja, da pride med sezono do nezadovolj- stev in nesoglasij med trenerjem in igralci ali med igralci samimi.«

Je to torej tudi razlog, da si v Tržič po-



vabil sokolovca Robija Pau- lino in Martina Pertota...

»Oba sem treniral že pred leti in po razpustu Sokola sem se z njima do- menil za to novo izkušnjo. Mostvu bosta se kako ko- ristna.«

Tvoje mesto na Jadr- novi klopi je prevzel An- drej Vremec. Si kdaj imel pomisleke glede odločit- ve, da zapustiš klansko peterko Jadrana?

»Vsi tisti, ki me poz- najo, vedo, da nisem burkač in da pred vsako vazno izbiro temeljito pre- mislim. Kot sem že

nekajkrat izjavil, sem Jadranovo klansko postavo zapustil v glavnem zato, ker sem v teh dveh letih dosegel maksimum kar bi lahko in mi je dobesedno zmanjkalo moti- vacij. Igralci se hočeš nočes navadijo na trenerja in nujno potrebujejo korenitih sprememb, predvsem zato, ker je naš slo- venski ambiant precej zaprt, medtem ko ostali klubi pogostoma zamenjajo tudi po- več igralcev vsako leto.«

Kaj si pričakuješ od nase združene eki- pe in kaj svetuješ Vremcu od njegovi prvi preizkušnji v tako zahtevni konkurenci?

»Andrej je velik košarkarski entuziast, ki je večji del svojega življenja posvetil te- mu sportu, najprej kot igralec, potem kot trener. Doslej je ogromno dela opravil zla- sti na mladinskem področju in prav je, da se sedaj preizkusi tudi s klanskim most- vom, kar je vsekakor važna življenska izkušnja za vsakega trenerja. Andrej je z dolgoletnim kvalitetnim delom dokazal, da je zelo sposoben in maksimalno an- gaziran. Prepričan sem, da bo tudi tokrat zel veliko uspehov. V pogovoru na stiri oči sem mu že svetoval, naj ne dovoli, da pride v ekipo do anarhije. Vsak igralec mo- ra imeti svojo vlogo v mostvu, prevec sefov pa ne privede do nobenega rezulta- ta.«

V C2 ligi se boš pomeril tudi z Borom...

»Košarkarsko sem zrasel pri Boru in mislim, da sem konec koncev se vedno borovec. Prvenstveni tekmi s tem most- vom bosta kot vse ostale. Skusali bomo se- veda zmagati, če bom izgubil, pa se ne bom razjokal. (Vanja Jogan)

MOTOCIKLIZEM / VN SLOVENIJE

Zenič vodil šest krogov na koncu pa je bil tretji

Na lestvici državnega prvenstva zaseda četrto mesto

Na mariborskem leta- liscu je bila peta motocik- listična dirka za slovensko državno prvenstvo in tretja dirka za pokal Alpe- Jadrana. Pred pet tisoč gle- dalci je nastopilo več kot 160 dirkačev iz sedmih držav, pomerili pa so se v sedmih razredih. V razre- du do 125 ccm grandprix je nastopil tudi naš moto- ciklist Alberto Zenič, ki je pristal na končnem tretjem mestu za zmago- valcem Gorecem in dru- gouvrščenim Cehom Cas- tsko. Zenič je bil prvih šest krogov v vodstvu z največjo prednostjo osmih sekund, ko pa je že upal na zma- go, je začel imeti težave z zavorami, kar ga je na koncu stalo prvi dve mesti. Dve dirke pred koncem prvenstva je Zenič na skupnem vrstnem redu četrti. Vodečega Goreca ne more več ujeti, lahko pa se še poteguje za končno drugo mesto. Na- slednja dirka bo že v nedeljo na Grob- niku.

V Mariboru so bili zelo zanimivi tudi



obračuni v kategorijah open in superbike. Zaradi de- zja je bila dirka motorjev do 250 kubicnih centime- trov ponovljena, na koneu pa je z veliko prednostjo zmagal Igor Jerman. Veliko nagrado Slovenije je osvojil Karim Babic, član SD Zmajček, na ducatiju, dosegel pa je tudi najhi- trejši čas posameznega kroga 3100 metrov dolge proge - 1:26.95.

Zmagovalci - 125 ccm SP young: Micheletti (Ita, aprilja) 18:10.878 - 102.3 km/h; 125 ccm SP: Valjan (Hrv, honda) 17:17, 037 - 107.6 km/h; 125 ccm GP: 1. Gorec (Slo, yamaha) 19:14.906 - 115.9 km/h, 2. Castka (Ces, honda) 19:21.658, 3. Zenič (Slo, aprilja) 19:24, 166; open: Babic (Slo, ducati) 20:52.074 - 125.7 km/h; 600 SS: Dolanc (Slo, honda) 22:00.759; 750 SP: Valicelli (Ita, ducati) 22:16.498 - 116.9 km/h; su- perbike: Malec (Slo, kawasaki) 19:32.694 - 123.7 km/h; 250 ccm GP: Jerman (Slo, honda) 20:43.910 - 107.6 km/h.

S košarkarskim četverbojem so se prijatelji spomnili Milana



Obcuten in ganljiv enominutni molk ob koncu turnirja pred na- grajevanjem ekip vseh Milanovih prijateljev s Kontovela, Barkovelj, Opcin, Doline, Trsta in drugih nasih krajev, je dokaz več, da Milana Starca njegovi prijatelji ne bodo pozabili. Tur-

nirja so se udeležili vsi, prav vsi Milanovi prija- telji in znanci. Na igrišču so si fantje po- dajali oranžno zogo, s tribun pa so dekleta na- vijala in se zabavala ob atraktivnih ali pa tudi nerodnih akcijah. Turnir so osvojili starejši Kon- tovelovi igralci (letnika

'73 in '74), ki so na obeh tekmah uveljavili svojo fizično in tehnično pre- moc. Na drugo mesto so se uvrstili mlajši Kontov- elci, ki so najprej pre- magali Brezane, nato pa po pričakovanjih klonili pred starejšimi sovasca- ni. V malem finalu je Breg zaslužno in visoko

premagal borovce. Tek- me so bile zabavne, z atraktivnimi potezami in smešnimi dogodki. Ob koncu pa so se vsi po- novno zresnili. Vsak je lahko premislil, kako le- po je življenje in kako vredno ga je živeti. Mila- nu je bilo to onemogoče- no, ostal pa bo v srcih in spominih vseh tistih, ki smo ga imeli radi.

Nastopajoče ekipe:

Kontovel stari: Starec, Vodopivec, Budin, Kralj, A. Daneu, Turk, Godnič, I. Emili.

Kontovel mladi: Cer- ne, Rizzante, Spadoni, Krizman, Stoka, M. Emi- li, B. Starc, Umek, M. Rustja, D. Daneu.

Breg: Pintarelli, Deli- se, Mingot, Klabjan, Ko- ren, Gobbo, Samed, Pro, Malalan, Taučer.

Bor: Cupin, Veljak, Jo- gan, Lipovec, Jagodič, Grbec, B. Rustja, Kovač, Stokelj, Pozar, Lapelj, Velinski. (mat)



ITALIJANSKI POKAL / »RUSIM JEDRIKOM« PRVA RUNDA

Sovodnje s »staro« ekipo zasluženno premagalo prenovljeno Juventino

Sovodnje - Juventina 2:0 (1:0)

STRELCA: Tomizza iz 11-metrovke v 40. in Fajt v 84. minuti

SOVODNJE: S. Gergolet, Cernic, Tomsic (od 91' Florenin), Tomizza, Hmeljak, F. Devetak, Zotti (od 78' Gomiscek), Interbartolo, Goriup, Fajt, Casagrande (od 62' Agosto).

JUVENTINA: Zanier, Kaus, Kovic (od 76' Andaloro), Trevisan, Villani, Tommasone, P. Gergolet (od 65' M. Devetak), Romano, Cecotti, Montana, Peteani.

Dolgo pričakovani go-riski derbi, ceprav veljaven le za italijanski pokal amaterjev, se je koncal z zasluženno zmago domacinov. Srečanje, ki je privabilo številno

publiko, ni bilo posebno privlačno, obe ekipi se lovita pravo kondicijo (priprave sta obe ekipi začele komaj pred tednom dni). Razlika med ekipami je bila v tem, da so Sovodenjci nastopili z isto postavo, ki si je lani zagotovila napredovanje, samo napadalec Goriup je nov. Pri Standrežcih pa je bilo več novih obrazov ali pa igralcev, ki v lansk sezoni niso igrali dosti, zaradi tega je manjkala prava uigranost.

Po začetnem žvižgu so nekaj več napadali domaćini, za prvi strel na vrata pa je poskrbel Peteani v 25. minuti. Zoga je sla mimo vrat. V 31. minuti pa je bil na vrsti Goriup, strel je sel v out. V 36. minuti so Sovo-

denjci izpeljali zelo lepo akcijo na levem krilu, Tomsic je zogo podal v sredino, kjer je Casagrande z glavo poslal usnje meter ob vrata. Prvi zadetek je padel nekaj minut kasneje. Zoga je iz levega krila prišla v standrežki kazenski prostor, Fajt je skusal priti do zoga, vendar Kovic mu je to preprečil, pri tem pa si je pomagal z roko in sodnik je zaradi tega pokazal na belo točko, od tam pa je uspešno streljal Tomizza. Do odmora ni bilo drugih važnejših dogodkov.

Tudi v nadaljevanju so nekoliko bolj uspešno igrali domaćini in Goriup je v 52. minuti lepo streljal, a Zanier je bil na mestu. Igralci Juventine so skusali najti pot do za-



Akcija z včerajšnjega derbija v Sovodnjah (Foto Studio Reportage)

detka s streli iz razdalje, vendar so sli streli Romana in Peteana mimo vrat. Na drugi strani pa je Zanier dvakrat zelo lepo odbil nevarna strela Fajta in Goriupa. Standrežci so skusali potisniti nasprotnika v lastno polovico terena vendar v napadu so bili neucinkoviti. Šest minut pred koncem pa so domaćini podvojili. Tomsic je iz levega krila podal v sredino, kjer je Fajt z glavo zelo lepo zadel in poslal zogo v mrežo. Tako je bilo

praktično tekme konec, vendar na nov derbi zdaj ne bo treba čakati dolgo, saj bosta obe mostvi letos igrali v promocijski ligi.

Dva izmed glavnih protagonistov tekme Tomsic in Zanier sta ob koncu tako komentirala srečanje:

Ladi Tomsic (branilec Sovodenj): »Mislim da je končni izid pravilen. Mi smo igrali nekoliko bolje in bolje izvajali presing. Pozna pa se, da sta obe ekipi komaj pred tednom dni pričeli s pripravami.

Od nasprotnikov je dobro igral Trevisan, medtem ko so vsi moji soigraci dali svoj doprinos.«

Manuel Zanier (vratar Juventine): »Po mojem mnenju bi bil pravičnejši izid 1:0. Oni nas niso nadigrali, saj smo tudi mi se kar dobro igrali. Nekaj težav smo imeli v napadu, vendar pri nas se pozna, da je nastopilo več novih obrazov. Priprave smo pričeli komaj pretekli teden, zato je se cas, da se izboljšamo.«

Edvin Bevk

M. HUSU

Drevi polfinale Zarja Kras

Ob 20.30

Drevi ob 20.30 se bo na Proseku nadaljeval nogometni turnir za memorial Husu. Na sporedu bo polfinalno srečanje med Zarjo in Krasom. Bazovsko moštvo se je v polfinalu uvrstilo z visoko zmago (5:0) nad Dolino, krasovci pa z uspehom po enajstmetrovkah s 5:4 proti Portualeju. Bazovci so na današnji tekmi favoriti.

Jutri ob 20.30 bo druga polfinalna tekma med Primorjem in Primorcem, v četrti tekmi bo na sporedu mali, v petek pa veliki finale tega turnirja. Vse tekme bodo seveda na Proseku.

DEŽELNI POKAL / SPREMENLJIV OBRAČUN NAŠIH ENAJSTERIC

»Prvoligaša« Vesna in Primorje uspešna Izid 1:2 usoden za Breg, Kras in Mladost

Primorje je z novo napadalno dvojico Pescatori - Miclaucich doseglo štiri gole v gosteh Vesna nadaljuje z dobrimi nastopi - Primorec in Kras brez zmage v zadnjih minutah

Lavarianese - Primorje 2:4 (1:3)

Strelci za Primorje: v 3. Miclaucich, v 12. Luxa (11-m), v 44. (11-m) Pescatori in 48. Pescatori.

PRIMORJE: Babic, Gustin, Luxa, Savarin (Sardoc v 65. min.), Leghissa, Skabar, Stolfi (P. Stoka v 55. min.), Miklaucich (Zucchi v 60. min.), Crevatini, Pescatori.

Prosečani so si brez večjih težav zagotovili zmago že v prvem polcasu. Ekipa je povsem zadovoljila v fazi napada, medtem ko se obramba občasno znajde osamljena ob protinapadih nasprotnikov. V tretji minuti Miclaucich spretno preusmeril v mrežo natančen predložek Stolfi iz desnega krila. Že v 12. minuti je domaći branilec v kazenskem prostoru storil prekršek nad Pescatorjem in Luxa je uspešno izvedel 11-metrovko. Domaćini so tedaj le reagirali in izenacili prav tako iz 11-metrovke. Primorje je kmalu zatem spet zagospodarilo na terenu in spet zadelo iz 11-metrov. Spet Pescatori je na začetku drugega polcasa se povečal razliko in tekma se je praktično končala. Tekma se je nato leno nadaljevala do četrte najstrožje kazni nekaj minut pred iztekom, koso domaćini zmanjšala zaostanek. (S.M.)

Vesna - Villanova 2:0 (0:0)

Strelca: Scala v 65. in Naldi v 70. minuti

VESNA: Carli, Ricci, Pipan, Venturini, Soavi, Leonardi, Lakoselj, Krisciak, Zocco (Grassi v 60. min.), Scala (Naldi v 67. min.), Niko Sedmak (Peter Sedmak v 46. min.).

Tekma je bila na začetku se kar trda, toda dobri sodnik je nemirne duhove takoj umiril. Skupil jo je nasprotnikov branilec, ki si je že v prvih petnajstih minutah prisluzil dva rumena kartona in seveda predcasno okusil gostoljubno-

st kriskih tusev. Kljub številni premoci Vesna v prvem delu ni imela izrazitih priložnosti, saj kaj več kot strelav zunaj kazenskega prostora ni bilo.

V nadaljevanju so »plavi« pritisnili na plin in imeli dve lepi priložnosti z Zocom. Prvi je streljal visoko, drugi pa je bil gostujoči vratar na mestu. Villanova je izkoristila napadalno taktiko Križanov in napravila izredno priložnost v protinapadu. Na kazni ni bilo treba dolgo čakati. V naslednji akciji je namreč v gneči pred vrati bil najpriselnejši Scala, na 2:0 pa je le pet minut kasneje povisal večni Naldi. Gostje, ki so praktično od začetka tekme bili v desetih, so bili precej utrujeni in niso mogli reagirati, zadnji omembe vreden dogodek pa je bila prečka kapetana Soavija. (S.K.)

Kras - Sistiana 1:2 (1:0)

Strelci: Rebetz v 29., Novati (11-m) v 86. in Kaucich v 90. minuti

KRAS: Rebez, Bergliavaz, Surez, Aleks Majcen, Fadda, Suc, Rebetz, Lacalamita, Rotta, Andrej Majcen, Chies.

Proti Sistiani, ki nastopa v visji kategoriji, je Kras odigral solidno tekmo in, kljub temu da je na koncu ostal brez točk, dalj časa imel celoten izkupicek v svojih rokah. Repenci so začeli nadvse poletavno, imeli dve dobri priložnosti z Rotto in Lacalamito in slednjic svojo terensko premoč kronali z lepim golom Rebetza, ki je z glavo preusmeril v mrežo lepo podajo Rotte. Odtlej je igra prevzela v roke Sistiana, ki pa je zadela preko po prostem strelu Novatija. Ko se je srečanje že iztekalo, je vsem postalo jasno, da je zoga... okrogla. Dve napaki domače obrambe (ocitna, a povsem nepotrebna 11-metrovka in izgubljena zoga na sredini) sta namena kartona in seveda predcasno okusil gostoljubno-



Vesna je uradni del sezone začela s spodbudnim uspehom (Foto Balbi/KROMA)

Breg - Chiarbola 1:2 (0:1)

Strelci: Loggia v 42', Mauri v 55' in Canelli v 80'

BREG: Cecchini, Maiorano, Paoletti (v 46. min. Laurizza), Giraldi, Svab, Olenik (v 46. min. Mauri), Slavec, Martincic (v 46. min. Sircelj) Vidonis, Buzzi, Camassa.

Proti ekipi Chiarbole, ki nastopa v drugi amaterski ligi, so Brežani doživeli zares nezaslužen poraz. Res je, da sta ekipi igrali dobro vsaka po en polcas, vendar so imeli plavi več priložnosti za zadetek in v prvem polcasu je sodnik pri stanju 0:0 razveljavil zelo lep zadetek Buzzija. V prvem polcasu so imeli vaje igre v rokah gostje, ki so povedli tri minute pred odmorom. V drugem polcasu so tempo diktirali Brežani, ki so izenacili z zadetkom Maurija, ki sam pred bivšim soigralcem Gregorijem, ni zgrešil. Domaćini so nato zgrešili še nekaj priložnosti, Chiarbola pa je v enem odredkih napadov podvojila. (E.B.)

Junior Aurisina - Primorec 1:1 (0:0)

Strelca za Primorec: Benet v 50. minuti

PRIMOREC: Negrini, Pollicardi, Frasson, Bolci, Srebrni-

ch, Ferluga, Naperotti, Granieri, Santi, Gargiuolo, Savino (v 46. min. Benet).

Primorec se iz Nabrezine vrača z izidom, ki ne odraža dogajanja na igrišču. Trebenci so namreč skozi cel prvi polcas imeli izrazito premoč, ki je pa niso znali pretvoriti v vodstvo. Ko je v drugem polcasu na igrišču stopil Benet, se je tudi igra v konici pozivila, rezultat pa je bil takojšnji gol, ki ga je dosegel prav Benet: zogo je dobil od Santija, pritekel pred vratarja in ga brez težav ukanil. Sele tedaj se je igra pomaknila na sredino igrišča, saj Junior ni mogel omiliti pritiska Primorca. Proti koncu tekme pa je Junior izkoristil nepazljivost gostujoče obrambe in dosegel izenačenje z edinim strelom.

Domio - Dolina 4:0 (1:0)

DOLINA: D' Agnolo, Vale, Zobec, Botteri, Rapotec, Kozi, Marussi, Radovicich, Ota, Bozzi, Strajn.

Dolina je doživela pekoc poraz na derbiju z Domiom, vendar rezultat ni najbolj pravičen, saj so domaći dosegli tri gole v zadnjih petnajstih minutah. Dolinčani so se kakovostnemu nasprotniku, ki se je letos poleti okrepil z nekateri-

mi igralci Muggesane, dobro upiral in v prvem polcasu le enkrat klonil. V drugem delu je na dan prišla utrujenost in ko so »plavi« bili brez moči je Domio trikrat prerečel mrežo D' Agnola. Verjetno pa mostvo predsednika Zuppina ni hotelo odkriti vseh kart pred sredinim polfinalom turnirja »Nasi fantje«...

Mladost - Portuale (0:0) 1:2

STRELEC ZA MLADOST: Blason v 75. min.

MLADOST: Trevisan, Formicola (Kobal), M. Argentin, Monticcolo, Bressan (Brissi), Pelicani, Poropat, Mozetic, Blason, Sitá, D. Argentin (Pahor).

Bil je to sploh prvi nastop Doberdobcev v tej sezoni. Po enakovrednem prvem polcasu, ko je Mladost zamudila tudi nekaj priložnosti za zadetek, so gostje povedli v 10. min. drugega polcasa in pet minut pozneje dosegli drugi gol po grobi napaki doberdobske obrambe. Gostitelji pa se niso predali, vrgli so se po zrtnovalno v napad in v 30. min. dosegli častni zadetek z Robijem Blasonom. Vse do konca so nasi nogometasi nadaljevali z napadi, do izenačenja pa ni prišlo.

Obvestila

SZ BOR

sporoča, da bo 33. redni občni zbor v ponedeljek, 11. t. m., ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicu z naslednjim dnevnim redom: otvoritev, izvolitev delovnega predsedstva in volilne komisije, poročilo predsednika, razprava o poročilu, razrešnica staremu odboru, volitve novega odbora in razno. Občni zbor bo potekal v društvenih prostorih v Trstu, Vrdeška cesta 7.

SD KONTOVEL - sekcija minibasket

obvesča, da se bodo treningi začeli jutri, 5. t.m. na odprtem igrišču na Kontovelu: ob 16.15 za letnike 85, 86 in 87, ob 17.45 za letnike 88, 89 in 90. Treningi bodo ob torkih in četrkih ob isti uri.

JK CUPA

vabi člane na društveno regato za kajutne jadrnice, ki bo v nedeljo, 10. t.m. Start ob 11. uri pred sesljskim zalivom. Vpisovanje na društvenem sedežu.

SD SOKOL - Minibasket

sporoča, da se bodo pričeli treningi za letnike 84, 88 danes, 4. t.m., ob 16. uri na odprtem društvenem igrišču. Urnik treningov od 4. do 8. septembra: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 16. do 18. ure.

SZ GAJA

obvesča, da bo danes, 4. t.m., ob 17. uri v sportnem centru Gaje na Padricah predstavitev združene nogometne ekipe najmlajših. Sledil bo prvi trening in pogovor s stari. Vabljeni!

ZENSKA ROKOMETNA EKIPA SK KRAS

obvesča, da bo začela s treningi jutri, 5. septembra 1995, ob 19.30 v sportni dvorani v Zgoniku. V svojo sredo vabi vsa dekleta, ki bi se želela ukvarjati s tem sportom in srečati prijetno družbo. Potrebna je le dobra volja.

SD POLET - KOTALKARSKA SEKCIJA

sporoča, da je v teku vpisovanje za novo sezono in za začetni tekaj v kotalkanju. Informacije dobite na kotalkaliscu na Pikelcu od 17. do 20. ure ali po telefonu na st. 213420.

SZ JADRAN

obvesča, da so se začeli treningi za igralce letnikov 1983/84, in sicer vsak dan od 9.30 do 11.30 v Prosvetnem domu na Opcinah.

MK PRIMOTOR

vabi člane in odbornike na sejo, ki bo v gostilni Petaros v Borstu v sredo, 6.9.1995 ob 21. uri.

SD BREG - NOGOMETNA SEKCIJA

organizira SPORTNO SOLO s tekmovanjem za letnike 1985, 86, 87 in 88. Vpisovanje vsak dan v društvenih prostorih od 19. do 20. ure. Prvi sestanek in trening bo danes 4. septembra od 19. uri v društvenih prostorih. Vljudno vabljeni!

SZ SLOGA

zaradi velikega povprasevanja ponovno organizira celodnevni (9-16.30) tecaj miniodbojke od jutri, 5. do torka 12. septembra. Namenjem je otrokom letnika 83 in mlajšim. Tecaj bo potekal na Opcinah pod strokovnim vodstvom profesorjev in usposobljenih vadiateljev. Cena tecaja 120.000 lir. Zbirališče bo jutri pred telovadnico srednje sole S. Kosovel na Opcinah. Interesenti naj telefonirajo v urad ZSSDI od 9. do 14. ure (tel. st. 635627).



NOGOMET / C2 LIGA

Izid ni ugoden, a Triestina ni razočarala

Marzi v prvem delu zamudil zelo dobro priložnost

Triestina - Vis Pesaro 0:0

TRIESTINA: Nioi, Pivetta (v 65.min. Battiston), Birtig, Natale, Zocchi, Ubaldi, Polmonari (v 80.min. Colombotti), Pavanel, Marzi (v 55.min. Mosca), Jacono, Marsich.

VIS PESARO: Battistini, Molari, Leonardi, Lasagne, Vele, Lazzzerini, Albanesi, Ceresa, Montigelli, Boccacini, Federici.

Sodnik: Guiducci iz Arezza.

Približno tri tisoč zvestih privržencev je z burnim aplavzom pozdravilo povratek Triestine med profesionalce in skozi vso tekmo zvesto spodbujalo svoje privržence. Temu navkljub pa Tržčanom ni uspelo prebiti obrambnega zidu gostov, čeprav bi si konec koncev zmago zaslužili. Ze podatek, da je bil vratar Vis Pesara Battistini najboljši mož na igrišču, njegov »kolega« Nioi pa se skoraj ni dotaknil zoge, jasno pričata po kakšnih smernicah se je odvijalo včerajšnje srečanje. Igra domaćinov je bila agonistično na dobri ravni, občasno tudi dopadljiva, očitno pa igralci niso se povsem prebavili shem trenerja Rosellija.

Po zacetnih minutah, ko sta se ekipi nekako bali druga druge, je Triestina odločno prevzela pobudo v roke in stisnila nasprotnika v kazenski prostor. V 18. minuti se je Marzi, po podaji Pavanela, izognil zanki off sideja, preigral tudi vratarja vendar na neverjeten način zgrešil strel na prazna vrata. Ta napaka je srednjega napadalca Tržčanov brzokone pogojevala v nadaljevanju srečanja, saj je večkrat balno gresil. Drugi tržaski napadalec Marsich pa je

zaigral solidno in v 22. minuti z glavo prvič resno zaposlil vratarja gostov. Le-ta je kmalu zatem ubranil nevaren strel Polmonarija, do konca polčasa pa se močan strel Zocchijsa s prostega strela.

Tudi v drugem delu smo bili priča nenehnim napadom Tržčanov, gostje so se ekskluzivno branili in odbijali zogo na tribune, brez vsakršnega poskusa graditve igre. Trener Roselli je poslal na igrišče tudi novega nakupa Mosco, ki sicer se ni v pravi formi, vendar pa gre njegov nastop je-mati dokaj pozitivno, saj je tehnično dobro podkovan, hiter, ter bi lahko postal se kako koristen za tržasko mostvo. Prav Mosca je v 62. minuti z glavo za las zgrešil vrata gostov, veliko priložnost pa je nekaj minut kasneje zapravil Jacono, cigar strel s neposredne blizine je Battistini mojstrsko odbil v kot. Vratar Pesara se je proslavil tudi v 76. minuti ko je s pravim akrobatskim skokom ubranil silovit strel libera Zocchijsa. Do konca tekme velja omeniti nenehen pritisk domaćinov, katerega pa so igralci iz Mark zdržali in odnesli ne prevec zaslužen točko.

»Če bi le mogel, bi začel tek prvenstva pomaknil za nekaj tednov, tako bi ekipa bolje doumela moj koncept igre«, je po tekmi izjavil trener Triestine Roselli ki je vsekakor pohvalil svoje fante za vložen trud in poztrovalnost.

Walter Bet

OSTALI IZIDI 1. KOLA: Fano - Baracca 1:1, Fermana - Treviso 1:1, Giorgione - Imola 1:0, Livorno - Tolentino 1:0, Pontedera - Forlì 2:1, Rimini - Cecina 0:1, San Donà - Centese 3:1, Ternana - Ponsacco 2:0.

NOGOMET

Pro Gorizia doma začela brez gola

Na Rojcah proti Caeranu

Pro Gorizia prvenstva v meddeželni nogometni ligi ni pričela najbolje, saj je na domačih tleh brez zadetkov igrala neodločeno proti Caeranu, ki sicer po združitvi z Montebelluno velja za eno boljših mostev v ligi. Prav gotovo pa po tem srečanju trener Corosu pričakuje, da bo predsednik izpolnil obljubo, da bo mostvo okrepil se z enim napadalcem.

Izidi 1. kola: Argentana - Sevegliano 0:1, Lendinarese - Bassano 0:1, Luparense - Ciabatta It. 2:1, Miranese - Legnago 1:0, Palmanova - Arzignano 0:0, Pievigina - Sanvitesse 1:3, Porto Viro - Mestre 1:3, Pro Gorizia - Caerano 0:0, San Lucia - Russi 1:1.

UNIVERZIADA / V FUKUOKI NA JAPONSKEM

Nebiolo: »Najlepše igre in rekordna udeležba«

Zadnji dan skoraj tragedija na maratonu - Italiji še dve odličji v atletiki - G. Cankar prislužil Sloveniji edino kolajno



Gregor Cankar pribral kolajno Sloveniji

FUKUOKA (JAPONSKA)

»Te igre so bile najlepše v zgodovini univerziade in povrh se z rekordnim številom udeležencev. Morda niso bile najkakovostnejše, toda tekmovanja v ritmični gimnastiki, plavanju, sabljanju in kosarki so bila gotovo zelo kvalitetna. Sicer pa je cilj univerziade predvsem ta, da se na igrah zberejo mladi iz vsega sveta. In v tem je Fukuoka povsem uspela, saj se je tu zbralo kar 5700 mladih v predstavstvu 162 držav,« je dejal predsednik studentske svetovne organizacije, Italijan Primo Nebiolo.

Prav zadnji dan univerziade bi lahko prislo do prave tragedije. Na ženskem maratonu se je 3 km pred ciljem izčrpana domača tekmovalka Koikawa zgrudila na tla, toda za nekaj minut

nihče ji ni priskočil na pomoč. Naposled so jo vendarle odpeljali v bolnišnico in ji nudili vso zdravstveno nego. Japonci, ki so pravi oboževalci maratona, so zeleli osvojiti vsa prva tri mesta in zato so spodbujali Koikawo, naj se dvigne in se naprej teče, namesto da bi ji takoj pomagali.

Zadnji dan je Italija osvojila še dve odličji: srebrno kolajno na 1.500 m z Gi-condijem in bron v stafeti 4x100 m. Italija je tako sklenila te igre s tremi zlatimi, 7 srebrnimi in 11 bronastimi kolajnami.

Celjan Gregor Cankar je včeraj osvojil tretje mesto v skoku in daljavo in tako Sloveniji prinesel prvo kolajno na teh igrah. Cankarjev najdaljši skok je meril 8 metrov in 16 centimetrov, kar je za pet centimetrov manj, kot sta skocila zmagovalca Rus Kiril Sosunov in Nemec Georg Ackermann. Natasa Erjavec je v suvanju krogle osvojila peto mesto z izidom 16, 90 metra.

Na dvanajstdnevem tekmovanju studentov z vsega sveta so bili najuspešnejši predstavniki ZDA, ki so osvojili 24 zlatih, 27 srebrnih in 18 bronastih odličij pred Japonsko in Rusijo. Kolajne je osvojilo 44 držav, po zaslugi Gregorja Cankarja pa je med njimi tudi Slovenija.

Vrstni red najuspešnejših držav: 1. ZDA 24-27-18, 2. Japonska 24-16-24, 3. Rusija 15-12-23, 4. Kitajska 13-10-16, 5. Južna Koreja 10-7-10, 6. Madžarska 8-4-2, 7. Nemčija 6-6-8, 8. Bolgarija 5-4-2, 9. Ukrajina 4-5-6, 10. Romunija 4-5-2, 11. Kuba 4-3-3, 12. Italija 3-7-11, 13. JAR 3-1-0, 14. Francija 2-6-7, 15. Brazilija 2-5-2, 16. Belorusija 2-3-3, 17. Mehika 2-1-2, 18. ZRJ 2-1-0, 19. Avstralija 1-2-3, 20. Nizozemska 1-2-2, ... 40. Slovenija 0-0-1.

NOGOMET / PRIPRAVE ZA TEKMO PROTI SLOVENIJI

Zola ali R. Baggio? Šele danes rešitev »dileme«

»Azzurri« dali 7 zadetkov

FIRENCE - V okviru priprav na kvalifikacijsko srečanje za EP proti Sloveniji je včeraj italijanska nogometna reprezentanca v Covercianu za zaprtimi vrati igrala prijateljsko trening tekmo proti Vaianeseju, ki igra v promocijskem prvenstvu v Toskani.

»Azzurri« so seveda po pričakovanju in brez težav premagali to ekipo s 7:0 (3:0), po tej tekmi pa naj bi zvezni trener Arrigo Sacchi odločil, kdo bo v konici igral ob Ravanelliju. Bo to Roberto Baggio ali Zola?

Vse kaže, da je včeraj Sacchija bolj zadovoljil Parmin kot Milanov nogometas. Vseeno pa bo italijanski selektor šele jutri »rešil veliko dilemo«, ko bo tudi sporočil, s katero postavbo bo Italija igrala v Vidmu. Če bodo Costacurta, Ravanelli in Di Livio sanirali poškodbe do sredine tekme s Slovenijo, potem bo postavba »azzurrov« skoraj gotovo naslednja: Peruzzi, Ferrara, Costacurta, Tacchinardi, Carboni, Di Livio, Albertini, Di Matteo, Del Piero, Zola (R. Baggio), Ravanelli. V bistvu je to enaka postavba, ki jo je Sacchi v prvem polčasu poslal na

teren proti Vaianeseju. Ta ekipa je igrala mnogo bolje od tiste, ki je stopila na igrišče v drugem polčasu, in Sacchi je bil predvsem zadovoljen z uigranostjo Zole in Del Piera. V prvem polčasu sta bila strelca Di Livio in Ravanelli (2), v drugem delu tekme pa je cetrtri gol dosegel R. Baggio iz enajstmetrovke, nato so bili uspešni še Statuto, Ferrara in Zola.

Po včerajšnji tekmi je bil Roberto Baggio spet v središču pozornosti časnikarjev in navijancev. Milanov as pa je le nejevoljno odgovarjal na razna vprašanja, saj se je zavedal, da ni najbolje opravil včerajšnjega »izpita« in da bo, vsaj v prvem polčasu proti Sloveniji, sedel na rezervni klopi. »Sacchi pravi, da Zola, Signori in jaz nismo v najboljši formi. Osebnostno lahko rečem le to, da se odlično počutim,« je dejal precej »polemično« R. Baggio.

Kaj pa meni selektor Sacchi: »Boli zadovoljen sem bil z igro postavbe v prvem polčasu. Glede Zole in Roberta Baggia bom odločil jutri (danes op.ur.). Vsi pa pozabljajte, da je vi igri tudi Signori.«

SLOVENIJA V GRADIŠČU

Verdenik: »Želimo ponoviti igro s tekme v Mariboru«

GORICA - »Nas cilj v Vidmu je ponoviti rezultat, ki smo ga pred letom dni dosegli v Mariboru,« je dejal zvezni trener Slovenije Zdenko Verdenik ob prihodu slovenske reprezentance v Gradišče. Tu se bo Slovenija pripravljala do kvalifikacijske tekme za EP z Italijo, ki bo v sredo v Vidmu.

Slovenska reprezentanca, ki je nepricakovano, toda povsem zasluženoma igrala na prvi tekmi v Mariboru neodločeno proti »azzurrom«, nima posebnih ambicij v tej kvalifikacijski skupini, saj je že izločena z zgornjega dela lestvice.

»Zato,« je pristavil Verdenik, »bomo lahko igrali neobremenjeni, čeprav merimo tudi na rezultat, predvsem zaradi imidža.« Selektor slovenske reprezentance je še dejal, da mu je igra Italije za vzor, čeprav je taktična razporeditev Slovenije na terenu drugačna. Verdenik je dodal, da bo njegova ekipa igrala s sistemom »3-5-2«, ni pa povedal imen nogometasov, ki bodo igrali proti Italiji.

Slovenska reprezentanca je imela včeraj sprejem v večerjo v občini Sovodnje, kjer je bila gost tamkajšnjih upraviteljev in pokrajinskega odbora italijanskega olimpijskega odbora. Danes ob 10. uri in ob 20.30 ter jutri zjutraj ob 10.30 bodo slovenski reprezentanti trenirali v Gradišču, jutri zvečer pa bodo ob 20.30 preizkusili igrišče videmskega stadiona »Friuli«.

NOGOMET / 1. SLOVENSKA LIGA

Mura zdaj edina nepremagana

Novogoriški HIT izgubil v Mariboru - Izola praznih rok tudi proti Beltincem

Po sestem krogu ostaja edino nepremagano mostvo vodilna Mura, saj je HIT Gorica klonila v Mariboru. Mariborčani so kljub slabši igri po napadu Židana z golom Pejočevica povedli v deseti minuti, gol pa jih je uspal, saj so nato močno pritisnili Novogoričani, ki pa jim ni uspelo premagati vratarja Laliča. V drugem polčasu je bila igra bolj izenacena, vendar posebnih priložnosti ni bilo niti na eni ali drugi strani. Tudi vodilna Mura je doma osvojila samo točko, kljub temu da je bila ves čas boljši nasprotnik. Vendar je ajdovsko Primorje znano po tem, da igra zelo strnjeno v obrambi in skuša igro zelo upočasniti ter potem iz hitrih protinapadov doseči gol. Največjo krivdo za zadetek v mreži domaćih nosi vratar Cernjavič, ki je bil prevec nepozoren ob strelu Mihe Voncine iz približno 35 metrov. Največ smole so imeli igralci Rudarja na Prevaljah. Prvi zadetek so resda dobili že v trinajsti minuti, ko je Ilir Sillo pred kazenskim prostorom zrusil Sama Vidoviča, ki je potem mojstrsko zadel iz prostega strela. Sillo je moral zaradi drugega rumenega kartona iz igre v 25. minuti. Gostje so kljub samo desetim igralcem pritisnili v drugem polčasu, vendar neučinkovito, stiri minute pred

koncem pa so dobili še en zadetek v svojo mrežo, uspešen je bil Plesec. Spet je razočaral državni prvak SCT Olimpija, ki je remiziral v Celju z domaćim Publikumom. Oba zadetka so dosegli igralci Publikuma, vendar enega v svojo mrežo. Celjani so bili zlasti v drugem polčasu nevarnejši, Ljubljancani pa se jim lahko zahvalijo za točko. Izola je znova potrdila primat najslabšega kluba v 1.SNL, saj so jih predzadnji Beltinci popolnoma nadigrali v Izoli. Izolane je znova reševal izjemni vratar Karahoda, saj so napadalci Beltincev zlahka sprehajali med redko izolsko obrambo.

Izidi 6. kroga: Biostart Publikum - SCT Olimpija 1:1 (0:1), Mura - Primorje 1:1 (1:0), MAG Korotan - Rudar Velenje 2:0 (1:0), Izola - Beltinci 0:2 (0:2), Maribor Branik - HIT Gorica 1:0 (1:0).

Vrstni red: Mura 12, Hit Gorica, Primorje in Rudar Velenje 11, MAG Korotan 10, SCT Olimpija 8, Maribor Branik 7, Biostart Publikum 6, Beltinci 5, Izola 0.

Pari prihodnjega kroga (10. septembra): Primorje - Izola, SCT Olimpija - Mura, Rudar Velenje - Biostart Publikum, HIT Gorica - MAG Korotan, Beltinci - Maribor Branik.

NOGOMET / 2. KOLO V B LIGI

Dolga pot in... dolg nos Regginih navijačev

GENOVA - Najbolj razočarana nad včerajšnjim, drugim kolom B lige, je nedvomno običajna skupina fanatičnih navijačev, ki svoji ekipi (v tem primeru Reggini) sledi povsod. Zamislite si čez tisoč kilometrov dolgo pot v Genovo in nato tekmo, v kateri ljubljenci v kratkih hlačah sedemkrat poberejo zogo iz svoje mreže! Seveda ne gre prezreti niti povratka domov... Junak Genoinega preporoda je bil 21-letni Montella s tremi goli, nekoliko zaskrbljen pa je nad goleadom svojih tovarišev verjetno Skuhravy, ki je z reprezentanco v Pragi.

Presenečenj tako kot v prvem kolu ni manjkalo: Verona je zmagala v Avellinu z golom Ghirardella, Venezia je zgubila že drugič, Reggiano sta pokopala dva gola Montroneja, svoje ambicije pa je z zmago nad Perugia, ki spada v ožji krog favoritov, potrdila tudi Bologna. Salernitana je z remijem v Veroni iznicila kazen starih točk in bo zdaj menda začela vzpon proti višjim delom lestvice.

Izidi 2. kola: Ancona - Lucchese 0:2, Avellino - Verona 0:1, Bologna - Perugia 1:0, Brescia - Andria 2:2, Chievo - Salernitana 0:0, Cosenza - Pescara 0:0, Foggia - Venezia 1:0, Genoa - Reggina 7:0, Palermo - Cesena 1:1, Pistoiese - Reggiana 2:0. Vrstni red: Bologna in Verona 6, Brescia, Lucchese, Cesena in Foggia 4, Genoa, Avellino in Pistoiese 3, Palermo in Chievo 2, Pescara, Ancona, Andria, Perugia, Cosenza, Reggiana in Reggina 1, Salernitana in Venezia 0. Prihodnje kolo (10.9.): Cesena - Venezia, Andria - Avellino, Foggia - Ancona, Genoa - Pistoiese, Lucchese - Brescia, Pescara - Palermo, Reggiana - Perugia, Reggina - Chievo, Salernitana - Bologna, Verona - Cosenza.

Hrvaška - Estonija 7:1 (4:1)

V kvalifikacijski tekmi 4. skupine je Hrvaška sinoči v Zagrebu visoko, s 7:1 (4:1) premagala Estonijo. Strelci za Hrvaško: Suker (3), Boksić, Noban, Stimac, Mladenović.

Lestvica 4. skupine

Hrvaška	8	6	1	1	19:3	19
Italija	6	4	1	1	11:4	13
Litva	7	4	1	2	7:5	13
Ukrajina	7	3	1	3	5:8	10
Slovenija	8	2	2	3	9:8	8
Estonija	9	0	0	9	3:26	0

TENIS / ODPRTO PRVENSTVO ZDA

Sabatinijeva in Grafova sta se že uvrstili v četrtfinale

NEW YORK - Argentinka Gabriela Sabatini in Nemka Steffi Graf sta prvi četrtfinalisti odprtega teniskega prvenstva ZDA. V prvem dvoboju večerajšnjega popoldanskega sporeda v Flushing Meadowsu je Sabatinijeva s 6:2, 6:4 premagala Martino Hingis. Mlada Svicarka se je solidno upirala bolj izkušeni Sabatinijevi, ki pa je naredila manj neforziranih napak in dokaj prepričljivo zmagala. Se siraže je do zmage prisla Grafova, ki je Rubinovi prepustila le štiri igre.

Selesva (na sliki), ki je v tretjem kolu s 6:1, 6:1 premagala Japonko Jone Kamio se bo v osmini finala pomerila z Nemko Anke Huber, ki je z 2:6, 6:3 in 6:1 premagala Rusinjo Jeleno Makarovo. Dokaj gladki zmagi pa sta v 3. krogu dosegli Cehinja Jana Novotna nad Francozinjo Sandrino Testud (6:4, 7:5) in cetrta nosilka Spanka Conchita Martinez, ki je Japonko Naoko Savamacu premagala s 6:1 in 6:2.

V moskem delu je izpadel se en nosilec. Sedmo postavljene Rusa Jevgenija Kafelnikova je s 6:2, 6:4 in 6:4 premagal American Vince Spadea. Znova je bil uspešen četrti nosilec Nemec Boris Becker, ki je v starih nizih s 6:2, 4:6, 6:0 in 6:4 premagal Avstralca Jasona Stoltenberga.

Drugi nosilci niso imeli večjih težav, se najbolj pa se je moral za zmago potruditi Svicar Marc Rosset, ki je Italijana Renza Furlana premagal s 6:1, 7:6, 3:6 in 7:5.

Izidi: moski - 3. krog: Palmer (ZDA) - Sargsjan (Arm) 6:3, 6:2, 6:2, Becker (Nem, 4) - Stoltenberg (Avs) 6:2, 4:6, 6:0, 6:4, Vaček (Čes) - Pereira (Ven) 4:6, 7:6 (7:5), 6:2, 7:6 (7:3), Agassi (ZDA, 1) - Edberg (Sve) 6:4, 6:3, 6:1, Rosset (Svi, 13) - Furlan (Ita) 6:1, 7:6 (7:2), 3:6, 7:5, P. McEnroe (ZDA) - Volkov (Rus) 4:6, 2:6, 6:1, 7:6 (7:4), 6:2, Korda (Čes) - Ondruska (JAR) 6:3, 6:2, 7:5, Stich (Nem) - Draper (Avs) 6:3, 6:0, 6:3, Muster (Avst, 3) - Clavet (Spa) 0:6, 6:4, 6:3, 7:5, Martin (ZDA, 15) - Hadad (Kol) 6:2, 6:1, 6:4

Zenske - 3. krog: Date (Jap, 7) - Labat (Arg) 3:6, 6:1, 6:4, Garrison Jackson (ZDA) - Arendt (ZDA) 6:0, 7:5 (7:3), Studenikova (Slk) - Baudone (Ita) 4:6, 6:3, 6:2, Huber (Nem, 11) - Makarova (Rus) 2:6, 6:3, 6:1; Seles (ZDA, 2) - Kamio (Jap) 6:1, 6:1, Novotna (Čes, 5) - Testud (Fra) 6:4, 7:5, Martinez (Spa, 4) - Savamacu (Jap) 6:1, 6:2. **Osmina finala:** Sabatini (Arg) - Hingis (Svi) 6:2, 6:4, Graf (Nem, 1) - Rubin 6:2, 6:2.



Andre in Martina še naprej ostajata velika favorita

Brez izgubljenega niza je bil leta 1991 Stefan Edberg v New Yorku najbližje perfektu odigranemu turnirju za Grand Slam, kajti redko se zgodi, da tudi največji šampioni stira najst dni odigrajo v istem ritmu. Po starih zaporednih tednih zmag in fenomenalnih nastopih je bilo morda letos pričakovati podobno solo predstavo Andreja Agassija, toda Andre je imel v četrtek v New Yorku težko noč. V prvih treh nizih je naredil zanj neverjetnih 56 neforziranih napak, »ker je že od prve zoge vedel, da je brez pravega ritma« in »da je pred njim dolga in vroča noč«, kajti Spanec Alex Corretja (v Gstaadu je prekinil letosnjo neverjetno Mustrovo serijo zmag na pesku) je v prvih treh nizih igral najboljši tenis v življenju. Potem so se pojavili krči in Andre Agassi je našel svoj ritem in dvajset tisoč navijačev na stadionu Louis Armstrong je skupaj z Brooke Shields navijal za zvezdnika. Andre se je »počutil kot na koncertu, na katerem občinstvo nosi nastopajočega« in bil v tretjem krogu proti Edbergu, ki je pred dvobojem dvoumno napovedoval, da »mora tudi Andre enkrat izgubiti«, spet v umetniški formi.

Ker je Ivaniševića v prvem krogu ustavila poškodba gleznja in ker je Enqvist presnetljivo izgubil v drugem krogu proti Blacku, je Kafelnikov ostal eden redkih kandida-

tov, ki bi lahko resneje ogrozili Agassija, a je bil American Spadea, ki igra podoben tenis kot Rus, v treh nizih prodornejši in odločnejši.

Lanski finalist Michael Stich in zmagovallec US Opna '89 Boris Becker sta v prvih treh nastopih prikazala zelo soliden, za uvodne kroge turnirja za Grand Slam celo odličen tenis.

Vse se vrti okoli Monike in Steffi

Pri ženskah se vse zgodbe in vsa vprašanja vrtijo okoli Monike Seles in Steffi Graf. Monika Seles je očitno sposobna osvojiti tudi US Open, čeprav je teniski lopar prišla se 45 dni pred začetkom turnirja v Torontu in čeprav ima nekaj simpatičnih kilogramov preveč. Vprašanja se vrtijo okoli poškodbe kolena, saj naj bi Monika pred vsakim dvobojem vzela tablete proti bolečinam. Kaksne tablete naj potem vzame Steffi Graf, ki jo vztrajno bombardirajo z vprašanji o utaji davkov in o poškodbi hrbta? Grafovo je psihično zelo dvignila zmaga v prvem krogu proti Coetzerjevi (ki je v Torontu prekinila letosnjo serijo zmag Grafove in zadala hud udarec ze tako nace-ti Steffi), saj je bila že v drugem nastopu ze bolj sproščena, na igrišču pa je našla edini prostor, »kjer pozabi na vsakdanje težave«.

Jaka Lucu

NOVICE

Vuelta: Minaliju prva etapa

LOGRONO (SPANIJA) - Italijanski kolesar Nicola Minali je osvojil prvo etapo (Zaragoza-Logrono, 186 km) mednarodne dirke po Spaniji (Vuelta). Minali je v sprintu prehitel Nizozemca Jeroena Blijlevensa in Francoza Laurenta Jalaberta. Spanec Abraham Olano, ki je zmagal na prologu, je ohranil prvo mesto na skupni lestvici. Včerajšnja etapa je bila zelo dolgačasna in zanimiv je bil le sprint na ciljni ravlini. Minali pa je bil najhitrejši v veliko veselje vodilnega Olana, ki je tako ohranil prvo mesto na skupni razvrstitvi. Če bi včeraj zmagal Jalabert, bi prevzel tudi vodstvo na lestvici.

VRSTNI RED 1. ETAPE: 1. Nicola Minali (Ita) 5:42:45; 2. Jeroen Blijlevens (Niz); 3. Laurent Jalabert (Fra); 4. Erik Zabel (Nem); 5. Simone Biasci (Ita); 6. Jean Claude Colotti (Fra); 7. Marcel Wust (Nem); 8. Eloy Santamarta (Spa); 9. Eros Poli (Ita); 10. Stefano Zanini (Ita) vsi v zmagovalčevem času.

SKUPNI VRSTNI RED: 1. Abraham Olano (Spa) 5:50:36; 2. Alex Zülle (Svi) po 4 sek.; 3. Laurent Jalabert +9; 4. Adriano Baffi (Ita) +12; 5. Johann Bruyneel (Bel) +13; 6. Vjaceslav Jekimov (Rus) +14; 7. Bjarne Rijs (Dan) +15; 8. Melhior Mauri (Spa) +21; 9. Angel Luis Casero (Spa) +22, 10. Michael Anderson (Sve) +22; 114. Marco Pantani (Ita) +50.

Danes bo na sporedu 2. etapa San Asensio - Santander, ki je dolga 223, 5 km.

Bruno svetovni prvak po verziji WBC

LONDON (STA/Hina) - Britanski boksar v teški kategoriji Frank Bruno je na stadionu Wembley v Londonu po točkah premagal branilca naslova, svetovnega prvaka American Oliverja McCalla in tako postal prvak v teški kategoriji po verziji WBC. Bruno je prvi britanski boksar, ki je naslov osvojil v domačem ringu, zato je razumljivo, da so gledalci, potem ko sta dva sodnika odločila 117:111 za Britanca, eden pa 115:113, navdušeno pozdravili novega svetovnega prvaka.

Tour '96 od 29. junija do 21. julija

PARIZ (dpa) - Datum začetka in konca kolesarske dirke Po Franciji sta že znana, natančen program tekmovanja pa bodo uradno predstavili se 1. oktobra. Tour '96 bo potekal od 29. junija do 21. julija, in sicer med dvema velikima športnima dogodkoma - evropskim prvenstvom v nogometu (finale 30. junija) in olimpijskimi igrami v Atlanti (odprtje 19. julija). Najpomembnejša etapna dirka poklicnih kolesarjev se bo začela v Hertogenboschu na Nizozemskem in bo imela se najmanj dve etapi v tujini (Pamplona v Spaniji).

Prireditelji Toura so Miguelu Indurainu, ki je na Elizejskih poljanah zmagal petkrat zapored, izkazali posebno čast, kajti Spanec, ki se je rodil v vasi Villava, samo nekaj kilometrov stran od Pamplone, bo prihodnje leto najbrž zadnjič startal na Touru, na olimpijskih igrah v Atlanti pa bo mogoče 31-letni Spanec sklenil svojo kariero. Njegov najhujsi tekmeč na Touru Tony Rominger zeli nastopiti na letosnjem svetovnem prvenstvu v Kolumbiji. Svicar se je posvetil predvsem posamičnemu kronometru, ki bo 4. oktobra v Duitami, na katerem pa bo startal tudi Indurain, ki je od začetka tega meseca na visinskih pripravah v Coloradu (ZDA). Tudi Svicar misli na olimpijske igre, kjer naj bi prav tako nastopil v kronometrski vožnji. V Atlanti bodo namreč lahko prvič na olimpijskih igrah nastopili tudi poklicni kolesarji.

Asprilla za zdaj ne gre v zapor

BOGOTA (STA/Hina) - Kolumbijski nogometaš, ki igra za italijanskega prvotigaš Parmo, Faustino Asprilla se bo moral zaradi znanega primera s svojimi pistolami dve leti vsak mesec javljati na kolumbijskem konzulatu v Milanu. Asprillo je sodnik v kolumbijskem mestu Tulua najprej obsodil na leto dni zapor, nato pa mu je kazen spremenil v obvezno oglašanje na konzulatu. Če bo kolumbijski nogometaš le enkrat zamudil obvezen obisk konzulata, bo moral takoj v zapor.

Pele zahteva ostrejšo kazni za razgrajanje

RIO DE JANEIRO (STA/dpa) - Brazilski minister za sport Edson Arantes do Nascimento - Pele je po zadnjih izgredih na brazilskih nogometnih igriščih zahteval ostrejšo kazni za razgrajanje, pa tudi za klubske funkcionarje. »Ni pomembno, ali gre za navijače ali za predsednike klubov, izgrede je treba preprečiti,« je za brazilski radio povedal Pele. Napovedal je ostrejšo ukrepe na tekmah in nadzor posameznih navijaskih skupin z video kamerami. Minister je navijačem obljubil tudi, da bodo morali v primeru povzročitve telesne poškodbe na sojenje čakati v priporu in ne bodo več izpuščeni proti kavciji. »Kot Brazilce, oče in državljani, ki se je vedno boril proti nepravici, vas prosim, da mi pomagajte,« je Pele pozval javnost. V zadnjih tednih je ob brazilskih igriščih prislo do več hudih pretepov med nasprotnimi navijaskimi skupinami. V torek je na mladinski tekmi umrl 16-letni navijac Palmeirasa iz Sao Paula. V Belo Horizontu pa leži v nezvesti 14-letni deček, ki ga je ranila podtaknjena bomba na stadionu.

ODBOJKA / PRED ZAČETKOM MOŠKEGA EP V GRČIJI

Velascova Italija pred tretjim naslovom?

Najboljši odbojkarji in odbojkarice Evrope se bodo letos borili za 19. naslov starega kontinenta. Mosko prvenstvo najboljših dvanajstih evropskih reprezentanc bo v Grčiji od 6. do 16. septembra, odbojkarice pa se bodo pomerile na Nizozemskem od 23. septembra do 1. oktobra. Od evropskega prvenstva v Beogradu leta 1975 nastopa na sklepnem turnirju samo 12 reprezentanc, prvenstvo pa je na sporedu vsaki dve leti, in ne štiri kot pred tem. Od leta 1991 prvenstva za moške in ženske ne organizira več ena država, ampak organizacijo zaupajo dvema različnima prirediteljicama. Ne pretiravamo, če poudarimo, da je mosko EP kakovostnejše kot žensko, saj sta na lanskem svetovnem prvenstvu v Atenah v finalu igrali Italija in Nizozemska, v ženski konkurenci v Braziliji pa je bila najboljša Kuba, ki je v odločilnem dvoboju ugnala domačo izbrano vrsto. V malem finalu je bila Rusija boljše od Juzne Koreje.

Disciplina, privrženost, odrekanje

Do prihoda Argentince Julia Velasca, ki je postal italijanski državljani, na krmilo italijanske reprezentance »azzurri« niso dosegli večjih odmevnih rezultatov. Izzvzeti moramo prvo prvenstvo leta 1948 v Rimu, ko je nastopilo samo šest reprezentanc, gostitelji pa so osvojili bron za Českoslovaško in Francijo. Italija je bila nato leta 1983 v Berlinu četrta, kar je bil po tretjem mestu v Rimu tudi njen največji uspeh. S prihodom Velasca pa so se stvari povsem spremenile. Res ni naredil nobenih revolucionarnih posegov, v reprezentanco pa je uvedel red, disciplino, privrženost, odrekanje in trdo delo ter si izbral odlične sodelavce za mostveno delo, ki je danes nujno pri vsaki reprezentanci. V šestih letih se je izkazal kot odličen načrtovalec in samo dvakrat je njegovim »zlatim« fantom spodletelo. Po osvojitvi prvega naslova leta 1989 na

Svedskem je dve leti pozneje Italija v Berlinu izgubila finale z nekdanjo svetovno velesilo SZ, ki je takrat nastopila pod imenom SND, in pred tremi leti na OI v Barceloni, ko je Italijo v četrtfinalu izločila Nizozemska. Italijani pa so osvojili neslavno peto mesto. Pred dve letoma so »azzurri« na Finskem - kaže, da jim je skandinavski zrak vse - spet osvojili naslov, in sicer po izrednem finalnem srečanju z večnimi nasprotniki Nizozemci. Povrhu tega so bili edini neporaženi.

Tudi priprave na letošnjo sezono je italijanska reprezentanca izvedla izredno uspešno - Julio Velasco je premagal vse nasprotnike v svetovni ligi (»World League«), in sicer skoraj brez najboljših postav - Tofolija, Gardinija, Bernardija, Cantagallija, Zorzija in Braccija. Tudi na turnirju v Atlanti ob stoletnici odbojke je bila Italija najboljša in odhaja v Grčijo kot prvi favoriti.

Vrnitev ZR Jugoslavije

Z osvojitvijo šestega mesta na EP leta 1991 v Berlinu si je - takrat se združena - Jugoslavija priborila pravico do neposrednega nastopa na prvenstvu v Turkuju na Finskem, a je kmalu potem prišlo do znanih zapletov in prepovedi nastopanja vseh športnikov ZR Jugoslavije. Ukrepe proti športnikom so odpravili tik pred začetkom kvalifikacijskih tekem za nastop v Grčiji in ZR Jugoslavijo so vključili v skupino z Makedonijo, Dansko, Svedsko in Spanijo. Izredno močna reprezentanca ZR Jugoslavije z nasprotniki ni imela veliko težav, saj je v gosteh premagala vse, pred številnimi domačimi gledalci pa je bila se prepričljivejša. Trije reprezentantje so minulo sezono igrali v Italiji, brata Vladimir in Nikola Grbić ter Slobodan Kovac, Zarko Petrović je po nekaj letih igranja v Italiji preteklo sezono nastopal v Grčiji, kjer so igrali tudi Dejan Brdžević, Željko Tanasković in Milan Đurić.

Trener Zoran Gajić in njegov pomočnik Bogdan Sretenović nista imela težav pri sestavi reprezentance, saj sta imela na izbiro izredno izkušene odbojkarje, ki so se kalili v številnih klubih. Nekateri celo trdijo, da niti nekdanja združena Jugoslavija ni imela tako kakovostne reprezentance. Dolgoletni reprezentant Jugoslavije Miso Grbić, oče sedanjih reprezentantov Vladimirja in Nikole, nam je dejal, da so »plavi« izredno močni v napadu, skrb vzbujač pa sta blok in obramba, ki sta bila tudi v preteklosti pomanjkljivosti skoraj vseh jugoslovanskih odbojkarjev. Lani si je SP v Grčiji ogledala številna delegacija iz ZR Jugoslavije, ki je čakala na odpravo ukrepov in je bila dobro pripravljena za vrnitev na športna igrišča. Nastop na prvenstvu v Grčiji bo samo se dodatna motivacija za uveljavitev jugoslovanske odbojke in tudi nekaterih mladih igralcev, ki lahko pripravijo izredno prijetno presenečenje.

Dostojen nastop Slovenije

Slovenski odbojkarji v mednarodni areni niso dosegli odmevnejših rezultatov. Zadnja leta je bil edini slovenski reprezentant nekdanje Jugoslavije Andrej Urnaut, ki zadnji dve leti igra v Belgiji. Potem ko je Slovenija v predkvalifikacijski tekmi premagala Belorusijo, kar je velik uspeh, je v kvalifikacijah igrala v skupini s Francijo, Romunijo in Turčijo. Tako Romunija kot tudi Francija se lahko pohvalita s kolajnami z EP. Romuni so bili leta 1993 celo prvaki, pred tem pa dvakrat srebrni, nato pa se dvakrat bronasti. Francozi pa so bili dvakrat srebrni in enkrat bronasti. Slovenski odbojkarji so enkrat premagali vsakega tekmečca, kaj več ali pa celo uvrstitev na EP pa bi bil pravi čudež. Po izjemno izenačenih dvobojih se je sreča nasmehnila Romunom, ki bodo igrali v skupini B v Patrasu.

Ivan Furlanić



RAMALAH / JORDANIJA

Ljudstvo brez države ima svoj oddajnik

Preproge kot izolacija in štiri ure oddajanja na dan

Iz tesnih prostorov petnadstropne stanovanjske hiše v Ramalah v zahodni Jordaniji od julija oddaja palestinska televizija. Prostor, v katerih deluje, so sicer povsem neustrežni, opremljeni so zelo skromno - oprema je zvečine rabljena - zato pa imajo sodelavci Palestinian Broadcasting Corporation (PBC) toliko več idealizma in zanosa. Palestinsko televizijo pripravlja približno sto sodelavcev, ki kljub nizkim plačam in skorajda nevzdržnim pogojem delajo z zadovoljstvom.

Končno je ljudstvo brez države dobilo vsaj svoj glas in oddajnik. Končno Palestinci nimajo možnosti le govoriti, kar mislijo, ampak to tudi siriti. Dolga leta so jim namrec Izraelci onemogočali lastne elektronske medije, o položaju Palestincev so vselej poročali le drugi.

Toda tistega dne v maju 1993, ko je prislo do javnega stiska rok med palestinskim voditeljem Jaserjem Arafatom

in izraelskim premierom Jicakom Rabinom ter ko so podpisali prvi sporazum o palestinskem avtonomnem ozemlju na območju Gaze in Jeriha, so dobili Palestinci tudi pravico do lastne radijske in televizijske postaje.

Palestinska televizija se lahko pohvali z vsega tremi elektronskimi montažami in le s tremi prenosnimi kamerami, vendar so začeli pripravljati

programe, se preden so tudi začeli oddajati.

Radio PBC, ki deluje iz trideset kilometrov oddaljenega Jeriha, najstarejšega mesta na svetu, redno oddaja že leto dni, odkar se je Arafat vrnil domov. Medtem so se Palestinci že navadili svojega Glasa Palestine, ki je postal najbolj poslušana radijska postaja. Čeprav v vsakem prostoru radia in televizije visi Arafatova slika, sodelavci prisegajo na kritično distanco.

Poleg stotih sodelavcev televizije jih 70 pripravlja radijske programe, ki so jih doslej financirali iz sredstev avtonomne oblasti. V prihodnje pa se nameravajo financirati iz naročnine (ki jo bodo pobirali skupaj z računi za vodo in elektriko) in

reklam. K sreči nimajo težav z izobraževanjem svojih sodelavcev, ki imajo za seboj tako solanje v tujini kot tudi pomoč njihovih strokovnjakov doma.

Kako iznajdljivi so, pa kaže že pogled v zacasni televizijski studio: namesto dolgotrajnih gradbenih del in drage zvočne izolacije so na stenah razobesili kar debele preproge, ki zagotavljajo podoben učinek. Medtem ko oddajajo vsega štiri ure televizijskega programa dnevno, pa so radijsko ponudbo s treh že podaljšali na 18 ur na dan, ponudba je čedalje pestrejša - od priljubljene jutranje oddaje Dobro jutro, Palestina do številnih kulturnih, otroških, izobraževalnih in sportnih oddaj.



26-letna Daniela Khalaf je namestnica TV direktorja in voditeljica jutranjega radijskega programa

NOVO NA TRGU IZDELOVALCEV TV SPREJEMNIKOV

Omogočeno sočasno gledanje dveh televizijskih programov

Pri Sonyju so izdelali tudi zaslon, ki ga obesite kot sliko

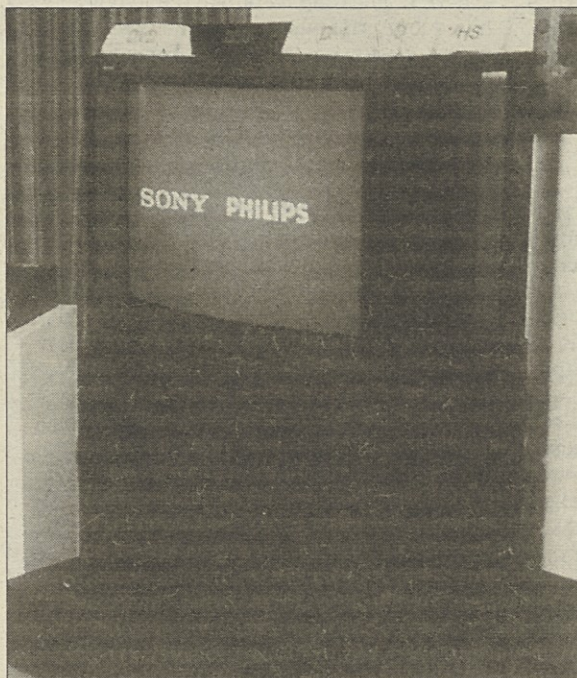
Sony je na evropski trg poslal družino novih televizijskih sprejemnikov v novem formatu 16 : 9, ki so prirejani za Pal plus. Družino sestavlja pet modelov, od katerih ima najmanjši le 36-centimetrski ekran in je doslej najmanjši sprejemnik na svetu, izdelan v novem sistemu.

Gre za sprejemnike iz družine Trinitron (Super Trinitron Wide). Novi sprejemniki so izdelani tako, da so sposobni sprejemati programe v klasičnem (4:3) in novem formatu, pri čemer se sprejemnik kar sam prilagodi. Namesto doslej običajnih robov, ki nastanejo na tovrstnih zaslonih ob sprejemanju slike v klasičnem formatu, jo sprejemnik sam elektronsko »predela« in gledalec sploh ne opazi, da gre za prilagojeno sliko.

Sicer merijo zasloni 57, 67 in 76 centimetrov, sprejemniki pa nudijo vse tehnične pridobitve: od teleteksta, daljinskega upravljanja,

pa vse do samodejne izključitve (»sleep-timer«). Zaslon je mogoče tudi razdeliti po sredini, kar dopušča hkratno spremljanje dveh televizijskih programov.

Sicer pa so pri Sonyju izdelali tudi doslej najtanjši ploščati televizijski zaslon, ki je širok 1,20 metra in debel le 3,5 centimetra, tako da ga je mogoče obesiti na steno kot sliko. Seveda je tudi ta zaslon v formatu 16 : 9. Medtem ko stanejo sprejemniki z zaslonom 36 centimetrov približno devetsto nemških mark, velja največji 76-centimetrski Super Trinitron Wide približno 5700 mark.



Sony je poslal na trg družino novih sprejemnikov

ZDA / TELEVIZIJA

Čip zoper nasilje in spolnost na tv

Filmska industrija je dodobra izgubila merila



Se bo nasilje na ekranu zatemnilo?

V ZDA uvajajo elektronski čip, s katerim lahko stari sprejemniki, da bi njihovi otroci gledali nasilje na televiziji. Ameriški senat je že sprejel zakon o reformi telekomunikacij, ki vsebuje tudi določilo o »V-čipu«, s katerim je mogoče kodirati nekatere televizijske programe.

Če bo zakon podprl tudi predstavniški dom, bo v ZDA čip obvezno vgraditi v vse domače in uvožene televizijske sprejemnike. Filme in oddaje, ki prikazujejo nasilje ali preveč nazorne prizore spolnosti in so skodljivi za mladino, bodo producenti in televizijske postaje označili s posebnim

znakom, kar bo avtomatično sprožilo čip. Ta bo zatemnil zaslon.

Preden so zakon poslali v zakonodajni postopek, so v ZDA veliko razpravljali o predstavitvah nasilja v medijih. Predsednik Clinton podpira predloženi zakon, ki pa ima tudi veliko nasprotnikov; med njimi je

celo voditelj večine v senatu, republikanec Robert Dole. Ta meni, da s čipom se ne bo opravljeno, čeprav se strinja, da je filmska industrija izgubila vsakršna merila.

Mnogi nasprotujejo uvedbi obveznega čipa tudi zato, ker se z njim krepi državni nadzor nad televizijo. Oprekajo mu tudi proizvajalci opreme, ki naj bi imeli le leto dni časa, da tehnično novost vgradijo v sprejemnike. Za zdaj se niso izdelali niti prototipa.

Težave interaktivne televizije

V Orlandu na Floridi preizkusajo interaktivno televizijo, ponudbo povezave televizijskega sprejemnika z »informacijskim veletokom«, kar naj bi prineslo nove možnosti in nesluten zaslužek.

Toda prvi koraki so težavni. Tako so hoteli na pilotski projekt v Orlandu, ki ga izvajata Time Warner in Silicon Graphics (SGI), priključiti vsaj štiri tisoč uporabnikov, za zdaj pa so običali pri vsega stotih priključkih. Ovirajo jih tehnične težave in vzpostavljane omrežja, ki bi preneslo takšne obremenitve.

Full Service Network (FSN) naj bi potrošnikom omogočil video po želji, kratke predstavitve razpoložljivih filmov, televizijsko nakupovanje (home shopping), novice na klic in različne druge informacijske usluge. Izpopolnili so tudi televizijski sprejemnik, ki deluje kot osebni računalnik - na pritisk kurzorja. Tudi ponudba programov, ki jih lahko izbirajo potrošniki, je za zdaj skromna - nekaj sto filmov, nekaj trgovin, zato pa se že zdaj kaže precejšnja izboljšava v primerjavi z Internetom: interaktivno kupovanje prek televizije nudi neslutene možnosti predstavitev in ogleda, kar kupcu močno olajša odločitev. Tudi placevanje s pomočjo kreditnih kartic je po tej poti zanesljivejše - saj je omrežje v zasebni lasti in močno zavarovano.

Tehnologija in naložba je za zdaj draga, saj deluje sistem v digitalni tehniki, sprejemniki pa so v analogni, kar zahteva vmesne predelovalne člene. Zmogljivost omrežja se ne presega zmogljivosti najhitrejšega osebnega računalnika. Za zdaj tudi še niso položili zvez z optičnimi vlakni, ki se splacajo sele pri petsto uporabnikih.



RAI 1

6.30	Dnevnik, 6.45 Jutranja oddaja Unomattina, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00) dnevnik
9.30	Nan.: Očetov pes
9.55	Film: Moj prijatelj delfin (pust., ZDA '63), vmes (11.00) dnevnik
11.30	Aktualno: Poletna oddaja Verdemattina
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: La signora del West (i. J. Seymour)
13.30	Dnevnik
14.00	Film: Giorni d' amore (dram., It. '54)
15.50	Mladinski variete Solletico, vmes risanke in nan. Dnevnik
18.00	Nan.: Alf - Angel varuh
18.15	Variete: Poletje v Luna Parku
18.50	Vreme, dnevnik in sport
19.35	Film: Mary Poppins (fant., ZDA '64, i. J. Andrews, Dick Van Dike), nato aktualne zanimivosti Le migliori chiacchiere della serata
23.20	Dnevnik
23.25	Dok.: Himalaya - Krhka zapuscnina (1. del)
24.00	Dnevnik, zapisnik, horoskop in vreme
0.30	Venezia Cinema '95
0.45	Videosapere: Ciak, si scrive

RAI 2

6.30	Nad.: Atto d' amore
7.20	Dok.: V kraljestvu narave
8.05	Protestantizem
8.35	Variete za najmlajše
9.55	Quante storie!, risanke
10.45	Nan.: Saranno famosi
11.30	Nad.: Secrets (26. del)
11.30	TG2 - 33, rubrika o medicini, 11.45 Dnevnik
12.00	Nan.: L' arca del dott. Bayer - Nujni primeri
13.00	Dnevnik in vreme
13.40	Cip e Ciop agenti speciali all'attacco, risanke
14.15	Nad.: Paradise Beach, 14.45 Santa Barbara
15.30	Dnevnik
15.35	Nan.: Velika dolina, 17.25 Zdravnik med medvedi, vmes (17.20) dnevnik
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno variabile
18.45	Nan.: Hunter
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Risanke: Go-Cart
20.40	Nan.: Ispettore Derrick
21.45	Variete: Se rinasco... (vodita S. Blady, P. Roversi)
23.30	Dnevnik in vreme
0.05	Film: Caccia alla vedova (kom., It. '91, i. I. Rossellini, Tom Conti)

RAI 3

6.00	Jutranji dnevnik
8.30	Dok. vrtnarstvo, 8.40 Stra' Giulia (1. del)
9.10	Film: Quarto potere (dram., ZDA '41)
10.55	Dok., vrtnarstvo, R. Sanzio, potovanje po Italiji
12.00	Dnevnik
12.15	Film: Morirai a mezzanotte (dram., ZDA '47)
14.00	Deželne vesti, dnevnik in vreme
14.50	Sport: nogomet C in B lige, 15.45 motonavtika, 16.10 jadranje
16.30	Dok. Videosapere: Umetnost v Benetkah
17.00	Film: Il marmittone (kom., '57, i. J. Lewis)
19.00	Dnevnik, deželne vesti
20.05	Festival v Benetkah, 20.15 Blob Venezia
20.30	Dok.: V kraljestvu narave
22.30	Dnevnik, deželne vesti
22.55	Dok.: Potovanje v kinematografijo - Komedijski
23.50	Aktualno: The End
0.30	Dnevnik, pregled tiska

RETE 4

7.20	Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
7.45	Nad.: Piccolo amore, 8.30 Il disprezzo, 9.35 Rubi, 10.30 Felicità, 11.15 Il prezzo della vita, 12.20 nan. Hisa v preriji, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00	Nad.: Sentieri
15.00	Film: Tempesta su Ceylon (pust., It. '63, i. E. Rossi Drago, F. Fabrizi)
16.30	Nan.: Donne pericolose, 17.00 A cuore aperto, 18.00 Colombo, vmes (19.00) dnevnik
20.30	Nad.: Perla nera
22.35	Film: La polizia incrimina, la legge assolve (krim., It. '73, i. F. Nero, F. Rey, D. Boccardo), vmes (23.30) dnevnik
0.35	Pregled tiska
0.45	Nan.: Hisa v preriji, 1.45 Nevarne ženske

CANALE 5

6.00	Na prvi strani
9.00	Nan.: Casa dolce casa
9.30	Film: Il ritorno di Bonanza (western, ZDA '92)
11.30	Nan.: Una bionda per papà, 12.00 Robinsonovi, 12.30 Casa Vianello
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful, 14.10 Amarsi (i. H. Tom)
15.00	Nan.: Pappa e... ciccio (i. R. Barr), 15.30 La tata
16.00	Otroski variete
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Paperissima sprint
20.40	Film: Fuoco assassino (dram., ZDA '91, i. K. Russell, R. De Niro)
22.45	Dnevnik TG5
23.20	Variete: Maurizio Costanzo Show, 24.00 dnevnik

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
11.30	Nan.: Le strade di San Francisco
12.25	Odpri studio, 12.45 Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio
13.00	Otroski variete
15.00	Film: Non per soldi, ma per amore (kom., ZDA '89, i. J. Cusack, J. Skye)
17.00	Nan.: Magnum P.I., 18.00 Tarzan
18.20	Variete: Bravissima
18.30	Nan.: Hawaii Paradise
19.30	Odpri studio, vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Nati per vincere
20.40	Glasba: Festivalbar '95
23.10	Zanimivosti o filmu Piccoli omicidi tra amici
23.15	Nan.: Renegade
0.15	Aktualno: Fatti e misfatti
0.20	Sport: Speciale Rally
0.50	Italija 1 sport
1.50	Variete: Bravissima

TELE 4

22.00, 24.00	Dogodki in odmevi
20.30	Nan.: La legge di McInain, 21.20 Maguy

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, Dnevnik, 13.30, 18.30 Sport
14.10	Film: I ruggenti Anni Venti (dram., ZDA '39)
20.35	Film: Sposi (kom., '87)
23.30	Variete: Tappeto volante

RAI 3 slovenski program

20.25	Risanka: Filip
20.30	Dnevnik
20.45	Pesem mladih (1. del)

SLOVENIJA 1

09.00	Videostrani
09.30	Malo anglescine, prosim
09.55	Otroski program
09.55	Kapitan Power, ameriska nanizanka, 11/22
10.20	Svetovni poslovni utrip, 7. del amer. poslovne oddaje
10.50	Carl - simfonija mojega otrostva, film
13.00	Porocila
13.05	Sportni pregled, ponovitev
14.55	Umetniški večer, ponovitev
15.50	Mojstrovine: Skotska nacionalna galerija, Edinburgh, angl. dokum. nanizanka
16.20	Obzorja duha
16.20	Dober dan, Koroska
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Radovedni Tacek
17.25	In je drevo... In je clovek
17.55	Wildbach, 9. del serije
18.45	ABC - itd., tv igrice
19.10	Risanka
19.20	Zrebanje 3x3
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Stranski učinki, kanadska naniz., 10 del
20.50	Gospodarska oddaja: Made in Slovenija
22.00	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.20	Zarisce
22.25	Sova
22.20	Seinfeld, 10/18 del ameriske nanizanke
23.05	Trd oreh II, 3. del serije

SLOVENIJA 2

13.00	Euronews
14.25	Utrip, ponovitev
14.40	Zrcalo tedna, ponovitev
14.55	Zakladi sveta: Srilanka, francoski pustolovski kviz, 10. oddaja
16.25	Sova, ponovitev
17.00	Ločni, toda enakopravni 2., zadji del amer. serije
18.05	Regionalni studio Maribor
18.45	Ze veste
19.00	Sedma steza
19.30	TV dnevnik 2, vreme
20.05	Eilish: Zivljenje brez Katie, angl. dok.oddaja
20.55	Moja zgodba: Smem ljubiti, fran. serija
21.55	Studio City
23.00	B. Roncel izza odra

KANAL A

10.00	Spot tedna
12.25	A - shop, Spot tedna
17.10	Spot tedna, A shop
17.25	Brlog, 1. del spanske nadaljevanke
18.45	A - shop
19.05	Vreme
19.10	Luc svetlobe, 504. del ameriske nadaljevanke
20.00	Alica v glasbeni deželi, oddaja
20.30	Zlata dekleta, 1. del ameriske humoristicne nanizanke
21.05	Zgodbe iz New Yorka, ameriski film
23.15	Obalna straža, ponovitev
00.10	Spot tedna, A - shop
00.30	Videostrani

Koper

16.00	Euronews
18.00	Slovenski program: Studio 2 - sport
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.25	Cakajoc Petra Pana, otroška oddaja
20.35	Poletni ponedeljkov sportni pregled
21.50	Alpe-Jadran
22.15	Vsedanes - TV dnevnik
22.30	Slovenski program
23.00	Sportni ponedeljek
	Dannyjev skrivnostni svet

ORF Avstrija 1

09.05	Umor, je napisala, ponovitev
09.55	Baywatch, ponovitev
10.40	Vesoljska ladja Enterprise, ponovitev
11.25	Nadcutni lov na zareco piramido, ponovitev filma, 1988
13.00	Tiny Toon
13.25	Mila Superstar
13.50	Smrkci
14.05	Ewoki
14.35	Popaj in sin
15.00	Kremenckovi
15.35	Vesoljska ladja Enterprise - nova generacija
16.20	Pisna prijatelja
16.20	Baywatch: Potres
17.10	Strašno prijazna družina
17.35	Bud priredi zabavo
17.35	Zlata dekleta: Bojevnicka Rose
18.05	Stara macka: Kako pridobljeno, tako izgubljeno
19.00	Pri Huxtablovih: Nikdar vec kosarka
19.30	Cas v sliki, vreme
19.53	Vreme
20.00	Pogledi od strani
20.15	Pizza pizza - koscek neba, ameriska komedija, 1988
22.00	Letalisce '80- pogresani v bermudskem trikotniku ameriski film, 1979
23.40	Cas v sliki
23.50	Revolveras z rdece reke, ameriski vestern, 1966
01.25	Strašno prijazna družina, ponovitev
01.50	Vsak dan s Schiejokom, ponovitev
02.50	Dobrodosli v Avstriji

ORF Avstrija 2

10.05	Dekle v umetni svili, nemska komedija, 1959
13.10	Rojstni kraji srednje Evrope, ponovitev
13.55	Orientacija
14.25	Doktor Trepper John
15.10	Umor, je napisala Razlicen par
16.00	Vsak dan s Schiejokom
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodosli v Avstriji
18.55	Kuharski mojstri
19.00	Zvezna dežela danes
19.30	Cas v sliki
19.53	Vreme
20.15	Gozdarska hisa Falkenau, 1/13 del nemske serije
21.10	Tema
22.00	Cas v sliki 2
22.30	Ob pol enajstih, kultura
23.05	Ernst Hinterberger, Portret avtorja serije Pravi dunajcan
01.05	Noč amer. nemega filma Pohlep, nemski film, 1923/24
03.30	Rezija: Erich von Stroheim
	Ben Hur
	ameriski film, 1924/26
	Rezija: Fred Niblo

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.05 Radio plus; 9.35 Turistični napotki; 10.30 Pregled slov. tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice; 14.30 Poslovne informacije; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Varnostna kultura; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Zaplešite z nami; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Šansoni; 23.05 Nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.50 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 11.00 Ekološke teme; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobntince; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.50 Šport; 18.00 Študentski rock; 19.30 Ameriška country lestvica; 20.00 Popularnih 40; 22.20 V soju žarometov.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasbeni ponedeljek; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Divertimento; 16.45 Zunanjepolitični feljton, 17.00 Nove glasb. generacije; 18.05 Slov. glasbena ustvarjalnost; 19.30 Oporni koncert; 20.30 Koncerti na tujem; 22.00 Komorni studio; 23.55 Literični utrinek.

Radio Koper (slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.15 Na rešet; 9.00 Servisne informacije; 9.10 Glasb. rubrika: Od vrha do dna; 9.50 Odgovori na vprašanja; 10.45 Kviz rubrika; 11.00 V podaljssku; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej..., kontaktna odd.; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Parlamentarna kronika; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Poletni bla-bla radio; 21.00-24.00 Glasbeni izbor.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbi-rali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Anni 60, ma non li dimostra; 11.30 Aktualnosti; 11.45 L' intervista; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 D'altro canto; 18.00 Bootleg; 18.45 Villa Ut; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.00 Horoskop; 7.35 Vreme; 8.30 Dopoldne na RGL; 11.00 Anketa; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 16.25 Nagradna uganka; 19.25 Vreme; 20.00 Glasbeni kviz; 21.00 Modni bla bla; 1.00 Satelit.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije o zaposlovanju; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 12.40 Pometamo doma; 13.00 Pesem tedna; 13.20 Črna kronika; 13.40 Pometamo doma; 14.30 Točke, metri, sekunde; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Terenski studio: Cerklje; 18.10 Vsakdo svoje pesmi poje; 20.00 Ti, jaz in najin otrok; 22.00 Glasb. odd.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Stajerske miniature; 10.05 Sport; 11.45 Info servis; 12.10 Mali oglasi; 13.00 Pod Persko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 18.00 Pokličite 101555; 20.00 Sotočje.

Radio Študent

0.00 RoboKak udarjal; 11.00 Preklop; 14.00 Recenzije & Napovedi (podlistki U. Eca); 15.00 OF (24 ur-info); 17.00 Cudoviti svet zlobe in nasilja; 19.00 TB: Jean Louis Guerra 440; 20.00 Alter, Garbage; Fonkura, Ropotarnica; 24.00 Reprize.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Iz Četrkovih srečanj; Dr. Dorče Sar-doč; 8.35 Slov. glasba, vmes (9.15) Pravljici kotiček; 10.10 Koncert: Komorni ork. Camerata Labacensis; 11.30 Odpri knjiga: New York, New York (V. Maidon, 1. del); nato orkestralna glasba; 12.00 Dogodivščine v Grand Canyonu, nato Country glasba; 12.40 MePZ M. Pertot; 13.20 Kmetijski tehnik; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Literarne podobe; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: H. Berlioz; 18.00 Ena se tebi je želja spolnila; 18.35 Revival; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 11.00 Horoskop; 12.45 VZPI-ANPI (pon.) Samo za Vas, Ostali Trst - L'altra Trieste; 18.00 Tedenski športni komentar.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kdor več zna, več velja: Pred začetkom solskega leta.



Kakšna bo Vidkova srajčica

Ustanovitveni akt in statut Kc sta postala aktualno politično vprašanje

Z nekaj manj kot sedem tisoč zaposlenimi, skoraj sto tisoč bolniki, sprejetimi v bolnišnično zdravljenje, 3200 posteljami, osemsto tisoč ambulantnimi pregledi in dobrimi 1.120.000 bolniškimi oskrbnimi dnevi na leto je naša osrednja vrhunska zdravstvena ustanova - Klinični center med največjimi tovrstnimi bolnišnicami v Evropi. Že nekaj časa pa gredo razmišljanja v to smer, da v taki organizacijski obliki, kot je sedaj, ta velika »barka« ne more več naprej. Potrebne naj bi bile korenite spremembe, ki bodo prinesle reorganizacijo in po možnosti zmanjšanje tega giganta. Na to je ob lanskoletnem obisku pri nas opozoril tudi generalni sekretar Svetovne zdravstvene organizacije dr. Hiroshi Nakajima.

Glavni kamen spotike je statut KC, ki je povezan z ustanovitvenim aktom. Osrednja zdravstvena ustanova je namreč tri leta in pol delovala brez statuta. Prvi osnutek statuta Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana je pripravil Institut za javno upravo pri Pravni fakulteti oktobra leta 1991, a je moral počakati zaradi novega zakona o zdravstveni dejavnosti, ki ga je republiška skupščina sprejela februarja 1992. Zakon je bil podlaga za ustanovitvene akte zdravstvenih zavodov nasploh. Ko je bil ustanovitveni akt sprejet, je bil ustrezno popravljen tudi statut, ki se je glede organiziranosti KC ravnal po njem. Vendar pa statuta, katerega besedilo je v preteklem stroletnem obdobju večkrat predložilo vodstvo Kliničnega centra, kljub razlikam in popravkom vlada ni nikoli potrdila. Enaka usoda je doletela tudi zadnji predlog besedila statuta, ki ga je lani oktobra ter po sprejetih dopolnilih in spremembah vlade znova letos aprila sprejel Svet Kliničnega centra. Ne glede na to, da so bili osnutki usklajeni z zakoni in nanje ni imela pripomb niti vladna služba za zakonodajo, je po besedah ministra za zdravstvo dr. Božidarja Voljca ministrstvo kot predstavnik ustanovitelja vse variante zavračalo s pojasnilom oziroma predlogom, da je treba vodenje bolnišnice decentralizirati in hkrati razmišljati o možnosti, da se KC zmanjša.

Dolgo, vroče poletje...

Tako je zdaj aktualno vprašanje, kdaj bodo »Vidku« sešili srajčico, ali se pomembneje, kakšna bo ta srajčica (beri ustanovitveni akt in posledično statut). Ne glede na to, da naj bi bil to čas dopustov, sta bila letosnji julij in zlasti avgust zelo delovna tako za vodstvo Kliničnega centra kot za ministrstvo za zdravstvo in triclansko skupino, v sestavi prof. dr. Dušana Keber, predstojnik trnovske klinike, prof. dr. Zorana Arneza, predstojnik Klinike za plastično kirurgijo in opeklino, in po-

ne bodo izpeljane vse spremembe in ga nato potrdi, ali pa se gre v nov razpis.

Zanimivo je, da Klinični center ni edini tovrstni primer v Sloveniji, kjer imajo zaradi nesprejetega statuta vedejevstvo - podobno je na primer tudi v Izoli, pa ne bijejo plat zvona.

»Evropeizacija« paradnega konja

Osnutek novega ustanovitvenega akta, ki ga je pripravila »Kebrova skupina« (ki, momogre rečeno, meni, da je izraz »evropeizacija« napacen, saj gre dejansko za decentralizacijo), je spodbudila ministra, da je organiziral sestanke z vodstvi nekaterih velikih evropskih bolnišnic, in sicer z Dunaja, Regensburga, Münchna in Groningena, dobili pa so tudi pisno gradivo iz london-ske bolnišnice Sv. Jurija. Omenjeni osnutek naj bi po besedah dr. Voljca predvideval, da bi se KC razdelil na osem samostojnih bolnišnic, ki pa bi vendarle bile pod neko »nadvlado«, ki bi se imenovala Klinični center. Gostje iz tujine so menda »izrazito svarili pred takim dejanjem«, a tudi ministrstvo želi, da bi Klinični center ohranili kot homogeno ustanovo, ki pa naj se evropeizira, kar pomeni, da je potrebno dobro razmisliti, kaj vanjo res sodi in kaj ne, kot tudi o tem, ali Ljubljana potrebuje mestno bolnišnico ali ne. Zato naj ustanovitveni akt in statut dopusčata, da se Klinični center sčasoma brez »velikih travm in organizacijskih pretresov« reorganizira v bolnišnico, ki naj bo evropska; in ce se zmanjša, to ne sme prizadeti njene strokovne funkcije.

Sredi julija je ministrstvo pripravilo svoja »stališa (za razpravo) v zvezi s predloženim predlogom statuta in bodočo organiziranostjo Kliničnega centra v Ljubljani«, ki vsebujejo 14 načel. V njih med drugim ugotavlja, da »sprejemanje statuta KC ze kar predolgo traja«, da je statut »kljub upoštevanju precej pripomb ministrstva za zdravstvo po organizacijski in vodstveni plati še vedno prevec zazrt v preteklost« in da »nobeden od dozdaj predloženih treh predlogov ne upošteva nastetih načel«, ki so nujna, ce hočemo, da bo KC, posledično pa tudi ostale slovenske bolnišnice, organiziran tako, kot so organizirane bolnišnice v razvitih evropskih državah. Ministrstvo prav tako meni, da je posledica nesprejetega statuta to, da je postal aktualno politično vprašanje, z njim pa tudi položaj direktorja Kliničnega centra. Stališča oziroma načela so bila, kot je zapisalo ministrstvo, »pripravljena v nelahkih okoliščinah, vendar z



Po osrednji zdravstveni ustanovi bo zapihal veter reorganizacije (Foto: Barbara Reya)

iskrenim namenom, da bi ustanovi, za katere procvit so pripravljeni veliko storiti, pomagali v zagati, ki jo bo sama le težko prebrodila«. Ob tem so posebej poudarili, da je položaj direktorja KC v bodoče potrebno povezati z izvajanjem nastetih sprememb.

»Kratek stik« v razumevanju

Eden od treh članov »alternativne skupine«, dr. Zoran Arnez, pravi, da je bil njihov predlog v začetku napačno razumljen. Nikakor niso imeli v mislih »razrezanosti« KC, pač pa reintegracijo oziroma skupnost zavodov namesto dosedanjega enovitega zavoda, v kateri bi osem enot predstavljalo posamezne zavode. Ti naj bi se istocasno z ustanovitvijo združili v skupnost zavodov, kar predvideva tudi ustanovitveni akt. Vsake od teh zavodov naj bi imel svojega direktorja in poslovodnega direktorja, kar pomeni ločenost strokovne in upravne funkcije. Predlagani sklep naj ne bi pomenil razdružitve KC, temveč nasprotno: vodstvo KC naj ne bi bilo od strokovnih enot odtujeni pogajalec z zavarovalnico, temveč koordinator pogajanj svojih zavodov. Namen naj bi namreč bil pod »isto okrilje« združiti sedaj praktično še komaj povezane in po interesih precej oddaljene klinike in institute, predvsem interne medicine, kirurgije in nevrologije«. Novosti in spremembe bi bile tudi v finančnem smislu, saj naj bi zavodi kot samostojne pravne osebe razpolagali s sredstvi oziroma bi bili samostojni pri iskanju dopolnilnih programov in s tem dopolnilnih virov dohodka. Pri tem naj bi polovica tako pridobljenega dobička pripadala strokovni enoti; ki ga je pridobila, za razvoj in stimulacijo zaposlenih, polovico pa naj bi se ga združevalo na ravni zavoda oziroma skupnosti zavodov. Tako naj bi bil vzpostavljen mehanizem za ekonomsko motivacijo, hitrejši strokovni razvoj in inovativnost manjših subjektov, ki so v »sedanjem centraliziranem sistemu« skoraj v celoti zadušeni«. Tako uredeitev naj bi tudi omogočala enakovredno tekmovanje z zasebnim sistemom in »povsem utemeljeno je mogoče pričakovati, da se bo zmanjšal pritisk javnih zdravstvenih zavodov in njihovih strokovnih enot na povečevanje javnih sredstev«. Posebej pa poudarjajo, da novost v primerjavi z dosedanjim organiziranostjo predstavljajo določbe o ločitvi strokovne in poslovodne funkcije. Prav pri ustanovitvi skupnosti zavodov pa se je zapletlo, saj

so glede tega z ministrom ostali vsak na svojem bregu. »Alternativci« se sklicujejo tudi na to, da se v svetu ponovno govori o integralni interni medicini in kirurgiji, medtem ko pri nas obstajajo strokovno in ekonomsko večkrat težko opravičljive želje po avtonomiji najmanjših strokovnih enot. Skratka, trije predlagatelji menijo, da je treba spremeniti sistem delovanja po »zelelenih knjigah«, ki »zaostajajo za razvojem dvajset let«. Na ministrova stališa glede statuta KC oziroma načela pa se je interno odzval tudi Janez Kopac, ki je »dobil občutek, da se minister izogiba odločitvam«.

Tajnih dogovarjanj ni...

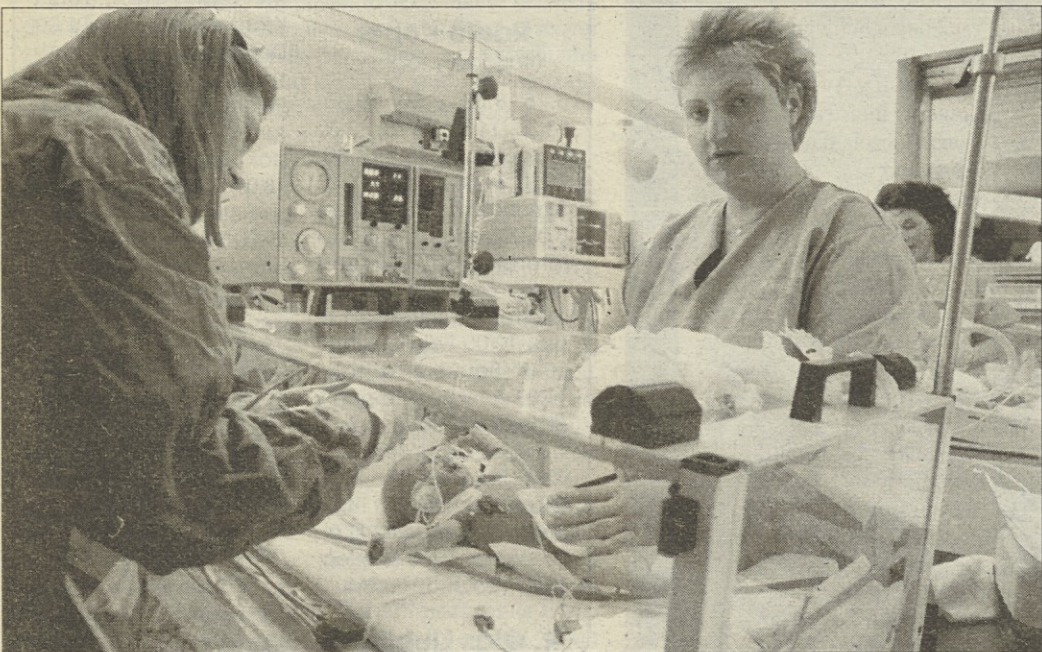
... pravi minister dr. Božidar Voljc na govorice osklenitvi nekakšnega »tihega dogovora« z generalnim direktorjem KC dr. Primožem Rodetom o tem, da naj bi slednji (p) ostal direktor Kliničnega centra in izpeljal spremembe skupaj s statutom. Po ministrovih besedah se zdravstveno ministrstvo ni in se ne bo nikoli vmesavalo v kadrovsko politiko ustanove. Kajti, razpis je bil veljaven in vsakdo, ki je želel, bi se lahko prijavil. Ministrstvo se lahko v kadrovsko politiko vmeša sele tedaj, ko nekaj »zaskripa« pod vodstvom določene osebe, in je »politično bi bilo noro, ce bi ministrstvo forsiralo določene kandidate«. Tisti, ki so smatrali, da dr. Rode ni primeren, so imeli možnost ob razpisu prijaviti drugega kandidata. Dr. Primož Rode pa je dobil soglasno podporo članov Sveta KC s 17 proti nič glasov.

...in videnje sedanjega generalnega direktorja

Dr. Primož Rode meni, da bo odlok o ustanovitvi Kliničnega centra, ce bo prenesel spoznanja iz razgovorov s predstavniki vodstev nekaj velikih evropskih bolnišnic k nam, primeren tudi za nas. Po njegovem mnenju je domaci sistem financiranja zelo podoben sistemu financiranja v drugih bolnišnicah po Evropi. Pojasnjuje namreč, da bi bilo treba izgubo vedno ocenjevati po tem, zakaj je nastala - iz objektivnih razlogov ali zaradi napačne poslovne odločitve, in jo temu ustrezno sankcionirati. Sploh pa dr. Rode pravi, da se KC, ki je vrhunska bolnišnica, vsa leta, ne le odkar je on njegov direktor, jemlje samo kot neprimerno velika bolnišnica in zato velikanski porabnik denarja; tako gledanje je napačno. Klinični center je bolnišnica v slovenskem merilu, ki je dolžna spre-

jeti in zdraviti vse vanjo napotene bolnike in zanje pomeni »zadnjo instanco«. Pri tem pa se zgodi, da »proizvaja izgubo«. O podatku, da so lani poslovali pozitivno, dr. Rode pravi, da so dejansko poslovali z izgubo, le da so jo »pokrili« s prodajo storitev na prostem trgu. Ob letošnjem polletju so že zabeležili izgubo, ki jo je narekovalo za 38 odstotkov več dragih preiskav, poleg tega pa so temu botrovali tudi izpolnjevanje kolektivne pogodbe, povečanje plač in s tem prispevkov in dopusti. Nekaj denarnega nadomestila so dobili, a se vedno ne toliko, ki bi bilo potrebno. Pozablja se tudi, da KC kot bolnišnica za ljubljansko regijo »pokriva« 750 tisoč ljudi na sekundami ravni, hkrati pa je osrednja ustanova za vso Slovenijo na terciarni ravni. Storitve na terciarni ravni pa so praviloma izredno drage. To samo pomeni, da bi morla imeti taka ustanova drugačne oziroma višje cene storitev; višje cene od ostalih bolnišnic sicer imajo, a so se vedno prenizke. V svetu so cene takih storitev do 50 odstotkov višje od drugih. Dr. Rode se strinja s tem, da bi klinike vedele, s koliko denarja razpolagajo, ceprav so, kot dodaja, že sedaj seznanjene z vsemi podatki, ki so potrebni za vodenje, in predstojniki klinik odločajo o nabavi. Pravi tudi, da »nismo navajeni novega pogleda na vodenje«, in dodaja, da o popolni ekonomski samostojnosti on ne more odločiti. Tudi v predlogu razvojne usmeritve Kliničnega centra, ki ga je napisal ob prijavi na delovno mesto generalnega direktorja za drugi mandat, je dr. Rode poudaril, da je prepričan, da morajo biti strokovne organizacijske enote znotraj KC strokovno samostojne in ekonomsko odgovorne v smislu prevzema dolžnosti za izvrševanje zadolžitve klinike, instituta ali skupne strokovne enote in posledic teh dolžnosti. Ocitano centralizacijo pojasnjuje s tem, da je bila misljena predvsem kot centralizacija denarja, ki je na razpolago, kar pomeni velik prihranek pri nabavi, in pa pri zaposlovanju kot edina varianta, da se ni zaposlovalo prek meja. Ravnal sem v skladu z odlokom o ustanovitvi javnega zdravstvenega zavoda Klinični center in z zakonom o zavodih, pravi dr. Primož Rode. Ce pa se bo ministrstvo ali kdorkoli drug odločil, da je ta organiziranost neprimerna, se bodo, po njegovih besedah, organizirali drugace, z odgovornostjo tistih, ki bodo novo organiziranost predlagali.

Katarina Novak



Bolezen in drage preiskave ne vprašajo za čas (Foto: Bojan Velikonja)

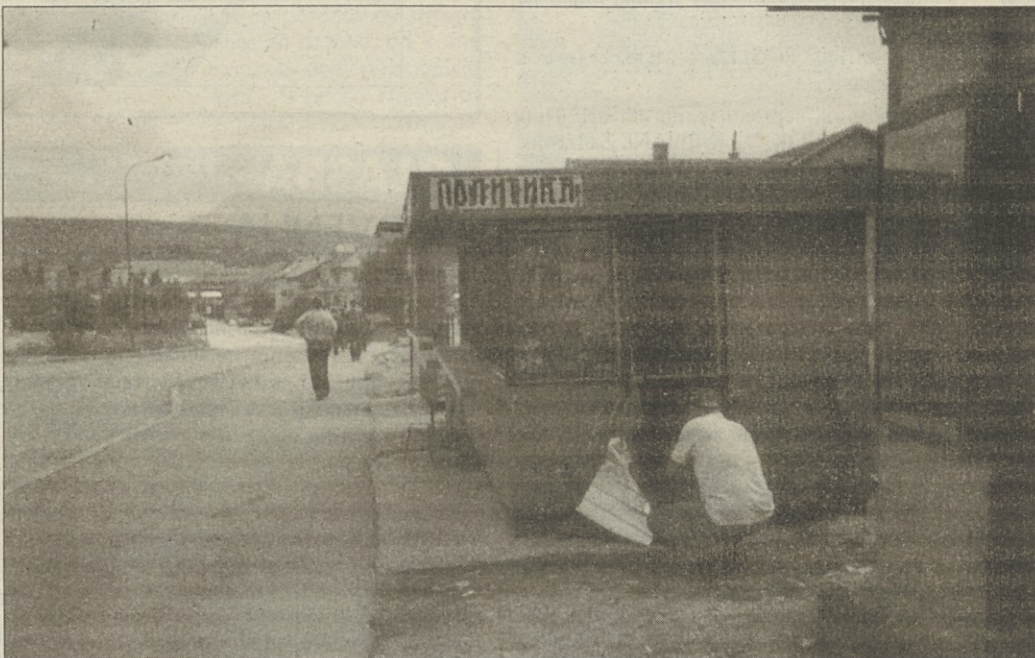
Srbi so pobegnili bosni

Vojak je zakričal: »Fantje, gremo dalje, dokler ne pridemo v Vukovar!«

Hrvaski vojak Mirko je na vstopni postaji avtomobilske ceste zapeljal skozi vrata, ne da bi vzel listek. Kasneje, ob izstopu, je spet zapeljal tako, da ni plačal cestnine - vojaški avtomobili imajo na hrvaskih cestah posebne privilegije. To je po drugi svetovni vojni najuspešnejša vojska v Evropi. Tam, kjer se v Karlovcu obvezno zavije na desno proti Reki in v Dalmacijo, smo tokrat zapeljali naravnost.

Za prvim ovinkom nas je ustavila vojna policija, moj prijatelj Kemo (vojni novinar v civilu) je pokazal svoje papirje, podpisane od bojnika-generalja Tolja, lahko smo odpeljali dalje; znasli smo se v pokrajini, ki na televiziji deluje ukročeno, ponizno. Ze po nekaj sto metrih so nas začele spremljati na obeh straneh ceste požgane, porušene hiše, zarasle z visoko travo, grmicjem. Tu in tam je kdo prinesel pred osamljeno hišo kuhinjski stol, se usedel nanj in gledal, kako se po cesti vrača življenje. Hrvaska vojska akcija Nevihta je bila sok. Logistika je opravila svoje. Hrvaska vojska je napadla Krajino stiriindvajset ur prej kot so to mislili srbski Krajišniki z Martićem na celu. Zato so paraskrbski vojniki panično pobegnili, ne da bi prej postorili, kar so mislili v zadnjih urah pred umikom. Skladišča orožja niso zletela v zrak, v Kninu niso uspeli minirati ne trdnjave, ne Martićeve rezidence v središču mesta... Pot proti Slunju je bila zarasla. Toda na cesti je že brnel stroj za rezanje trave in vejevja, cesta po kateri se stiri leta niso vozili ne

zacija. V tej vojni bo zmagal tisti, ki bo večja svinja od njih... Tudi Slunj, v katerem je Martić pripravil mimohod srbskega paravojnega orožja in enot - potem, ko je to storil Tudman na Jarunu - je ležal v ozki dolini kot ranjena zival. Skoraj nobena hiša ni bila cela, samo jedro glavne ulice. Iz Slunjske so vojaki v belih UN avtomobilih zajemali mrzlo studenčnico. Trdili so, da so se navelicali piva. V enem od tovornjakov je sedel oficir in bral poljski tednik »Wprost«. Spomnil sem se, kako je bil v petdesetih letih časopis s tem naslovom prepovedan, bistri studentje pa so začeli izdajati časopis - da bi pretentali cenzuro - z novim naslovom Zik-zak (Cik-cak). Ogovoril sem ga. Bil je iz Gdanjska. Inženir. Rekel je, kako je poskušal razumeti, kaj se dogaja na Balkanu, vendar spora med Alijo in Babom ne razume več. Bil je v taborišču bosanskih družin iz Kladuse ter se zgrozil nad neredom, zanikrnostjo. Prepričan je, da bo prišlo med njimi do epidemije. Njemu je vojskovanje dovolj. Vrača se v domovino, nato gre službovat v New York...



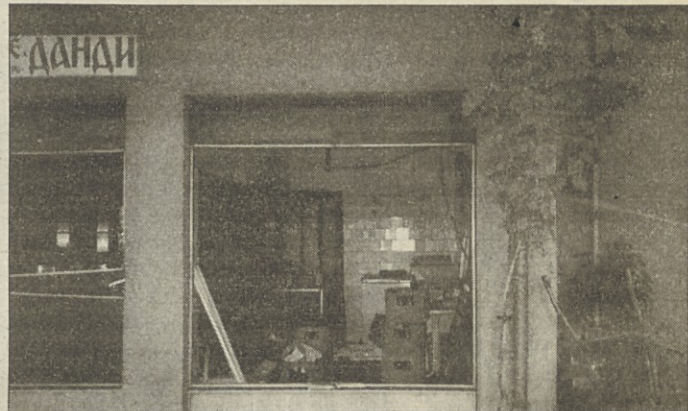
Napisi v cirilici kot znamenja preteklosti (Foto: B. Š.)

testirati, da je Brana Crncević pristal na mani-ro: druge hrvaskе humoriste je najavil kot goste iz Zagreba, mene pa je predstavil kot hrvaskе avtorja. Srbi so že takrat zanikali vse, kar je bilo hrvasko... Zdaj so Plitvice znova Hrvaskе. Lesene table z belimi napisi so ostale, čeprav so hrvaskе hiše ob cesti požgane. Pocasi smo zapeljali pred hotel Jezero. Na parkirišču ni bilo nobenega avtomobila. Samo ducat do zob oboroženih hrvaskih vojakov. Spali so med dvojnimi steklenimi vrati. Družbo jim je delal preparirani plitviški medved. Na bliznjem stolu so bile zložene monografije Plitvic (z letnico 1990), krema za čevlje (napis v cirilici), nekaj granat in steklenice najrazličnejšega alkohola, srbski plen se iz leta 1991! Kemo je želel namočiti noge v jezeru, vendar so nam odsvetovali sprehod proti jezeru in slapovom, ker je področje minirano. Drugič. Spomladi. Mogoče ze za Silvestrovo... Ko smo se znova usedli v avtomobil, je bilo okrog nas vse zeleno, zeleno, zeleno. In skrivnostno. Mirko je rekel, kako to področje se vedno »čistijo« od četnikov oziroma »četk«, ki se skrivajo v svojih »zemunicah«. Več kot deset jih je vdrl v neko vas, na mulah so odnesli sto kilogramov pršuta...

In znova požgane hiše. Vecino so požgali, uničili Srbi pred stirmi leti ter s pogorišč preganili Hrvate. Po Nevihti se je prizor ponovil, vendar s to razliko, da so

Srbi pobegnili. Kako bos ustavil nasega vojaka, ki se je vrnil v svojo vas in našel svojo domacijo požgano, obe sosednji, srbski pa sta ostali celi. V njiju je našel svoj hladilnik, pralni stroj, celo kopalnico... Kako mu bos prepeljal, da ne bo zažgal srbske hiše? To je zob za zob, hiša za hišo... Ob cesti sem našel več kot petdeset prevrnjenih, uničenih avtomobilov, traktorjev (na enem so se vedno ležale neodvezane cule in bisage), tovornjakov. Mnogim so beg pred Nevihto onemogocile premajhne količine bencina, ki je stal v Srbski Krajini najmanj tri marke za liter... Na levi strani smo videli zapuščeno letališče Udbine. Potem se nam je na križišču z leve strani vsul na cesto in jo prekal v neredu trop živine. Krave, ovce, koze, konji, muhe, psi. Krave so mukale, zejne in s polnimi vimeni, konji so divje hrzali, koze meketale, psi lajali. Hrvaski policisti so jih vodili k vodi, obkrožili so jih, gnali v čredo. Nenadoma je bila pokrajina polna glasov, gibanja, življenja, pojavili so se celo osebnosti avtomobilov. Hrvaski pregnanci so se vračali na svoja pogorišča. Potem znova osamljene hiše, pred hišo stedičnik, na njem lonci, pa stol, na katerem ni nihče sedel. Dekoracija surrealistična, občutek imaginaren, zgodovinski trenutek nestvaren, vendar ze videti. Kmalu smo se povzpeli na hrib. V daljavi smo zagledali hrvasko trobojnico na kninski trdnjavi. Kemo nam je navgel ne-

kaj zgodovinskih podatkov, saj je bil v Kninu v zadnjih desetih dneh ze drugič, četrti dan po osvojitvi nedostopnega gnezda, znanega kot pomembno železnisko vozišče, ki znova povezuje severno in južno Hrvasko. Knez Domagoj je izbral Knin za svojo prestolnico že leta 864. Napadli so ga Arabci, vendar neuspešno. Tudi velikaš Peter, ki je postal leta 1093 hrvaski kralj, je domoval v Kninu. Leta 1522 so Knin zasedli Turki. Krajsi čas so ga



Uničena srbska trgovina (Foto: B. Š.)

imeli v posesti tudi Benecani. Leta 1660 ga je obiskal znameniti turški letopisec Evlija Celebija. Trdnjava, v kateri je bilo takrat nekaj siromašnih hiš, džamija Sulejman hana, skladišče orožja in žitni magazin, se je delila na tri dele: na severni srednjeveški grad na rimskih temeljih, srednji turški in južni beneski... Med obema vojnima je bilo Hrvatov toliko kot Srbov, po drugi svetovni vojni je bilo devetdeset odstotkov Srbov...

Knin, 24. avgust 1995

Ko smo zapeljali v Knin, smo se znasli na praznih ulicah. Vse trgovine so zijale v nas z razbitimi vrati, izlozbenimi okni. V prodajalni čevljev so bili na policah se vedno zloženi čevji, copati, sandali... Srbi so pobegnili bosni, bi lahko bil naslov reportaze. V samopostrežni trgovini je disalo po razlitem kisu, na polici so ostale čase senfa, v skladišču vreče moke... kot da bi sla skozi ulico dvojna nevihta, vojska in civilna... Napisi so bili se vedno na hisah. V cirilici. Na zidovih in trgovinah pa opozorila: To je Hrvasko. Lastnik je Hrvat. Pripisana so bila imena. V latinici. Pred restavracijo Balkan so namestili telefonsko govorilnico. Nekaj ljudi je stalo in telefoniralo. »Grill kod Sandra« (napis v latinici) je kazal proti hiši, ki je

bila cela požgana. Nekdo je preveč zakuril »grill«... Kiosk s časopisi je ostal cel, v njem so se vedno zloženi srbski časopisi Politika, Testament, Nin... Na vrtu Zvonimirjevega vojaškega doma smo našli igralce Histriona, ki so se pripravljali na popoldansko predstavo svoje Domagojade. Minister za kulturo Zlatko Vitez nas je odvedel v Martićevo rezidenco. To je bila nekdanja gimnazija, ki jo je v svojih romanih opisal Ivan Aralica. Prenovljena zgradba, znotraj popolnoma nova, vse v češnjem lesu, mahagoniju, vse na tleh, dokumentacija, pisma, potrdila, strokovna literatura, ustava Krajine, neizpisane diplome, Martićeva modra soba v izrezljanem lesu, pa soba za počitek, popolnoma nov, uničen kavc, polna soba gramofonskih plošč s srbskimi novokomponiranimi popevkami, z mestnimi popevkami, »Tamo daleko«... Res je bilo vse - bivše, neke daleč. Na traktorjih, cestah, po travnikih. Med popoldansko predstavo sem slisal oficirja, ki je naročal vojakom, naj pridejo po predstavi v vojašnico. Zvečer bodo obkolili taborišče Unproforja, ker Unproforovci kanijo izpustiti na skrivaj dvajset belih orlov ter vascane, ki so v Skabrnji ubili svoje hrvaskе sode, njihove hiše pa zažgali.

Ljudje, ki se bodo vrnili v to gluho, tranzitno in kafkajansko mesto, bodo zahtevali dvakrat



Požgana hrvaska gostilna (Foto: B. Š.)

Hrvati ne evropski turisti, se je širila in dobivala civilizacijske razsežnosti.

Spredaj sta sedela dva oficirja, voznik Marko, njegov spremljevalec Milan s »skorpijonom« na kolenih. Oba sta bila veterana, njune zgodbe so se ponavljale, kot da bi listal orumene Spomine na partizanska leta, pri čemer ne pridevnik »partizanski« ni več ustrezal. Ko smo se vozili skozi obstrlejevani, ranjeni Turanj, je Mirko rekel, kako so mu tukaj težko ranili prijatelja, da je ostal nepokreten invalid. Ko so zavzeli mesto in naglo napredovali, je prijatelj vstopil v osamljeno srbsko hišo, v kateri sta ostala dva starca. Prosil ju je za časo vode, vendar mu je starka ni hotela dati. Zasikala je, kako je, žal nista uspela zastrupiti. Ko se je prijatelj obrnil in stopil iz kuhinje, je dobil strel v hrbet. Starka je se držala v rokah samokres, ko so njegovi prijatelji planili v hišo. Pregledali so jo, našli na podstrešju zreli prsut in ju iz besa zatolkli, pobili s prsutom... Sožitje? Z njimi. Nemogoče. Vse življenje bi nam streljali v hrbet!... Slisal sem, kako so Srbi v Bosni ujeli neko nosečo Bosanko. Razparali so ji trebuh, izrezali nerojeno dete, ujeli živo macko in jo zasili v njen trebuh. Zenska je od bolečin znorela... Mi se ne borimo z njimi, mi varujemo našo civilni-



Trop komaj ukročene živine na cesti blizu letališča Udbine (Foto: B. Š.)



GLEDALIŠČA SLOVENIJA

SNG Drama

Vpis abonmajev za sezono 1995/96

SNG Drama bo vpisovala abonmaje od 4. do 9. septembra v vpisni pisarni v Drami, Erjavčeva 1. Studentske abonmaje bodo vpisovali od 2. do 7. oktobra. Vpisna dvorana bo odprta vsak delavnik med 9. in 12. uro ter med 15. in 18. uro, v soboto pa med 9. in 12. uro.

Abonmajski program za sezono 1995/96

- Ivan Cankar: HLAPCI, režija Mile Korun;
- Anton P. Cehov: TRI SESTRE, režija Meta Hočevar;

- Sofokles: FILOKTET, režija Paolo Magelli;
- Heiner Müller: FILOKTET, režija Paolo Magelli;

- Peter Handke: URA, KO NISMO NICE-SAR VEDELI DRUG O DRUGEM, režija: Ernst M. Binder;

- izbirna predstava po želji abonenta.

Levi oder

Od 12. do 16. septembra napovedujemo izjemno izvenabonmajsko gostovanje Koreodrame: CARMINA SLOVENICA.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Vpis abonmajev za sezono 1995/96

Vpisovanje abonmajev za dosedanje abonente bo potekalo od 4. do 9. septembra od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure (v soboto le dopoldan) pri blagajni MGL. Vpis za dosedanje in za nove abonente bo od 11. do 15. septembra od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure. Abonente, ki so abonmaje plačali s položnico, a niso prejeli abonmaj-

ske izkaznice, vljudno prosimo, da se zglašijo pri blagajni MGL.

Abonmajske predstave v sezoni 1995/96

H.H. Gudmundsdottir: JAZ SEM MAE-STRO (režija: Hallmar Sigurosson)

Evald Flisar: IZTROHNJENO SRCE (režija: Zvone Sedlbauer)

J. J. Bricaire: DOHODNINA (režija: Vinko Möderndorfer)

Alfred Jary: KRALJ UBU (režija: Bojan Janovec)

Artur Miller: POGLED Z MOSTU (režija: Mario Ursic)

V soboto, 9. septembra, ob 20. uri: Tone Partljic: STAJERC V LJUBLJANI. Za izven.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Vpis abonmajev za sezono 1995/96

Vpisovanje abonmajev bo potekalo v avli gledališča (vhod z Glavnega trga) za dosedanje abonente od 4. do 9. septembra, za nove abonente od 11. do 16. septembra, in sicer vsak dan od 10. do 12. ter od 15. do 18. ure.

Abonmajski program za sezono 1995/96

- Ray Cooney: TO IMAMO V DRUZINI (PG Kranj)

- Harold Pinter: PREVARA (PG Kranj)

- Eugene Ionesco: PLESASTA PEVKA in DELIRIJ V DVOJE (PDG Nova Gorica)

- Andrej Hieng: IZGUBLJENI SIN (PG-Kranj)

- Tone Partljic: STAJERC V LJUBLJANI (-MGL Ljubljana)

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana Tripčovich Mednarodni festival operete 1995

Blagajna gledališča Verdi bo zaprta do 12. septembra. Od tega datuma dalje bodo na razpolago novi abonmaji in eventuelne rezervacije preostalih prostih mest.

Prireditve ob 50-letnici Zveze slovenskih kulturnih društev v Italiji

V petek, 8.9., ob 18. uri bo v Babni hiši v Ricmanjih začetek prireditev z odprtjem razstave mladih likovnih ustvarjalcev iz Trsta, Gorice in Benecije; v Dolini bo ob 19.30 nastop godbe Breg in ob 20. uri v Galeriji Torkla odprtje fotografske razstave posvečene Sasi Ota; na K'luzi v Dolini bo se sledila predstavitev knjižnih novosti ter nastopi zborov MePZ Primorec-Tabor, ZPZ I. Grbec in MoPZ Valentin Vodnik.

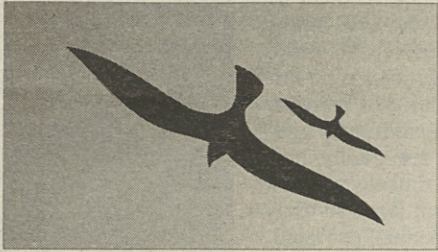
V soboto, 9. t. m., ob 20. uri bo v Prebenegu koncert za sožitje - dobroteljni koncert z nastopom domačih glasbenih skupin in siciljskega ansambla etnorock glasbe Agricantus (izkupicek večera bo namenjen Skladu Lu-

chetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin V nedeljo, 10.9. bo v Dolini na Gorici ob 18. uri osrednja proslava z zborovskimi, godbeniskimi in instrumentalnimi nastopi skupin s Trzaskega, Goriskega, Benecije in Rezijske. Pozdravi gostov in govor predsednika ZSKD. Gledališče Cristallo

V petek, 8.9., ob 11. uri predstavitev nove gledališke sezone, ki se bo pričela 7. oktobra.

GORICA

Od 3. do 9. septembra bo na sporedu Alpe Adria Puppet festival.



KOROŠKA

SVEČE

V sredo, 6.9., ob 18. uri bo pri Adamu srečanje prijateljev Sveskih slikarskih tednov.

V petek, 8.9. bo v stari soli predavanje Borisa

Podraccia za diapositive na temo »Anamorfoza forme v arhitekturi Borisa Podrečce«.

V soboto, 9.9., ob 20. uri bo pri Adamu zaključna prireditve 15. Sveskega slikarskega tedna '95.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

Revija Stripburger v sodelovanju z Zavodom za odprto družbo razpisuje NATECAJ ZA ENOSTRANSKI CRNO-BELI STRIP

Zazeljena oziroma prednostna tematika je boj proti fašizmu, rasizmu, etnični nestrpnosti ipd. Stripi naj bodo v izvirnem jeziku, s priloženim prevodom v angleščino (za podnapise). Avtorji dvanajstih izbranih stripov bodo prejeli nagrado v vrednosti sto nemških mark, njihovi stripi pa bodo objavljeni v eni od naslednjih izdaj Stripburgerja. Avtorji, katerih dela bodo objavljena, bodo prejeli tri brezplačne izvide. Nacrjujejo tudi razstavo vseh prispelih stripov, zato avtorje prosijo, naj posljejo originale, ki jim jih bodo vrnili po razstavi. Rok za oddajo del je 1. oktober 1995. Stripe pošljite na naslov: Ljubljana, Kersnikova 4, soba 412, s pripisom ZA ANTINA-ZI NATECAJ. Vse informacije dobite vsak torek in četrtek od 12. do 14. ure po telefonu 061/319 662.

NATECAJ ZA KRATKI CRNO-BELI STRIP

Ob evropskem letu varstva narave in nezavarovanih območij (1995) razpisuje revija Stripburger v sodelovanju s skupino Zivo Zeleni natečaj za kratki crno-beli strip (obseg do 4 strani) inspiriran s tematiko varstva narave. Stripi naj bodo v izvirnem jeziku z priloženim prevodom v angleščino (za podnapise). Trije stripi, ki jih bo izbrala žirija v sestavi članov uredništva Stripburgerja in predstavnikov skupine Zivo Zeleni, bodo nagrajeni z denarnimi nagradami (500, 300, 200 DEM). Vsa prispela dela bomo objavili v posebni izdaji Stripburgerja. Avtorje prosimo, naj ne pošiljajo fotokopij, temveč originale. Rok za oddajo je 1. oktober 1995. Stripe pošljite na naslov: Stripburger (eko strip), Forum, Kersnikova 4, Ljubljana. Telefon 061 / 319 662 (torek in četrtek od 12.00 do 14.00).

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Grad sv. Justa: »De occulta philosophia« - festival carovništva. Otvoritev jutri, 5.9., ob 20. uri; sledil bo nastop gledališke skupine Stregheissi, Gruppo Magico Triestino in Magic party.

»Musei di sera« (Večer v muzejih): jutri, 5.9., ob 20. uri v mestnem muzeju G. Schmidl (Ul. Imbriani 5) bosta dr. Sergio Cimarosti in dr. Adriano Dugulin predstavila nacrte za Verdijev kip. Predvajali bodo tudi film »Lorenzino de' Medici« (It. '35) in »Ostrzek« (ZDA '39).



Nocoj ob 20. uri bodo v ljubljanski Mesni galeriji odprli pregledno razstavo kiparja

Stojana Batiča.

(na sliki: iz cikla Eksplodija II, steklo, brom)

GLASBA SLOVENIJA

BLed

Danes, 4. septembra, bo ob 21. uri v okviru večerov komorne glasbe na otoku v župnijski cerkvi sv. Martina nastopil zenski pevski zbor Mirko Skobrne z Jesenic.

LJUBLJANA

Jutri, 5. septembra, bo ob 21. uri v ljubljanskih Krizankah zdaj že tradicionalen nastop legendarnih irskih godcev **The Dubliners**. Ansambel sestavljajo: Ronnie Drew, vokal, kitara, Barney McKenna, banjo, mandolina, John Sheahan, gosli, pisčali, Sean-

Cannon, vokal, kitara, Eamonn Campbell, ritem kitara.

ROGAŠKO GLASBENO POLETJE.

ROGAŠKA SLATINA

Jutri, 5. septembra, bo ob 20. uri v Kristalni dvorani zdravilišča koncert opernih in operetnih melodij. Nastopajo solisti Mariborske opere. Program: Verdi, Puccini, Mozart, Strauss, Kalman, Lehar.

MARIBOR

Danes, 4. septembra, bo ob 19.30 v kazinski dvorani SNG Maribor koncert

japonskih solistov.

TABORSKI KULTURNI DNEVI, ZALEC

V sredo, 6. septembra, bo ob 19. uri v dvorani Doma II. slovenskega tabora koncert Slovenskega okteta.

FESTIVAL LJUBLJANA

V ponedeljek, 11. septembra, bo ob 20. uri v Krizankah gala koncert opernih-arij s svetovno znanim tenoristom-**Joséjem Carrerasom**. Nastopajo se: Elisabet Rey, sopran, in orkester Slovenske filharmonije, dirigent Elio Boncompagni. Koncert je omogočil Petrol.

FJK

TRST

Grad Sv. Justa

Danes, 4.9., ob 21.30 celovečerni koncert Andreasa Vollenweiderja. V primeru slabega vremena bo koncert v gledališču Cristallo.

Miramarski park

Luci in zvoki

Danes, 4.9., ob 21.00 in ob 22.15 »Il sogno imperiale di Miramare«.

Istčasno je v Konjusnici

Miramarskega parka na ogled od 21.00 do 23.00 razstava izkopanin antične Eble.

PORDENON

V sredo, 13. septembra: Koncert Pina Danieleja skupno s kitaristom Pat Mathenyjem.

MODERNA GALERIJA

Razstava 21. MEDNARODNEGA GRAFICNEGA BIENALA - LJUBLJANA je na ogled do 30. septembra v Moderni galeriji.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65

V galeriji je do 6. septembra na ogled razstava scenskih osnutkov, karakternih studij, slik, risb in grafik Avgusta Cernigoja.

CANKARJEV DOM

Razstavi PORTFOLIO - 55 protagonistov konstruirane umetnosti in Josef Albers sta odprti do 10. septembra.

V Tivolskem gradu je na ogled razstava del nagrajencev prejšnjega mednarodnega grafičnega bienala.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE, Celovška 23

Gotika v Sloveniji: razstavi Arhitektura in Nastanek, ogrozanje in reševanje likovne discipline.

NARODNA GALERIJA, Prežihova 1

V obeh zgradbah NARODNE GALERIJE je na ogled razstava GOTIKA V SLOVENIJI: Slikarstvo in kiparstvo.



GALERIJA SMELT, Dunajska 160

V galeriji je na ogled razstava -- izbor cvetnih kompozicij: Rože - nosilke podzavestno docutene vsebine Mire Capuder.

JAKOPIČEVA GALERIJA, Slovenska 9

Pregledna razstava lesorezov iz obdobja 1935-1995 avtorja Lojzeta Spacala je podaljšana do 30. septembra.

GALERIJA ŠKUC, Stari trg 21

V galeriji je na ogled razstava kiparke Anamarije Smajdek Komorni kalejdoskop.

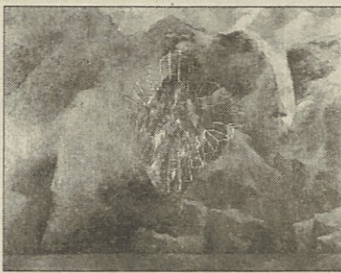
RAZSTAVNI SALON DOLK, Tišova 12

JESENICE

V razstavnem salonu je na ogled razstava jedkanic akademskega slikarja Milana Batista.

GALERIJA ŠIVČEVA HIŠA, RADOVLJICA

V galeriji je na ogled razstava Slike in risbe akademskega slikarja Janeza Zalaznika. Predstavljen so dela, nastala v zadnjih šestih letih, med njimi tudi najnovejše risbe na papirju, katerih osrednja tema je umetnikova družina. (na sliki: Stopnišče mojih pokrajin, akril na platno, 1993)



GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI, CELJE

V galeriji je na ogled razstava Forma eterna, ki predstavlja osemnajst mladih slovenskih umetnikov Akademije za likovno umetnost iz Ljubljane ob njeni petdesetletnici.

KC Srečko Kosovel, SEŽANA

V razstavnem prostoru je na ogled razstava akvarelov slikarja Marjana Miklavca iz Sežane.

GRAFIČNI MUZEJ, ROGAŠKA SLATINA

Devetdeset grafičnih listov karikatur Williama Hogartha (1697-1764), londonskega slikarja in bakroreza, je na ogled do 9. septembra.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti (Ul. Diaz 27): do 8.10. razstavlja James Rosenquist.

Muzej Revoltella-Galerija v 5.nadstr.: na ogled je razstava Studia Tommaseo v organizaciji Glasbenega združenja Chromas, trzasko občine in odbornistva za kulturo Muzeja Revoltelle.

Miramarski park- Konjusnica

Do 7.1.1996 je vsak dan od 9.00 do 19.00 na ogled razstava izkopanin antične Eble.

Sesljan - Sedež letovišcarske ustanove: do 14.9. je na ogled razstava Vojka Gasperuta. Urnik: vsak dan 10-13, 16-19.

GORICA

V Pokrajinskem muzeju na gradu in v Coroninijevem dvorcu je do 31.12. odprta razstava »Ottocento di frontiera«.

V dvorani Deželnih stanov na gradu je do 17.9. odprta razstava Gotske cerkve v dolini Soce in v Brdih.

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do 30.9., poleg stalne zbirke, tudi novejša dela trzaskega umetnika. Urnik: od delavnikov 14-19 (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10-12, 14-19.

KOROŠKA

CELOVEC

Dezelna galerija: Do 10.9. bo na ogled razstava »Do danes-dve stoletji umetnosti na Koroskem«.

Skofjski muzej (Lidmanskyygasse 10): odprt je do 15. oktobra.

BELJAK

Galerija Freihaussgasse: na ogled je retrospektiva beljaskih umetnikov 1945-1995.

ŠENTJANŽ V ROŽU

K-k center, Stara sola: Do 15.9. je na ogled razstava Zorke Loiskandl-Weiss z retrospektivo slikarskih del »Od zacetka do sedaj«.

TINJE

Galerija Tinje: Do 17.9. je na ogled stalna razstava lesorezov Wernerja Bergerja in sedemdelnega cikla Valentinomana.

PLIBERK

Do konca septembra razstavlja Werner Berg.





PORTUGALSKA / PALAČE, HRANA, VINO

Portugalski vladarji izvirajo iz Minha

Iz vinogradov doline Douro teče znameniti portovec

Calheiroški grof vsakemu obiskovalcu prijazno razkaže svoje posestvo - graščino z več kot štiridesetimi sobami in pove, da so se v te kraje naselili že leta 1336. Njegov dom je majhna palača, krasita jo stolp in kapela, obkrožajo pa lepi vrtovi. Stoji na gricu nad severnportugalskim mestecem Ponte do Lima. Z velike terase je čudovit razgled na dolino, po kateri se razprostirajo vinogradi in sadovnjaki; v daljavi je opaziti most, ki so ga cez reko Lima zgradili že stari Rimljani.

V severni in osrednji Portugalski je približno devetdeset podobnih graščin (solares de Portugal),

ki turistom nudijo prenočitev z zajtrkom. Calheiroški grof je predsednik urada turizma združenja, v katerega so vključene vse graščine, ki se ukvarjajo s turizmom. Ob kozarcu porta vam bo gostitelj pripovedoval o pokrajini Minho - imenuje se po reki na meji med Spanijo in Portugalsko - čudo-

vitem predelu na severozahodu države, od koder izvirajo prvi portugalski kralji. Tam so vladali tri stoletja, vse do odkritja neznanih dežel, predvsem Amerik, ko je postala prestolnica Lizbona. Plemstvo je na svojih posestvih sprva gradilo gradove z utrdбами, pozneje pa graščine, največkrat v zeleni



Paco do Calheiros je ena najlepših graščin v dolini Lima

dolini Lima, predvsem zaradi blizine morja, pa tudi zaradi plodne zemlje.

Potomci plemiskih družin že od leta 1983 na svojih posestvih gostoljubno sprejemajo tujce - seveda proti plačilu, s katerim vzdržujejo imetje. Gostje so deležni njihove gostoljubnosti, hkrati pa si lahko ogledujejo zgodovinske znamenitosti in uživajo v izletih v čudoviti naravi. Dolina Minho je zaradi pogostega dežja in številnih rek tako zelena, da jo mnogi imenujejo Minho verde. Na gricevnati pokrajini dobro uspevata zelenjava in vinska trta. Ob atlantski obali leži drugo največje portugalsko mesto Porto. V smeri od obale proti notranjosti stoji zgodovinsko mesto Guimarães, ki obiskovalca najbolj očara po poletni nevihti, ko se v soncu bleščijo mokra granitna procelja starih hiš. V bližini poganskega templja stoji cerkev Nossa Senhora de Oliveira, le nekoliko stran pa gotski portal Padrao do Salado, ki ga je po zmagovalni bitki nad Mavri leta 1340 dal zgraditi kralj Alfonso IV. Če zelite spoznati pravo Portugalsko, morate obiskati ta del dežele, ne Lizbone. V mestih, kot sta na primer Braga in Guimarães, boste naleteli na tradicionalno portugalsko

gostoljublje in miroljubnost.

V tem delu države se ljudje ukvarjajo predvsem s poljedelstvom, le ob obali je nekaj tovarn. V restavracijah se vedno strežejo tradicionalne jedi, na primer caldo verde, zeljnato juho, ter cozido, jed iz klobas in fižola v omaki. Posušeno polenovko pripravljajo kar na 365 različnih načinov, torej vsak dan v letu drugače. V restavracijah boste za obed, ki ga sestavljajo tri jedi in steklenica vina, odšteli manj kot 15 dolarjev.

Ce boste potovali proti severu, bo pokrajina čedalje redkeje naseljena. Majhnega mesteca Ponte do Lima turisti se ne oblegajo, zato boste tam predvsem ob ponedeljkih, na tržni dan, srečali največ domaćinov. Obiskovalci so presenečeni nad vladno odločitvijo, da tam zgradi avtomobilsko cesto, ki bo unicila neokrnjeno naravo, vendar bo potovanje med Portom in Spanijo precej krajše. Turisti, ki bodo prenočili v Casi do Ameal v pristaniškem mestu Lima, bodo zjutraj se kako presenečeni, ker jih bodo ob 7.30 zbudile tovarniske sirene, saj je vila stisnjena med novo nakupovalno središče in tovarno.

Ob dobrodoslici done Abreu e Lima boste na neprijeten dogodek kmalu pozabili, saj vas bo popeljala po čudovitih vrtovih. Ob dveh glavnih vhodih rastejo velike pinije, vsak apartma ima svoj vhod, zato si lahko vsak sam kuha, seveda pa lahko zajtrk pripravi tudi lastnica. Posedstva se razlikujejo, nekatera so bolj bogato opremljena, vendar imajo vsa poseben čar. V najvišji kategoriji so palače z značilnimi belimi procelji, casas antigas, sledijo jim velike podezelske kmetije, quintas, ki stojijo v čudovitem okolju, najskromnejše pa so casas rusticas, ki imajo največ dve spalnici in lepo opremljeno kuhinjo, vendar vam gospodar navadno postreže tudi z zajtrkom. Najprimernejše so za družine z otroki, ker jih obkrožajo veliki vrtovi in stojijo daleč od ceste.

V dolini Douro je veliko vinogradov, saj od tam izhaja znameniti portovec. Z vinogradništvom se preživlja tudi veliko mladih družin, ki poleti sobe odajajo tujcem. Opremljene so tako kot v začetku stoletja, zato se boste pocutili kot v drugem svetu, čeprav bo tišino zmotil utrip bližnjega mesteca.

Po članku
Rogerja Vossja,
The European Magazine



Calheiroški grof vsakemu obiskovalcu prijazno razkaže svoje posestvo - graščino z več kot štiridesetimi sobami



Guimarães je prva portugalska prestolnica



Horoskop

zapisal
B. R. K.



OVEN 21. 3. - 20. 4.: Cas, ki ga boste posvetili svojim bliznjim, se vam bo tokrat bogato obrestoval. Sozitej, ki bo sledilo vnovicnemu zblizanju, vam bo vlilo veliko sveze energije.



BIK 21. 4. - 20. 5.: V svoji zagnanosti boste znova pozabili na obljubo, ki ste jo dali bliznjemu. Ta se tokrat sicer se ne bo pritozil, vendar pazite: vecno cakajo samo bogovi.



DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Opazili boste, da se vas nekateri kar malce izogibajo. Najprej boste razloge neuspesno iskali pri njih, nato pa se boste zavedli, da ste danes na trenutke prav tecni.



RAK 22. 6. - 22. 7.: Tokrat se boste odpirali le starim prijateljem, medtem ko boste do novih obrazov precej zadržani. A kljub temu bo naključni obiskovalec vzbudil v vas veliko zanimanje.



LEV 23. 7. - 23. 8.: Ne boste imeli težav s pomanjkanjem energije, pac pa s tem, kako jo pravilno usmeriti. Spoznali boste, da je včasih bolje obstati na mestu in se dodobra razgledati po okolici.



DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Na uresnicitev svoje skrite zelje se boste hoteli cim bolje pripraviti, zato si boste vzeli nekaj prostega casa. Spociti in zbrani boste ze blize svojemu velikemu cilju.



TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Pogovoru o neki občutljivi zadevi se kljub odporu tokrat ne boste mogli izogniti. Preseneceni boste, ko se bo zacela vasa intimna izpoved stekati po strugi bliznjega kar sama.



ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Viski neporabljene energije se vam bodo nakopicali do te mere, da boste enostavno morali storiti nekaj velikega. Obstaja nevarnost, da boste s količino prezrli vsebino.



STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Vase telesno pocutje ne bo ravno blestece, zato za delo ne boste imeli prave volje. Odložili boste del bremena in se tako uspesno izognili bolezn, ki bi vas doletela sicer.



KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Temeljito boste pregledali svoje nacрте. Pod samokritično lupo boste med njimi ugledali precej takih, ki vam kradejo cas. Preostalih se boste veliko lazje posvetili.



VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Srečali boste osebo, ob kateri boste zaslutili možnost popolne iskrenosti. Z zblizanjem ne boste odlašali, saj vam bo jasno, da to ze od nekdaj mocno pogresate.



RIBI 20. 2. - 20. 3.: Preobremenili se boste z delom, ceprav boste jasno cutili, da vam to bolj skodi kakor koristi. Sele ko se vam bo zacelo vrteti v glavi, si boste priznali utrujenost in legli.

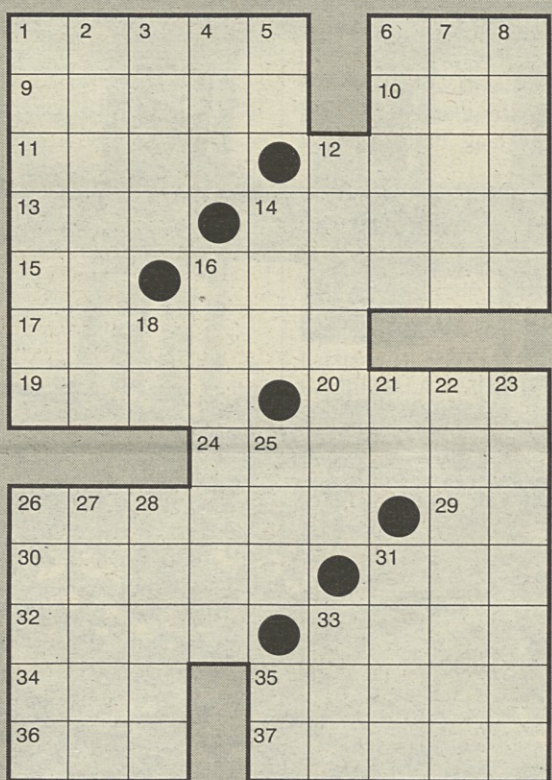
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. visoka planota v osrednji Aziji, 6. vrednostni papir, 9. ime nemškega alpskega smucarja Bittnerja, 10. oce, 11. svedski smucarski tekac (Gunde), 12. mesto v Siriji, Haleb, 13. kitajska utezna enota, 14. ime francoskega književnika Zolaja, 15. zacetnici angleske pisateljice Cato, 16. nekdanji sovjetski partijski teoretik (Andrej), 17. kralj Lapitov v grski mitologiji, ki v Tartaru trpi privezan na vecno se vrtece gorece kolo, 19. skotsko mosko krilo, 20. položaj telesa, 24. temen dežni oblak, 26. literarno delo, ki z ironijo napada negativne pojave ali osebe, 29. kratica za postni predal, 30. ime nekdanjega vzhodnonemškega diktatorja Honeckerja, 31. osebni zaimmek, 32. okrasna rastlina, 33. 2393 metrov visoka gora v Julijskih Alpah, 34. svedsko zimskošportno središce, 35. ime japonskega dirigenta Ozawe, 36. kitajski budizem, 37. prebivalec Vrsne vasi v občini Smarje pri Jelsah.

Navpično:

1. imetnik, 2. slovenski akademski slikar (Drago), 3. glavno mesto Jordanije, 4. moski potomec, 5. kemijska oznaka za aktinon, 6. krogla pri balinanju, 7. naslovna oseba Shakespearove tragedije, 8. vsečna melodija, 12. dopolnilni predlog k pogodbi, 14. ime arhitekta Mihevc, 16. pokrajina, v kateri pridelajo največ žita, 18. zacetnici doslej najuspešnejšega slovenskega atleta Lorigerja, 21. kemijski znak za rubidij, 22. fara, 23. sredstvo proti vročini in bolečinam, 25. mehko usnje, 26. drvar, 27. dolgorepa papiga, 28. Egidij, 31. mesto v srednji Dalmaciji, ob izlivu Cetine v morje, 33. vrsta hrasta, 35. okraj-sava za "sveti".



Restite: Vodoravno: Lhasa, bon, Armijn, ata, Svan, Alep, lan, Emt-le, NC, Zdanov, Iksion, kilt, drza, nimbis, satira, pp, Ertch, omi, kala, Cmir, Are, Seiji, can, Vrsan.

RUSIJA / BAJKALSKO JEZERO

Prazni pomoli v Lištivanki

Turizem v Rusiji se le počasi razvija

Pristanišce Lištivanka ob velikem Bajkalskem jezeru sameva, v središču mesta lahko naletite celo na kravo, colni, s katerimi so nekoč domačini po ogromnem jezeru prevazali turiste, samevajo.

Naravne lepote brez turistov

»Kako zalostna podoba,« pravi turistični vodič Sergej Volkov in pokaže na prazne pomole v Lištivanki, kraju na južnem delu Bajkalskega jezera.

»Se pred nekaj leti so strokovnjaki napovedovali razvoj turizma, vsako leto naj bi prišla dva milijona turistov. Letos bomo lahko zadovoljni, če bomo nasteli vsaj šest tisoč tujcev.« V casu razvoja svetovnega turizma bi morali tujci množično prihajati k obalam tega ogromnega jezera. Razvojni nacrt turizma ob Bajkalskem jezeru ni izdelan, ni zgrajena infrastruktura, cene naraščajo, pa tudi politične razmere v državi niso stabilne, zato ne preseneca, da se turisti odločajo za oddih drugje.

Bajkalsko jezero, največji svetovni vodni rezervoar, je od Moskve oddaljeno pet tisoč kilometrov, obkrožajo ga prostrani gozdovi in nedotaknjena narava. Poleti lahko turisti plujejo po jezeru, jahajo skozi gozdove, streljajo medvede, skacejo s padali, se vozijo z baloni in se s helikopterji odpeljejo na najbolj oddaljene dele jezera. Kopajo se lahko povsod, saj je na obali veliko lepih plaz. Pozimi se lahko po zamrznjenem jezeru vozijo s terenskimi vozili, če pa naredijo luknjo v debelo ledeno površino, je veliko možnosti, da bodo ujeli lososa, saj je v kristalno čisti jezerski

vodi veliko rib. Kljub naravnim lepotam prihaja k Bajkalskemu jezeru čedalje manj turistov; leta 1988 so nasteli približno 40 tisoč tujcev, dve leti pozneje pa že polovico manj. Lani jih je zaradi političnih razmer v državi prišlo le nekaj več kot devet tisoč, letos pa pričakujejo obisk šest tisoč tujcev.

Prvi hotel visoke kategorije

»Turizem se je v zadnjih 15 letih počasi razvijal. Le malo ljudi pozna lepote tega območja,« je povedal Nikolaj Ivanov, direktor družbe, ki v Irkutsku gradi prvi hotel visoke kategorije.

»V Lištivanki ni nobene infrastrukture, ceprav tujci prav od tu nadaljujejo pot proti drugim mestom,« je poudaril Volov, ki je zaskrbljen, ker letos junija ni bilo turistov, ceprav je prav ta mesec najbolj primeren za organizirane izlete po okolici in jezeru.

»Potovanje do jezera je postalo drago, ljudje tudi berejo o spopadih in vojni v Rusiji, ceprav je pri nas mir in turisti niso v nevarnosti,« je dodal.

85 kilometrov v 6 urah

Kdor se je pripeljal z ropotajočim in neudobnim tupoljevim 154, bo razumel, zakaj ni turistov. Polet od Moskve do Irkutsk, ki je od jezera oddaljen 85 kilometrov, traja dobrih šest ur. Za bivanje v hotelu Into-

urist morajo na dan odšteti 125 dolarjev. V njem so navadno ruski gostje - poslovneži, ki popivajo in prepevajo dolgo v noč in razgrajajo po temacnih hotelskih hodnikih. Na voljo so sicer tudi bolj udobne in cenejše sobe, vendar nihče ne ve zanje, ker v Irkutsku ni nobenega turističnega urada. Razkošna vladna vila, v kateri sta se leta 1990 pogovarjala nekdanji sovjetski zunanji minister Eduard Sevardnadze in ameriški državni sekretar James Baker, je odprta za turiste, ki morajo za dan bivanja v njej odšteti sto dolarjev. Sobe oddajajo v mestnem protokolarnem uradu.

»Vecina turistov se pripelje z vlakom po transibirski železnici, v mestu pa se ustavijo le za dan ali dva,« je povedal uslužbenec mestnega informativnega urada ter priznal, da v mestu ni nicesar, kar bi jih zadržalo dlje.

»V zadnjih dvajsetih letih se ni nič spremenilo, zgrajeno ni bilo nič novega. Stvari se zelo počasi spreminjajo na bolje. Potrebno je pritegniti tuje vlagatelje; seveda pa moramo najprej rešiti vprašanja lastninjenja zemlje. Pripraviti je treba nacrt celotne predstavitve območja, kajti le tako naj bi v bliznji prihodnosti te kraje obiskalo 40 tisoč turistov.«

Optimistično? Preprican je, da bodo prisli turisti iz Evrope, Američani, Kanadčani in prebivalci azijskih držav, predvsem tisti, ki želijo preživeti počitnice v neokrnjeni naravi.

David Ljunggren, Reuter

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

357	PESNIŠKA FIGURA	MORJE MED ANGLUJO IN IRSKO	FOSILNA SMOLA	KOSITER	SENCNA STRAN	NOGOMETNI KLUB	VAS PRI LITVI	IVICA	FIGURA IZ KOSČKOV KARTONA	OBLIKA IMENA ELIJA	OLGA KACJAN	PERJE PRI REPI	AVTOR: LUKA PIBER	REZISER SPIELBERG	OVIRA PRI PARKURJU	LOSOILO	CINK	DANSKA IGRALKA (BRIGITTE)	OBLIKA IMENA INGRID	ZMESNJAVA
KLIMATSKA NAPRAVA													SOLZNI MESICEK							
ZENSKA, KI PREISKUJE													BLAGO DELAVEC V LABORATORIJU							
TRN						TV NAPRAVA OSMUJ				TLESKANJE VRATNICA GOLA							JAZ (LATIN) PURAN			
NORDU. IME ZA SMUCI				BOKSAR LOUIS				PERNATA ŽIVAL MAGMAT. KAMNINA				RIMSKI POZDRAV PESNIK SARAJLJIC				RITMIČNO GIBANJE IZABELA				
DELEC Z ELEK. NABOJEM				IME CRKE SLOV. TV REZISER			RAJKO RANFL IGRALKA KEATON			RIMSKI CESAR DAN V TEDNU									POCASNE	KOTNI PLUG
MESTECE V DALMACIJI					INDUSKI EPSKI KRALJEVIC	OBSEG GLASOV ROZA									FELIKS POHORSKI SMUC. CENTER					
ELEKTR. NAPRAVA														KAMNOSEK						
ERBUJ		NASKOK EDVARD RUSJAN							PISATELJICA KOVAC TITAN				EDEN IN DRUGI ANTON AZBE					SIMON ASIC JOZE UDOVIC		
OKREPITEV											NAPENUJALEC									
ZRAK (LATIN.)					NAUK O TEZAH						KITAJ. UTEZNA MERA						CASOVNA ENOTA			

Restite: Vodoravno: URA, TAEI, TETIKA, AER, NAFENJAC, ZIKLENTIEV, SA, OBA, TITA, NAVAL, ER, KAMNAR, TER, POTENCIOME-, SRECO, DIAVAZON, OMSI, TIBERIUS, PR, ES, ION, PLES, AVE, COS, JOE, SKI, EGO, TLESK, LINK, OSTNO, TKANINA, PREISKOVALKA, SOLZNIK, AIRCONDITION. Vodoravno: RESTITE:



SLOVENSKA DEDIŠČINA

Burna preteklost gradu v Ormožu

Krasijo ga freske A. Gleichenbergerja

Ormož z okolico je približno do leta 1200 sodil pod ogrsko kraljestvo, nato pa so ga za rimsko-nemško cesarstvo osvojili salzburski vazali gospodje Ptujski. Kmalu se je razvila vas Holermues, ob njej pa grad, ki so ga morda pozidali na mestu nekdanje ogrske utrdbe.

Grad Ormož (Friedau), ki leži na strmem pomolu nad reko Dravo, je bil pomembna utrdba na vedno nemirni meji z Ogrsko. Leta 1273 je omenjen vitez

Frizo de Holermuos, grad pa nekaj let pozneje kot Fridaw. Prvotni stolpasti grad so pozidali gospodje Ptujski, upravljali pa so ga njihovi kastelani ormoski

vitezi in po letu 1363 Herbersteini. Po letu 1441 so bili lastniki gradu Schaumbergi, nato grofje Frankopani, Szekelyji do leta 1604, baroni Pethe do leta 1710, nato grofi Gallerji in Koenigsackerji, industrialci Pauerji, baroni Wernerji in Cokli, rodbina Pongratz, od leta 1910 do konca 2. svetovne vojne pa



Vischerjeva upodobitev iz 17. stoletja

grofje Wurmbrand. Zdaj je v njem sedež občine.

Grad je bil požgan v bojih z vojsko ogrskega kralja Matija Korvina leta 1487, prizanesli pa mu niso niti Turki leta 1532 in 1605 ter Kruči (1704), ki so ga požgali in temeljito izropali. Ormož so večkrat obnavljali, dozidavali in predeležovali, zlasti sredi 16. in v

začetku 18. stoletja, ko je bil temeljito razdejan. Kljub renesančnim in nato baročnim predelavam je ohranjenih več arhitektonskih elementov, ki kažejo na zgodnjegotski nastanek gradu.

Grajski kompleks na pomolu, ki na treh straneh strmo pada v obrambni jarek, se je razvil okrog pra-

vokotnega dvorišča, ki ga obdajajo stirje dvonadstropni trakti, na enem od vogalov pa stoji mogočen vcnastropen stolp, najstarejši del gradu, ki so ga leta 1635 nadzidali za osmerokotni nadzidek. Stolp ima tri metre debele stene, v njem pa je bila tudi grajska kapela; na njen obstoj kaže zgodnjegotski pomol

z apsido. Na grajskem dvorišču stoji baročni vodnjak, grad pa obdaja lep park. V zahodnem grajskem traktu, ki ga na dvoriščni strani krasijo arkaadni hodniki, je več poslikanih soban, v eni od njih so freske, delo klasicističnega slikarja Alojza Gleichenbergerja.

Ivan Jakic



Grad Ormož (Foto: Ivan Jaklič)



Pogled na grad z druge strani

KANADA

Skrivnostna dežela medvedov (2)

Pot nas je vodila počasi navzgor po široki ledeniški dolini, skozi gozd po imenu Dauglas, kjer rastejo bujne jelke, cedre, smreke in trepetlike. Bujnost pogojujejo dezeveni dnevi, kot je bil nas. Ti so precej pogosti zaradi ogromnega pacifiškega vremenskega sistema, ki prav tu beži čez gore. Gozd, ki pokriva velik prostor, oblikujeta divja reka in kasneje pobočja Mount Robsona.

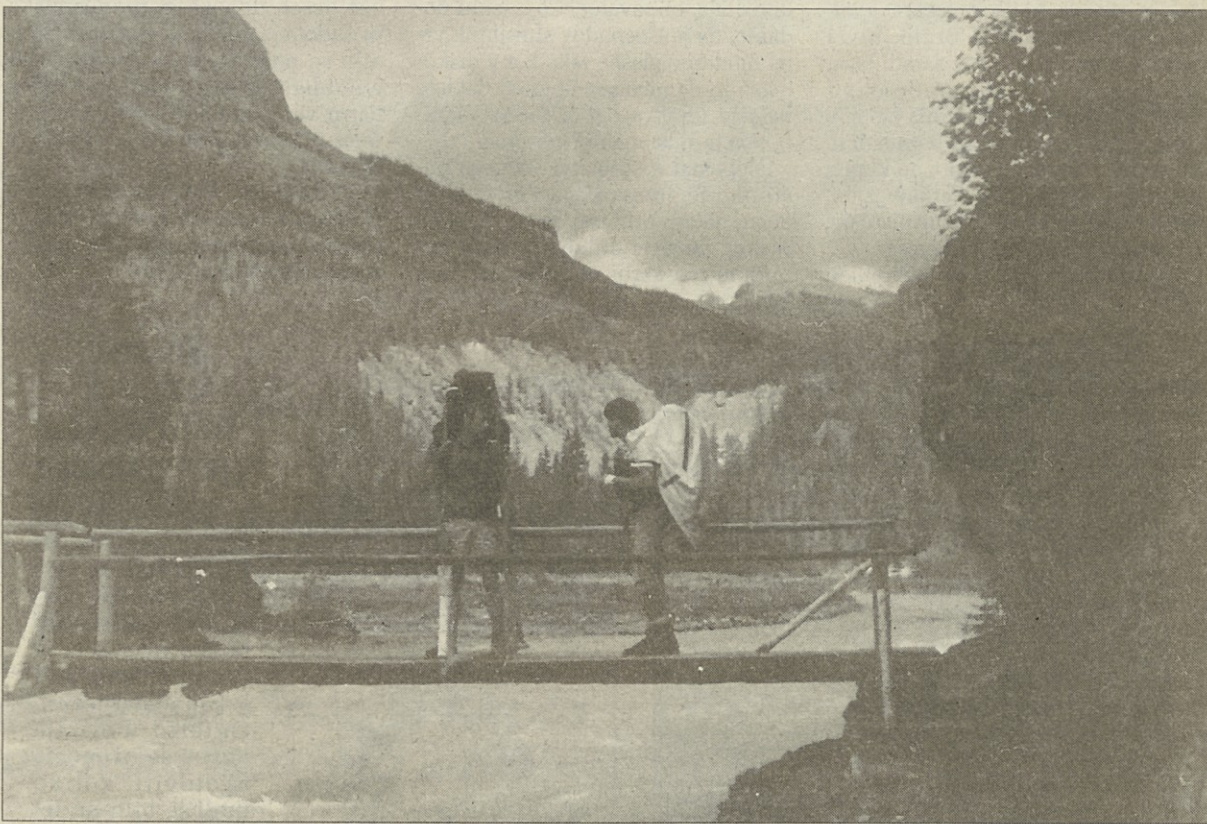
Po dobri uri hoje po gozdni poti in včasih neprijetnem prekanju hudourniške reke prek visecih mostov smo prišli do jezera Kinnley, ki je lep primerek napajajočega se ledeniškega jezera. Njegove vode so mlečno modre zaradi skalnih

usedlin, ki jih prinese reka s pobočij Mount Robsona in drugih bližnjih gora. Jezero je dobilo ime po enem prvih napadalcev na skale Mount Robsona v začetku dvajsetega stoletja.

Na južnem robu jezera pa pot ni bila več tako lahka kot pred tem. Zaceli smo se hitro vzpenjati. Z Matejo sva kljub vsemu strumno držala korak z žilavim vodnikom Tomazem. Mateja me je presenecala. Kljub popolni gorniški opremi ni zaostala niti za ped. Kot je kasneje priznala, je bila skrivnost njenega elana hud strah pred medvedovi. Po šestih kilometrih hoje smo prišli na posebno območje, ki ga je leta 1968 opustosil

ogromen plaz z zahodnega pobočja Mount Robsona. Zlomljene cedre se vedno držijo mrtvo strazo nad pobočjem gore.

Cez turobno grobišče drevja, ki svari pred ne nadno razdiralno močjo narave, smo se dokopali do točke, od koder smo imeli čudovit pogled na celotno ledeniško dolino z jezerom Kinnley ter nanosi proda in peska ob reki. Dan se je prevesil v drugo polovico in dez je nehal rositi. Ustavili smo se in nekaj zauzili. Hrane nismo imeli veliko: kosček kruha, rezina sira, salame ... Največ smo imeli suhe hrane, zelo lahke in izdane, kot so mleko v prahu, med, ter gorsko hra-



Prehod čez reko Robson (Foto: Janez Jaklič)

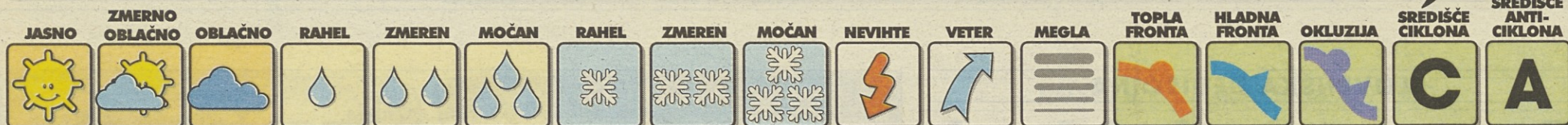
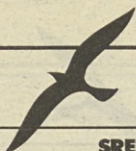
no, kot popularno imenujejo mesanico otrobov, orehov, medu, cokolade, vitaminov in secesa. Naša glavna pijaca je bila voda, zjutraj in

zvečer pa skodelica mleka ali čaja, ki smo si ga pripravljali na majhnem gorilniku. Tudi preostala oprema je bila zelo skromna. Dva majhna sotor,

spalna vreča, mehka penaz vsakogar ter racionalno izbrana obleka. Da je na hrbtu vsak kilogram dvakrat težji, smo dodobra spoznali, ko

smo se v naslednjih kilometrih prebijali ob ozkem grlu reke Robson strmo navzgor.

Janez Jaklic
(Se nadaljuje)



VREMENSKA SLIKA

Nad večjim delom Evrope je območje nizkega zračnega pritiska. Hladna fronta je zjutraj prešla Slovenijo. Za njo bo danes popoldne začela pritekati k nam nekoliko bolj suh zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.



DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 6.26 in zšlo ob 19.36. Dan bo dolg 13 ur in 12 minut. Luna bo vzšla ob 16.15 in zšla ob 0.56.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Trst	21,0	Mura	18,6
Malinska	24,0	Sava (Radovljica)	13,4
Portorož	22,0	Sora	15,9
Porec	23,0	Ljubljana	17,6
Split	25,0	Vipava	12,2
M. Lošinj	25,0	Bohinjsko jezero	21,0
Dubrovnik	25,0		

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: zjutraj: ESE 3 do 6 vozlov
popoldne: WNW 5 do 10 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 7.51 najvišje 19 cm, ob 13.12 najnižje -6 cm, ob 18.51 najvišje 26 cm.
Jutri: ob 1.46 najnižje -42 cm, ob 8.31 najvišje 30 cm, ob 14.12 najnižje -15 cm, ob 19.53 najvišje 33 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	14
1000 m	11
1500 m	8
2000 m	4
2500 m	1
2864 m	-1

BIOPROGNOZA

Vremensko pogojene težave s pocutjem bodo danes prehodno ponehale.

VOX POPULI

V jeseni koruza tako naglo zori, da je na vsaki njivi vsak dan za zgance več.
Ako je Matevz (21.) vedren, bo prijetna jesen.

DANES



V Sloveniji: Danes bo oblačno s padavinami, ki bodo cez dan povsod ponehale. Popoldan se bo od zahoda delno razjasnilo. Sosednje pokrajine: Padavine bodo popoldne postopoma ponehale.

JUTRI



V Sloveniji: V torek bo večinoma sončno, zjutraj bo po nižinah megla. Popoldan se bo od zahoda ponovno pooblačilo. Obeti: V sredo bo pretežno oblačno s občasnimi padavinami, ki bodo pogostejše v južni in zahodni Sloveniji.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Anglikanska Cerkev v zagati zaradi seksa

LONDON - Medtem ko Veliko Britanijo pretresajo skandali zaradi lažnih verskih obredov, med katerimi dajejo duhovniki duska svoji spolni strasti, se je le nasla ženska, ki je zadevo predala sodstvu. Potem ko jo je njen vikar med nekakšno orgijo prisilil, da je potesila njegov nagon, se je odločila, da ga prijavi in z njim vso anglikansko Cerkev.

Skorajšnji ovadbeni postopek je napovedal odvetnik večje skupine deklet in zena, ki jih je večkrat spolno nadlegoval Chris Brain, bivši vikar v Sheffieldu; bivši zaradi tega, ker so ga pred kaksnimi desetimi dnevi suspendirali a divinis (zdaj je sicer v neki psihiatrični bolnišnici). In zakaj bi morala na zatožno klop z njim tudi anglikanska Cerkev? Zato, ker je dejanja, ki mu jih pripisujejo, zagrešil pod njenim okriljem.

Sheffieldski arhidiakon Stephen

Lowe je včeraj priznal, da je prejel sporočilo, s katerim ga odvetnik opozarja na ovadbo, v isti sapi pa je casnikarjem zatrdil, da se ji bo odločno postavil po robu.

Chrisa Braina dolžijo, da je spolno zlorabil več desetih mladih žensk. Kdaj in kako? Po nedeljskih večernih molitvah v cerkvi jih je vabil na svoj dom in tu prirejal nekakšne taumaturške obrede, pri katerih so igrale bistveno vlogo roke - torej dotikanje, otipavanje. Če k temu dodamo, da je Gospodov služabnik vrtil moderno glasbo tako kot v diskotekah in da niso smela imeti dekleta na sebi nič drugega kot sam bikini, potem je slika menda popolna.

Napoved o sprožitvi sodnega postopka je sovpadla z vestjo o se enem takem primeru, le protagonist je drug, in sicer duhovnik Andy Arbuthnot, ki skrbi za božje ovčice v

zahodni londonski četrti Notting Hill Gate. Ko je zvedela za Brainov primer in za ovadbo zoper njega, se je opogumila tudi ondotna faranka in po dolgoletnem molku obtožila Andyja, da jo je med cudnimi obredi za pridobitev božje naklonjenosti in blagoslova nekam preveč vztrajno in pregloboko otipaval.

Britanski tisk poroča tudi, da so policisti v sredo vdrl v župnišče sv. Marka v Wimbledonu in zaplenili več deset videokaset pornografske in sadomazohistične vsebine. Cariniki so namreč dan poprej zasegli wimbledonskemu vikarju Marku Farru več podobnih kaset, ki jih je imel v avtomobilu ob povratku iz Francije.

Pa tudi katoliški pater Michael Hollings nima ciste vesti: priznal je spolno nadlegovanje - vendar ne žensk, temveč najstnikov.

Britanski bombnik strmoglavil v jezero Ontario

TORONTO - Britanski bombnik vrste Nimrod, ki se je udeleževal vsakoletne kanadske letalske razstave, je včeraj strmoglavil v kanadsko jezero Ontario. Policija doslej še ni mogla ugotoviti, koliko ljudi je bilo na letalu, niti ze je morda letalo zadelo v neko od plovil, ki so takrat plula po jezeru. Do nesreče je baje prišlo zaradi okvare.

Starodavna tradicija Zulujev



DURBAN - Pri Durbanu v Južni Afriki in v središču Kwa-Zulu, dezele tega staropodavnega in ponosnega afriškega plemena je te dni potekala slovesnost, ki jo imenujejo »ples s trsem«. Na slovesnosti mlada dekleta, obvezno device, korakajo pred kraljem Goodwillom Zwelithinijem, ki si iz njihovih vrst lahko izbere zeno. Sedanji kralj ima že pet sopro, zadnjo pa je izbral pred tremi leti prav na »plesu s trsem«. Pred kraljem so se po odpravi apartheid, kot vidimo, zvrstila tudi bela dekleta.

